

WOENSDAG 15 JULI 2009

VOORZITTER: JERZY BUZEK

Voorzitter

1. Opening van de vergadering

(De vergadering wordt om 9.05 uur geopend)

2. Ondertekening van volgens de medebeslissingsprocedure aangenomen besluiten: zie notulen

*
* *

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, het Litouwse parlement heeft gisteren een wet inzake homoseksualiteit, propaganda voor homoseksualiteit en bisexualiteit aangenomen. De Litouwse president had reeds geweigerd deze wet te ondertekenen. Zij werd terugverwezen naar het parlement. Deze wet is regelrecht in strijd met het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en met artikel 6, lid 1, van het Verdrag van Lissabon.

Ik roep u op, mijnheer de Voorzitter, namens dit Parlement te protesteren tegen deze wet uit naam van de Europese waarden, omdat het Handvest van de grondrechten, dat in het Verdrag van Lissabon is opgenomen, discriminatie op grond van seksuele geaardheid verbiedt en deze wet seksuele minderheden discrimineert.

Namens dit Parlement roep ik u op het Litouwse parlement schriftelijk te laten weten dat deze wet indruist tegen het gemeenschappelijke idee van Europa.

(Applaus)

De Voorzitter. – Dank u wel. We gaan over tot een presentatie van de agenda.

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, kunt u mij zeggen of u actie gaat ondernemen of niet? Ik heb u gevraagd iets te doen; u moet mij zeggen of u het gaat doen of niet. Dat heb ik u gevraagd.

De Voorzitter. – Ik ga eerst uitzoeken wat het Litouwse parlement heeft aangenomen en dan neem ik een besluit. Ik houd u hiervan op de hoogte.

3. Regeling van de werkzaamheden: zie notulen

4. Resultaten van de Europese Raad (18-19.06.09) - Werkzaamheden tijdens het Tsjechische voorzitterschap (debat)

De Voorzitter. - Aan de orde is de gecombineerde behandeling van

- het rapport van de Raad van Europa en de verklaring van de Commissie over de conclusie van de Raad van Europa (18-19 juni 2009)

- de verklaring van het vertrekkende voorzitterschap van de Raad over het activiteitensemester van het Tsjechische voorzitterschap.

Ik maak van de gelegenheid gebruik om de Tsjechische minister-president, mijnheer Jan Fischer, te verwelkomen. Ik heet de voorzitter van de Europese Commissie, mijnheer José Manuel Barroso, eveneens van harte welkom.

Voor ons ligt de verklaring van het vertrekkende voorzitterschap van de Raad over het activiteitensemester van het Tsjechische voorzitterschap. Laat mij toe hier een paar woorden over te zeggen. Gisteren hebben we de zevende ambtstermijn van het Europees Parlement ingehuldigd. U hebt mij de opdracht, de

verantwoordelijkheid, het voorrecht en de eer toevertrouwd om het Europees Parlement gedurende de komende twee en een half jaar voor te zitten. Ik zou u vandaag, op deze tweede dag, nog eens hartelijk willen bedanken voor het vertrouwen dat u mij hebt geschonken. Ik zal alles in het werk stellen om u ervan te overtuigen dat dit de juiste beslissing was.

In de eerste helft van 2009 was het voorzitterschap in handen van een ander land uit die groep van lidstaten die amper vijf jaar geleden toetraden tot de Europese Unie. We krijgen dus de kans om ons steeds sterker te verenigen en dicht bij elkaar te komen. We beseffen dat dit een moeilijk voorzitterschap was, gezien de crisis en de problemen op de energiemarkt. Er was ook de crisis in Gaza. We hadden bovendien verkiezingen voor het Europees Parlement. Zoals jullie weten, is er tijdens de verkiezingsperiode minder contact tussen het voorzitterschap, het Europees Parlement en de Europese Commissie. Vandaag horen we graag hoe het vertrekkende voorzitterschap terugblijkt op het voorbije halfjaar. Welke conclusies en fundamentele opmerkingen heeft het over wat we in de nabije toekomst zouden moeten doen?

Daarom wil ik de minister-president van de Republiek Tsjechië vragen het woord te nemen en zijn mening te uiten over de voorbije zes maanden en over wat er in de nabije toekomst zou moeten gebeuren.

Jan Fischer, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (CS) Geachte Voorzitter, geachte leden van het Europees Parlement. Het is mij een grote eer u hier aan het begin van uw vijfjarig mandaat te mogen begroeten. Het Tsjechisch voorzitterschap zit erop en het nieuwe Europees Parlement neemt juist een aanvang. Ik zou graag van deze gelegenheid gebruik willen maken om u geluk te wensen met het feit dat u gekozen bent, dat de kiezers in uw respectieve landen u het vertrouwen hebben gegeven om zitting te nemen in dit belangrijke Europese orgaan. Ik zou graag de heer Jerzy Buzek willen gelukwensen met zijn verkiezing tot Voorzitter van het Europees Parlement en ook de gisteren gekozen vice-voorzitters met hun verkiezing. Ik wens u allen hier veel succes toe met uw belangrijke taak en bij het in vervulling brengen van alle verwachtingen waarmee u hier uw werkzaamheden in het Europees Parlement aanvangt.

De Tsjechische Republiek legt nu aan een ander Parlement verantwoording af over haar zes maanden voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie dan het Parlement ten overstaan waarvan zij haar taak aanving, hetgeen uiteraard verder niet van belang is voor de beoordeling van ons voorzitterschap *an sich*. In mijn ogen is het juist een bevestiging van de continuïteit van het Europese beleid, net zoals het feit dat het nieuwe Zweedse voorzitterschap zich inzetten zal voor dezelfde speerpunten als ons voorzitterschap, namelijk de aanpak van de wereldwijde economische crisis en de vraagstukken van energie en energieveiligheid. De eerste helft van dit jaar zal in de annalen van de Europese Unie terecht komen als een periode van grote beproevingen als gevolg van ernstige economische en politieke deining. Op een aantal van deze beproevingen waren we reeds voorbereid. Ik denk daarbij met name aan de voortdurende en al in volle omvang voortrazende economische crisis en de noodzaak de institutionele hervormingen van de Europese Unie af te ronden. Andere beproevingen kwamen onverwacht, soms als een ware donderslag bij heldere hemel. Men denke daarbij aan het conflict in de Gazastrook en de crisis rond de levering van Russisch gas, meteen al in de eerste uren van het Tsjechisch voorzitterschap. Verder werd ons vermogen om het voorzitterschap naar behoren uit te voeren uiteraard flink op de proef gesteld door de gebeurtenissen op het politieke thuisfront, toen op twee derde van het Tsjechisch voorzitterschap ons land een andere regering kreeg. Ik deel niet de regelmatige geventileerde mening als zou de regeringscrisis in de Tsjechische Republiek de Europese Unie als geheel ernstige schade berokkend hebben. Dat neemt niet weg dat ook in mijn ogen de val van de regering nu niet echt goed uitkwam. Ik ben desondanks van mening dat we het hele voorzitterschap organisatorisch in goede banen hebben weten te leiden, zonder aarzelen, en dat we in staat zijn geweest de volle zes maanden te zorgen voor continuïteit en met volle inzet te werken aan de vervulling van onze prioriteiten en alle tevoren ingeplande uit de agenda van de Europese Unie voortvloeiende taken. Ook zijn we in staat geweest het hoofd te bieden aan onvoorziene actuele problemen. Dat was mede te danken aan het feit dat alle deskundigenteams hun werk met volle inzet, loyaal en honderd procent professioneel hebben voortgezet. Ook was er de grote steun die wij als Tsjechisch voorzitterschap ook na de regeringswisseling hebben ondervonden van de Europese Commissie. Ikzelf heb deze steun persoonlijk mogen ontvangen van de voorzitter van de Commissie, de heer José Manuel Barroso. Tevens heb ik grote steun mogen ontvangen - en staat u mij nu een persoonlijke noot toe - van vertegenwoordigers en ambtsdragers van de lidstaten. Voor de Tsjechische regering alsook voor mij persoonlijk was dat een enorme steun in de rug.

Ik zeg u maar alvast dat ik mij in de komende minuten niet verliezen zal in allerlei filosofische en politieke bespiegelingen. Het is niet mijn bedoeling hier een vergelijking te trekken tussen de politieke reikwijdte en het gewicht van het stuurmanschap van de Europese Unie als dat in handen is van grote lidstaten aan de ene en kleine lidstaten andere kant, of oude versus nieuwe lidstaten, noch wil ik stilstaan bij de voor- en nadelen van onze eerste regering van politieke vertegenwoordigers en de tweede van deskundigen. Dat laat ik aan

anderen over. Bovendien is een goede en niet vooringenomen analyse gebaat bij een zekere afstand. Pas na enige tijd kan zonder al te hevige emoties en zonder de bril van kortetermijnbelangen naar gebeurtenissen gekeken worden. Daar komt nog eens bij dat ik mijzelf niet veel verder help met grote woorden en bombarie. Ik houd me liever bij de naakte feiten, zonodig met ondersteuning van statistieken, want per slot van rekening staat mijn hele professionele carrière in het teken van de statistiek, een passie welhaast. Ik houd me liever bij datgeen wat de eerste president van de Tsjechoslowaakse Republiek, Tomáš Garrigue Masaryk. “kleine alledaagse werkzaamheden” noemde. Zoals u weet heeft Tsjechische Republiek ervoor gekozen de speerpunten van zijn voorzitterschap uit te drukken in drie E's: economie, energie en de Europese Unie in de wereld. Uit de recente gebeurtenissen is genoeglijk gebleken dat we hiermee uitermate actuele, zeker niet alleen voor de eerste helft van 2009 relevante thema's te pakken hadden. Het gaat hier om onderwerpen waarvoor we ook in de toekomst eendrachtig onze handen ineen zullen moeten slaan, opdat de Europese Unie ook in tijden van instabiliteit standhoudt en in staat is toegevoegde waarde te bieden aan zijn burgers. Per slot van rekening is dat de *raison d'être* van de Europese Unie. Deze speerpunten vormen een lakmoesproef voor de draagkracht van de integratie-idee en zijn een indicatie van de manier waarop wij in de praktijk daadwerkelijk trouw zijn aan de waarden die ten grondslag lagen aan het ontstaan van de Gemeenschap, waarden die Europa kenschetsen als een gemeenschappelijke ruimte van vrijheid, veiligheid en welvaart. We hebben met het oog hierop symbolisch gekozen voor het motto “Europa zonder barrières”. De economische crisis was een ware test voor onze trouw aan de integratiegedachte, en het motto van het Tsjechisch voorzitterschap gaf er een nog urgentere lading aan. Uit de resultaten van de talrijke bijeenkomsten en onderhandelingen in het afgelopen halfjaar alsook uit de conclusies van de Europese Raad blijkt duidelijk dat het Europa van de 27 als geheel deze test goed doorstaan heeft. Onder het Tsjechisch voorzitterschap hebben we het protectionisme van de hand gewezen en is het ons gelukt om te komen tot een gemeenschappelijke en gecoördineerde aanpak van de crisis, zowel binnen de EU als op het internationale toneel.

Ook denk ik dat we goed werk geleverd hebben op een vlak waarvan velen dachten dat we er niet veel van terecht zouden brengen, namelijk de institutionele hervormingen. De Tsjechische Republiek zelf heeft de ratificatie van het Verdrag van Lissabon met goed gevolg afgerond in beide kamers van het nationale parlement, een duidelijke en op geen enkele manier in twijfel trekbare uiting van onze politieke wil. Met deze ratificatie hebben we de weg geopend naar een geloofwaardige oplossing voor de Ierse garanties. Ik ben ervan overtuigd dat de garanties die we tijdens de Europese Raad van juni jongstleden overeen gekomen zijn, goede vooruitzichten bieden op een succesvolle afronding van het ratificatieproces in Ierland, waarna het Verdrag voor het einde van 2009 van kracht zou moeten kunnen worden. Verder nog heeft het Tsjechisch voorzitterschap zich met verve aan een met de verkiezing van dit nieuwe Europees Parlement samenhangende taak gezet, namelijk het opstarten van het benoemingsproces van de nieuwe Commissie voor de periode 2009 tot 2014. Tijdens de Europese Raad van juni is unaniem besloten om de heer José Manuel Barroso naar voren te schuiven als kandidaat voor het voorzitterschap van de komende Commissie. Het mandaat voor het Tsjechische en daaropvolgende Zweedse voorzitterschap om onderhandelingen te voeren met het Europees Parlement is een goed middel om te zorgen voor de nodige institutionele continuïteit. Het Tsjechisch voorzitterschap is erin geslaagd om wat alle drie speerpunten betreft een groot aantal concrete resultaten te boeken of op z'n minst te zorgen voor zichtbare vooruitgang. Op wetgevend vlak hebben we, in de allereerste plaats dankzij nauwe samenwerking met de lidstaten en de Europese instellingen – het Europees Parlement in het bijzonder – de onderhandelingen kunnen afronden inzake 80 concrete maatregelen. Ook op niet-wetgevend gebied is er een groot aantal successen geboekt, of het nu gaat om de aanpak van crisissituaties op het gebied van de buitenlandse politiek en de energievoorziening aan het begin van het jaar, de afwijzing van het protectionisme, doortastende maatregelen ter ondersteuning van de Europese economie en maatregelen die moeten leiden tot diversifiëring van de energietoevoer en tot de bescherming van het klimaat, of de uitkomst van de onderhandelingen met voor de Europese Unie cruciale partners.

Dan wat de drie speerpunten betreft: op economisch vlak draaide alles erom het hoofd te bieden aan de negatieve gevolgen van de wereldwijde crisis en voort te gaan met de tenuitvoerlegging van het Europese plan voor economische hernieuwing als belangrijkste instrument voor het herstel van de economie en de welvaart. We hebben dit tot een goed einde gebracht, ook als het gaat om de maatregelen ter stabilisering van de banksector, waartoe verschillende doeltreffende maatregelen getroffen zijn. De lidstaten hebben door middel van garanties en nieuw kapitaal de banken potentiële steun verleend ter hoogte van meer dan 30 procent van het bruto binnenlands product van de Europese Unie. Het op de Europese Raad van dit voorjaar bereikte compromis inzake een pakket maatregelen ter waarde van 5 miljard euro voor de financiering van projecten op het gebied van de energievoorziening, breedbandinternet en een onderzoek naar de goede werking van het gemeenschappelijk landbouwbeleid was een positief signaal naar de wereld. Het akkoord over de bijdragen van de lidstaten van de Europese Unie ter verhoging van de eigen middelen van het Internationaal Monetair Fonds in de vorm van een lening tot een mogelijke omvang van 75 miljard euro

was van doorslaggevend belang voor de bestrijding van de wereldwijde economische crisis. Tijdens het Tsjechisch voorzitterschap heeft de Europese Unie, ook met grote steun van de Europese Commissie, een significante bijdrage geleverd aan de hoogstaande voorbereidingen en het succesvolle verloop van de G20-top in Londen. Daar is een akkoord gesloten over een significante verhoging van zowel de middelen van het Internationaal Monetair Fonds als van middelen die via andere internationale instellingen ingezet worden ter bestrijding van de gevolgen van de wereldwijde economische recessie. Aldus heeft de Europese Unie zich tijdens deze top verzekerd van een sterke positie, mede dankzij de gezamenlijke conclusies van de Europese Voorjaarsraad. Daarmee heeft zij haar ambitie om een belangrijke wereldwijde rol te spelen weer eens goed op de kaart gezet. Zoals reeds gezegd, hebben alle tijdens het voorzitterschap in de strijd tegen de crisis getroffen maatregelen een ondubbelzinnige afwijzing van protectionisme als gemeenschappelijke noemer.

Wat wetgevende maatregelen betreft, is het Tsjechisch voorzitterschap er in het kader van het economisch herstelplan in geslaagd een akkoord tot stand te brengen over de mogelijkheid om verlaagde belastingtarieven toe te passen op de toegevoegde waarde van lokaal geleverde diensten met een groot aandeel menselijke arbeid. Dit akkoord is een belangrijke bijdrage aan het behoud van de werkgelegenheid in de meest kwetsbare delen van de economie en zou vooral kleine en middelgrote ondernemingen ten goede moeten komen. Wijzigingen in de regulering van de financiële markten en het toezicht erop vormen een hoofdstuk apart in de strijd tegen de huidige financieel-economische crisis. Tijdens het Tsjechisch voorzitterschap zijn we er een aardig stuk in geslaagd het vertrouwen te herstellen. We hebben alle onderhandelingen over belangrijke wetgevingsvoorstellen waarvan het Tsjechisch voorzitterschap zich tot doel had gesteld deze af te ronden, ook daadwerkelijk afgerond. De belangrijkste daarvan zijn de richtlijn Solvabiliteit II voor het verzekeringswezen, de verordening inzake ratingbureaus en nog enkele andere. In het kader van het debat over de regulering en het toezicht op de financiële markten – voorwaar geen eenvoudig debat – is er een akkoord gesloten over de fundamentele elementen ervan, alsook over de achterliggende beginselen van de hervormingen die zorgen moeten voor stabiliteit, zowel op het niveau van de lidstaten als op dat van de individuele financiële instellingen. De Europese Raad van juni heeft de door de Commissie ingeslagen weg nog eens bevestigd. De voor de Commissieplannen uitgesproken steun zou moeten leiden tot concrete wetsvoorstellen die in het najaar van dit jaar het levenslicht zouden moeten zien en worden goedgekeurd.

Dan energie, het tweede speerpunt van het Tsjechisch voorzitterschap. Meteen in de eerste dagen van het Tsjechisch voorzitterschap werden we wat dit betreft flink op de proef gesteld. Bij dit alles kwam duidelijk naar voren dat het niet erg verstandig is om dergelijke energiecrises met een ad-hocbenadering aan te pakken, zeker niet wanneer deze eens per halfjaar of anderszins frequent aan de deur komen kloppen. Het is dus zaak dat de Europese Unie stelselmatig maatregelen treft om ervoor te zorgen dat zij op energievlak tegen een stootje bestand is en kan buigen op een grote energieveiligheid. We hebben tijdens ons voorzitterschap de nodige stappen ondernomen ter versterking van de energieveiligheid. Deze bestaan uit activiteiten ter vergroting van de diversificatie van energiebronnen en aanvoerroutes door middel van de zogeheten zuidelijke corridor. De energieveiligheid kan eveneens aanzienlijk worden vergroot door middel van een betere energiezuinigheid. In de herziene regelgeving inzake het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling wordt daar een belangrijke plaats voor ingeruimd. Uit hoofde van deze herziening kan namelijk financiering worden verleend voor investeringen ter verhoging van de energiezuinigheid van woningen alsook ter stimulering van het gebruik van hernieuwbare bronnen in de woningbouw. Dit sluit aan bij het Zweedse voorzitterschap dat energiezuinigheid uitgeroepen heeft tot een van zijn speerpunten. Ook hier blijkt weer de noodzaak tot continuïteit van de Europese werkzaamheden. *Last but not least* is zowel tijdens de Raad van maart als de Raad van juni weer ten volste gebleken dat het geen goede zaak is om onze ambitieuze doelstellingen ook maar enigszins terug te schroeven wat betreft de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen en de financiering van zowel aanpassingsmaatregelen als maatregelen ter vermindering van de gevolgen van de klimaatverandering in de ontwikkelingslanden. Verder nog hebben we onze prioriteiten en doelstellingen voor de periode voorafgaand aan de VN-klimaatconferentie in Kopenhagen december dit jaar vastgelegd, dit alles gericht op handhaving van de leidende rol van de Europese Unie op het vlak van de klimaatbescherming.

Het derde speerpunt, of zo u wilt de derde “E” van het Tsjechisch voorzitterschap, was de Europese Unie in de wereld. Er is overduidelijk gebleken hoe belangrijk het wel niet is voor de Europese Unie om met een gemeenschappelijk buitenlands beleid naar buiten te kunnen treden. Tijdens het Tsjechisch voorzitterschap waren er daar talrijke voorbeelden van voorhanden. Weliswaar is de Europese Unie dankzij haar eendrachtige optreden er goed van af gekomen bij de gascrisis, maar de gebeurtenissen rond de tweede crisis van het begin van dit jaar, de Gazacrisis, toonden genoegzaam aan dat wanneer de EU een echte mondiale speler wil zijn, zij leren moet met één stem te spreken. Beide crises vonden plaats tijdens één enkel voorzitterschap. Dat bewijst eens te meer dat het er niet zozeer om gaat wie er op een gegeven moment aan het hoofd van de Europese

Unie staat, als wel vooral dat er overeenstemming wordt bereikt tussen alle 27 lidstaten. Het Tsjechisch voorzitterschap is erin geslaagd om het Oostelijk Partnerschapsinitiatief, op gang te brengen, het vervolg van het nabuurschapsbeleid, ditmaal in oostelijke richting. De voortzetting van het uitbreidingsproces van de Europese Unie was voor het Tsjechisch voorzitterschap een fundamentele prioriteit op buitenlands gebied. In concreto ging het er met name om de landen van de westelijke Balkan een Europees perspectief te bieden. Gezien de situatie in het gebied had het voorzitterschap slechts beperkte manoeuvreerruimte. Ondanks de opschorting van de toetredingsonderhandelingen met Kroatië is er de nodige vooruitgang geboekt bij de liberalisering van de visumplicht. Hiermee kom ik aan het einde van mijn concrete en beknopte overzicht van de resultaten van het Tsjechisch voorzitterschap aangaande zijn speerpunten. Uiteraard staat u gedetailleerdere informatie ter beschikking en sta ook ik volledig te uwer beschikking om u met het allergrootste genoegen antwoord te geven op uw vragen of nader in te gaan op mogelijke opmerkingen van uw zijde.

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren, de eerste plenaire vergadering van een nieuw gekozen Europees Parlement is een unieke politieke gebeurtenis. Zij opent een zittingperiode die het dagelijks leven van honderden miljoenen Europese burgers en de toekomst van een heel werelddeel zal beïnvloeden.

Ik wil alle leden van het Europees Parlement die recentelijk zijn gekozen, van harte gelukwensen. Uw aanwezigheid in dit halfroond is het resultaat van de grootste exercitie op het gebied van transnationale democratie die ooit heeft plaatsgevonden op de wereld. Ik wens u alle succes toe voor uw mandaat.

De uitdagingen waarmee Europa wordt geconfronteerd en die het in de komende jaren moet aangaan, zijn gigantisch. Om te beginnen is er de economische en financiële crisis, die ons dwingt het stelselmatige gecoördineerde optreden voort te zetten waarmee wij zijn begonnen. Dan zijn er de sociale kosten van deze crisis, die onze topprioriteit vormen. Tot slot de strijd tegen de klimaatverandering en de overgang naar een groene en duurzame economie, die de politieke richting aangeven die wij moeten inslaan.

Al deze uitdagingen hebben tevens hun stempel gedrukt op het Tsjechische voorzitterschap, dat zojuist is geëindigd. Ik wil minister-president Fischer en zijn voorganger, Mirek Topolánek, gelukwensen met de resultaten die zij hebben bereikt in een zeer moeilijke fase. Ik wil hen en hun gehele team bedanken voor de uitstekende samenwerking, ondanks enkele interne politieke moeilijkheden.

Ik wil tevens het politieke belang onderstrepen van dit Tsjechische voorzitterschap. Voor de eerste keer stond een land dat slechts enkele jaren geleden nog lid was van het Warschaupact, aan het hoofd van ons Europese project van vrijheid en solidariteit. Dit is een zeer belangrijke zaak, waaruit blijkt in welke mate wij vooruitgang hebben geboekt in ons Europa.

Tijdens het Tsjechische voorzitterschap hebben wij enkele indrukwekkende concrete resultaten weten te boeken: 54 teksten zijn aangenomen in de medebeslissingsprocedure. Ik wil met name de overeenstemming noemen over een brede waaier aan maatregelen ten aanzien van de regulering van de financiële markten en de vijf miljard euro in het kader van het Europese herstelplan. U allen weet zeer goed hoe zeer wij, Commissie en Parlement, hebben moeten vechten om dit te bereiken. Ik wil tevens de herziening van het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering noemen. Ik juich de ontwikkeling van de interne energiemarkt en van de interne vervoersmarkt toe.

Op al deze gebieden heeft de Commissie ambitieuze voorstellen gedaan, die zijn ondersteund door dit Parlement. Ik juich de unanieme steun toe van de laatste Europese Raad voor de routekaart die de Commissie heeft voorgesteld ten aanzien van het toezicht op de financiële markten. Wij beschikken thans over een ambitieuze consensus waarop niemand enkele maanden geleden had durven hopen, toen ik een groep deskundigen van hoog niveau onder het voorzitterschap van de heer de Larosière bijeengeroepen heb. Hierdoor kunnen wij het voortouw nemen bij de hervorming van het internationale financiële stelsel. Bovendien hebben wij in dezelfde geest deelgenomen aan de G20 in Londen, waar wij een bijdrage hebben geleverd aan enkele zeer belangrijke besluiten.

Afgezien van zijn wetgevende activiteiten heeft het Tsjechische voorzitterschap tevens het hoofd weten te bieden aan uitdagingen van politieke aard, waarvan sommige zeer gevoelig en zelfs zeer ernstig waren. Wij moesten de gascrisis tussen de Oekraïne en Rusland oplossen, die Europa opnieuw met de neus op het feit heeft gedrukt dat het zijn energieveiligheid moet versterken. De afgelopen zes maanden hebben wij veel vooruitgang weten te boeken, bijvoorbeeld door het interconnectieplan voor het Oostzeegebied te ontwikkelen.

Eergisteren heb ik de ondertekeningsceremonie bijgewoond van het Nabucco-project tussen Turkije en vier van onze lidstaten – Oostenrijk, Hongarije, Bulgarije en Roemenië –, waarbij vele landen aanwezig waren waaruit wij in de toekomst gas hopen in te voeren. Dit is een echt Europees project, en ik ben er trots op dat de Commissie hierbij als bemiddelaar heeft kunnen optreden, aangezien deze rol als cruciaal is erkend voor alle deelnemers.

(EN) Mijnheer de Voorzitter, tijdens het Tsjechische voorzitterschap hebben we ook zeer belangrijke ontwikkelingen met betrekking tot het Verdrag van Lissabon gezien. Tijdens de afgelopen Europese Raad zijn de nodige garanties afgegeven om de Ierse regering de mogelijkheid te geven een nieuw, tweede referendum te organiseren, met de volledige zekerheid dat op een bevredigende wijze aan de zorgen van de Ierse bevolking tegemoet is gekomen. Laten we niet vergeten dat het ook tijdens het Tsjechische voorzitterschap is geweest dat de Tsjechische senaat de ratificatie door het Tsjechische parlement heeft afgerond, waardoor het totaal aantal lidstaten dat het parlementaire goedkeuringsproces heeft voltooid nu op 26 is gekomen.

Het Tsjechische voorzitterschap heeft het stokje nu overgegeven aan het Zweedse voorzitterschap, maar de uitdagingen waar Europa voor staat blijven bestaan en overstijgen verre de periode van één voorzitterschap.

Het Europese project is altijd een langetermijnproject geweest. We boeken vooruitgang wanneer we als team werken. Zoals in elk team, zijn alle leden belangrijk voor het behalen van succes: de Raad, de Commissie en het Parlement hebben allemaal een belangrijke rol te spelen bij het verwezenlijken van onze gemeenschappelijke Europese ambities in dienst van de Europese burgers.

Het Europa dat we samen moeten blijven opbouwen is een sterk Europa, een open Europa, een Europa van solidariteit. Dat is een Europa dat zijn burgers maximale kansen biedt, een Europa dat bouwt op zijn continentale dimensies en dat het potentieel van de interne markt, die voor consumenten en kleine en middelgrote ondernemingen zo essentieel is, maximaal benut, een Europa dat het milieu respecteert en dat voor energiezekerheid zorgt, een Europa dat andere mondiale spelers in een geest van partnerschap de hand reikt om gedeelde uitdagingen samen aan te gaan.

In deze tijd van wereldwijde crisis hebben we meer dan ooit een sterk Europa nodig, en een sterk Europa betekent een verenigd Europa dat klaar staat om zijn lot in eigen hand te nemen en zelf vorm te geven. Laten we samenwerken – Parlement, Raad, Commissie – om te laten zien dat de verwachtingen van de burgers bij ons in veilige handen zijn en dat hun verlangen naar vrijheid, rechtvaardigheid en solidariteit niet zal worden genegeerd.

(Applaus)

Ádám Kósa, namens de PPE-Fractie. – (HU) Geachte mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik sta hier diep geroerd voor het Europees Parlement omdat ik hier als eerste dove in mijn eigen moedertaal, de Hongaarse gebarentaal, mag spreken. Ik doe dat niet alleen voor mezelf of de dovensamenleving, maar voor alle mensen die in een achterstandpositie verkeren. Ik krijg nu echt het gevoel dat ik deel uitmaak van een Europese gemeenschap waar ook met minderheden resultaten kunnen worden geboekt. Zo werd vijftig jaar geleden de uit Elzas-Lotharingen afkomstige Robert Schuman grondlegger van de EU. Tegen het eind van het Tsjechische EU-voorzitterschap dat nu afloopt, hebben de zaken echter helaas een wending genomen waarop ik het aantredende Zweedse voorzitterschap attent wil maken. Twee weken geleden heeft het Slowaakse parlement namelijk een wet aangenomen waardoor de rechten van de daar wonende minderheden om hun moedertaal te gebruiken ernstig worden beknot. Als gebruiker van de gebarentaal zie ik het als mijn plicht om op te komen voor de rechten van Europeanen om hun eigen taal te gebruiken en het belang daarvan. Daarvoor zal ik me hier in het Europees Parlement inzetten. Mijn pleidooi is echter gericht aan alle Europese burgers. Ik wil een Europa waar iedereen zich verzekerd ziet van het recht op een compleet leven en zelfverwezenlijking. Ik heb een Europa voor ogen waar de kansen voor de door mij vertegenwoordigde doven en alle andere mensen met een beperking echt gelijk zijn. Ik dank in het bijzonder de heer Joseph Daul, vicevoorzitter van de <http://www.epp-ed.eu>, dat hij mij de mogelijkheid heeft geboden u op deze bijzondere dag toe te spreken. Dit bewijst dat Europa inderdaad draait om veelkleurigheid, tolerantie en gelijke kansen.

Libor Rouček, namens de S&D-Fractie. – (CS) Geachte minister-president Fischer, geachte voorzitter van de Commissie mijnheer Barroso, dames en heren. In januari dit jaar heb ik deze eerbiedwaardige assemblee erop gewezen dat het Tsjechisch voorzitterschap niet eenvoudig zijn zou en dat het waarschijnlijk gekenmerkt zou worden door grote instabiliteit. Mijn observatie werd ingegeven door de toenmalige instabiliteit van de Tsjechische regeringscoalitie, de onenigheden tussen regering en oppositie, alsook door de strubbelingen

tussen de regering en de president. Neemt u alleen al de toespraak van de Tsjechische president Václav Klaus ten overstaan van deze eerbiedwaardige assemblee, een toespraak die u zich wellicht nog wel herinneren zult. Helaas is mijn vrees bewaarheid. De door mij gevreesde instabiliteit heeft dit voorzitterschap inderdaad getekend, en dan heb ik het niet uitsluitend over de val van de regering. Ondanks dit alles is er in het afgelopen half jaar wel degelijk iets voor elkaar gebracht, terwijl andere zaken weer niet zo goed uit de verf gekomen zijn. Een positief element is het reeds eerder genoemde energiebeleid. In mijn ogen is de Tsjechische Republiek ten tijde van de gascrisis januari dit jaar zeer doortastend opgetreden. Ook is de ondertekening van het zojuist door de heer Barroso genoemde akkoord over Nabucco een vrucht van de inspanningen van het Tsjechisch voorzitterschap. Helaas echter zijn de verwachtingen van Europa en het Europees Parlement wat betreft de aanpak van de economische crisis niet geheel in vervulling gegaan. Denkt u maar eens aan de toespraak van het voormalige hoofd van de Tsjechische regering, de heer Topolánek, bij gelegenheid waarvan hij de Amerikaanse president Obama en het Amerikaanse economisch beleid naar de hel wenste.

Ondanks dit alles zou ik graag mijn grote dank willen uitspreken aan het adres van minister-president Fischer, die het Tsjechisch voorzitterschap gered heeft. Dat hem dat inderdaad gelukt is, blijkt wel uit de top van juni waar de volledige agenda gerealiseerd is. Ook zou ik mijn dank willen betuigen aan de honderden Tsjechische ambtenaren, zowel in Brussel als op de Tsjechische ministeries. In mijn ogen hebben deze ambtenaren uitstekend en professioneel werk geleverd en is het niet hun schuld dat de Tsjechische politieke wereld zich gedroeg zoals ze zich gedragen heeft.

Alexander Graf Lambsdorff, *namens de ALDE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, allereerst zou ik u willen gelukwensen met uw verkiezing. Ik wens u alle succes toe voor de komende tweeënhalve jaar! Ook zonder hoofdtelefoon heb ik uw aanmaning van zo-even verstaan dat wij ons aan onze spreektijd moeten houden.

Mijnheer de minister-president, uw voorganger had geen eenvoudige en ook geen goede start. Het zwaartepunt was weliswaar terecht op energie, de economie en de buitenlandse betrekkingen gelegd, maar zoals zo vaak in het leven zijn planning en werkelijkheid twee verschillende dingen. Met het conflict in Gaza ging het voorzitterschap van de Raad aan de slag zonder eerst een gemeenschappelijke Europese lijn te hebben georganiseerd. In het gasgeschil tussen Rusland en Oekraïne moesten eerst miljoenen mensen in de kou zitten voordat uw regering haar terughoudendheid overwon en bemiddelend ingreep. Dit vervolgens wel met succes!

Bij alle kritiek waren er ook op andere punten successen. Het is het verdienste van het Tsjechische voorzitterschap dat de Europese Unie niet in het protectionisme van de jaren dertig is vervallen. Dit reële gevaar bestond en bestaat nog steeds. Hier heeft het voorzitterschap, met steun van de commissaris voor mededinging, een duidelijke lijn getrokken. Sommigen willen de crisis aangrijpen om een nieuwe nationalistische economische koers te varen. Dat zou fataal zijn. Voor de Liberalen en Democraten is de vrije en onvervalste mededinging, waarin ook de Verdragen voorzien, de juiste weg naar groei en welvaart.

Voor het nodige draagvlak moeten de burgers er echter van op aan kunnen dat voor iedereen dezelfde mededingingsregels gelden. Concurrentievervalsing, de afgrendeling van markten, de bevoorrechtiging van de eigen nationale ondernemingen – hiermee lossen we de crisis niet op, maar belanden we *linea recta* in het slop. Als nieuw lid heeft Tsjechië tijdens zijn voorzitterschap menig oude lidstaat tot de orde moeten roepen. Jammer dat dit nodig was, maar het was wel terecht: de interne markt mag niet worden ondermijnd en de regels moeten in acht worden genomen.

Alleen kon de Tsjechische regering uiteindelijk niets uitrichten tegen de permanente stoorsignalen uit de Praagse burcht en de motie van wantrouwen. De val van uw regering midden in het voorzitterschap, zoiets is nog niet eerder vertoond. Heel Europa keek met verbazing naar Praag. De politieke klasse van Tsjechië heeft met deze stap noch zichzelf noch Europa een dienst bewezen.

Mijnheer de minister-president, u hebt echter laten zien dat je in de politiek net als in het voetbal een wedstrijd nog kunt doen kantelen als je pas in de blessuretijd in het veld komt. Tijdens de Europese Raad in juni werd de aanzet gegeven voor een hervorming van het toezicht op de financiële markten. Nu is het aan de Commissie om dit initiatief vastberaden voort te zetten. U hebt in de onderhandelingen met Ierland voor garanties gezorgd, zodat het referendum op 2 oktober hopelijk succesvol is. De lidstaten hebben een formele overeenkomst bereikt over een kandidaat voor de functie van Commissievoorzitter en daarmee aan een belangrijke eis van onze fractie voldaan.

Mijnheer de vicevoorzitter, u hebt persoonlijk goed werk geleverd en veel respect verdiend. Toch zal het eerste Tsjechische voorzitterschap niet de plaats in de geschiedenis krijgen waarop we allemaal hadden gehoopt. Wat blijft is echter uw motto "Een Europa zonder grenzen".

Rebecca Harms, *namens de Verts/ALE-Fractie.* – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister-president, mijnheer de Commissievoorzitter, het is moeilijk om een balans op te maken van de vorderingen die we tijdens het Tsjechische voorzitterschap hadden moeten maken. Ik heb dit voor mijn fractie wel geprobeerd, maar helaas is onze hoop dat het Tsjechische voorzitterschap van de Raad met zijn taak zou meegroeien, niet uitgekomen.

Wat betreft de financiële crisis: als we elkaar hier in september na het zomerreces weer zien, hebben we het sinds ruim een jaar telkens weer over de noodzakelijke nieuwe regulering van de financiële markten, maar we gaan nog niet eens met het tempo van een slak vooruit. Er wordt van alles aangekondigd om de burgers te sussen, maar er wordt maar weinig gedaan.

Wat betreft de economische crisis: het Europese *recovery plan* – ik vind het bijna gênant dat er constant naar wordt verwezen – is toch niet meer dan een alibiprogramma, een voorwendsel om tenminste nog over een Europees conjunctuurbeleid te kunnen spreken. Inhoudelijk heeft het echter niets om het lijf. Het programma heeft een budget van maar vijf miljoen euro, en dan wordt er nog gekibbeld over de vraag hoe deze vijf miljard moeten worden besteed. Dit is geen reden om ons op de borst te slaan! Het programma waar wij ons voor hebben ingezet, namelijk een consequent programma voor energie-efficiëntie in Europa, dat miljoenen banen zou veiligstellen, is niet serieus in aanmerking genomen.

Wat betreft de klimaatcrisis: hier hoeft ik helemaal geen beroep op groene politici te doen om het beleid op dit gebied te beoordelen. Ivo de Boer, de hoofdonderhandelaar van de Verenigde Naties, en Ban Ki-moon hebben ons er na afloop van de conferentie in Bonn van doordrongen dat alle landen die tot dusver hebben beweerd dat zij in het kader van dit mondiale beleid ter bestrijding van de klimaatverandering leiderschap tonen, bij lange na niet de maatregelen treffen die eigenlijk noodzakelijk zouden zijn. Als we het Europese energiebeleid als maatstaf nemen voor wat we in Europa feitelijk bereid zijn te doen, geloof ik niet dat we de strategie van eeuwige concurrentie, die in het geval van de projecten Nord Stream en Nabucco maar al duidelijk wordt, werkelijk als begin van een gemeenschappelijk toekomstgericht Europees energiebeleid kunnen beschouwen.

Waar ligt dit aan? Wat zijn de oorzaken? Ik geloof dat u eigenlijk niet degene bent die hier kritiek verdient, mijnheer Fischer, maar het land waar mijn fractieleider, Daniel Cohn-Bendit, heen gereisd is met de Europese vlag in zijn rugzak, om deze aan de president te overhandigen, is echt zwak. En helaas, mijnheer Barroso, er wordt weliswaar vaak over uw krachtadigheid gerept, waar was uw krachtadigheid ten tijde van dit zwakke voorzitterschap van de Raad gebleven? We hebben er niets van gemerkt!

(Applaus)

Jan Zahradil, *namens de ECR-Fractie.* – (CS) Geachte voorzitter van de Commissie, geachte minister-president. Het is mij een grote eer om als eerste in de geschiedenis het woord te mogen voeren namens de nieuwe fractie van Europese Conservatieven en Hervormers en ook om in de hoedanigheid van Tsjechische europarlementariër juist het Tsjechische voorzitterschap te mogen toespreken. Uiteraard zal ik spreken als afgevaardigde van het Europees Parlement, dus geenszins vanuit een eng nationaal perspectief, en zal ik tevens spreken als vertegenwoordiger van mijn fractie, met andere woorden: rekening houdend met haar politieke prioriteiten. Reeds in januari was ik in de gelegenheid de plenaire vergadering toe te spreken toen de Tsjechische minister-president Topolánek een uiteenzetting gaf van de speerpunten van het Tsjechische voorzitterschap en nu dan weer na het verslag van minister-president Fischer over de wapenfeiten van de Tsjechische Republiek. Ik zeg dat niet voor niets zo. Ik wil namelijk het feit voor het voetlicht brengen dat de Tsjechische regering erin geslaagd is zowel de politieke alsook de organisatorische continuïteit van het voorzitterschap te handhaven, ondanks de val van de regering die overigens het resultaat was van puur binnenlands-politieke overwegingen. Ook zou ik blij willen geven van mijn waardering voor de toon van de toespraak van de heer Fischer zojuist, die precies zo was als heel het Tsjechische voorzitterschap: *to the point* en resultaatgericht. Naar mijn idee heeft een aantal door Europese politici of media op basis van subjectieve gevoelens geuite kritische beoordelingen niet echt bijgedragen aan de zo zeer beleden Europese solidariteit. Ik denk dat hun kritische geluiden eerder een onderdeel waren van individuele politieke campagnes voor het thuispubliek.

Wat de drie speerpunten van het Tsjechische voorzitterschap aangaat het volgende: ik zou wat de economie betreft opnieuw stil willen staan bij het feit dat de Tsjechische Republiek erin geslaagd is de dreigende golf

van nationale protectionistische maatregelen af te wenden. Dergelijke maatregelen zouden geleid hebben tot een ernstige aantasting van de fundamentele waarden van de Europese integratie en dan met name van de beginselen van de gemeenschappelijke interne markt. Wat het energievraagstuk aangaat, is gebleken dat de keuze voor het onderwerp veiligheid en duurzaamheid van de energieaanvoer meer dan vooruitziend was. Reeds in de eerste dagen van het Tsjechische voorzitterschap werd met succes een acute crisis in de levering van gas bezworen. We dienen er echter van doordrongen te zijn dat er onmiddellijk hierna strategische langetermijnmaatregelen getroffen dienen te worden, zoals diversificatie van de energiebronnen en liberalisering van de interne energiemarkt. Verder nog zou ik als goed voorbeeld van de verdere richting van de buitenlandse betrekkingen van de Europese Unie graag stil willen staan bij de topontmoetingen met belangrijke wereldspelers, dus bij de EU-VS-top waar opnieuw het belang bevestigd werd van de trans-Atlantische betrekkingen, alsook bij de EU-Rusland-top en de EU-China-top. En dan is er niet te vergeten nog het belangwekkende Oostelijk Partnerschapsinitiatief en de tenuitvoerlegging ervan. Ik denk al met al dat het Tsjechische voorzitterschap kan worden samengevat als een bewijs dat ook een middelgroot land en een zogeheten nieuwe lidstaat een dergelijk belangrijke taak op waardige wijze tot een goed einde brengen kan.

VOORZITTER: RODI KRATSA-TSAGAROPOULOU

Ondervoorzitter

Miloslav Ransdorf, *namens de GUE/NGL-Fractie. – (CS)* Ik wil hier zeggen dat het Tsjechische voorzitterschap gered is door de regering van de heer Fischer en de heer Fischer persoonlijk. Het Tsjechisch voorzitterschap werd een feit 20 jaar na de politieke veranderingen die in de media gekenschetst worden als het moment waarop de vrijheid aanbrak. Die 20 jaar zijn echter tevens 20 jaar van on vervulde beloftes doordat de vakbekwaamheid van onze overheidsinstellingen in die tijd volledig is uitgehold. Tegen deze achtergrond was de regering van de heer Fischer werkelijk een aangename verrassing. Hij is een minister-president en een persoon die weigert te liegen. De eerste keer dat zijn naam mij ter ore kwam, was toen de heer Fischer in opstand kwam tegen het vervalsen van statistische gegevens in ons land. Hij is iemand die niet met allerlei verheven frases strooit zoals wij hier eerder hebben kunnen horen ten tijde van andere voorzitterschappen. Ook handelt hij uiterst bedachtzaam. Ik denk dat het zeer goed is dat een dergelijk iemand uiteindelijk aan het hoofd is komen te staan van het Tsjechische voorzitterschap. En aangezien het nu vijfhonderd jaar na de geboorte van Calvijn is – hij werd op 10 juli 1509 in Frankrijk geboren – bestaat de enige redding voor ons in deze dubbele crisis ...

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

Nigel Farage, *namens de EFD-Fractie. – (EN)* Mevrouw de Voorzitter, het Tsjechische voorzitterschap heeft een treurig makend, bekend patroon gevolgd: continuïteit, meer van hetzelfde, een aanhoudende obsessie met de klimaatverandering en een aanhoudende zucht naar nieuwe wetgeving. U hebt gezegd dat er tijdens dit voorzitterschap aan wetgeving op achttien nieuwe gebieden is gewerkt en u daar lijkt daar trots op te zijn. Ik zou denken dat het tijd is dat we een paar stappen terug doen en ronduit zeggen dat het model van de Europese Unie een model van overregulering is, dat ons midden in een ernstige depressie buitengewoon slecht van dienst is.

En nog meer status quo. U hebt het idee gesteund om de heer Barroso naar voren te schuiven, zonder dat er een tegenkandidaat is. Maar het is het Verdrag van Lissabon dat mij het meest interesseert. U hebt het Verdrag door de kamers van uw eigen parlement laten ratificeren, natuurlijk zonder ook maar te overwegen om de mensen in uw eigen land hun mening te laten geven in een referendum. Maar wanneer we het over Ierland hebben, raak ik pas echt geïnteresseerd. U hebt gezegd dat u een geloofwaardig beleid voor Ierland wilde in verband met het tweede referendum, en dus kwam u met die garanties, en hier hebben we ze: garanties op het recht op leven, op belastingheffing, op veiligheid en op defensie.

Dit document heeft geen enkele rechtskracht. Het is het papier waarop het is geschreven niet waard. U bent de auteur van een beschamende poging om de Ieren met mooie praatjes zover te krijgen dat ze bij het komende referendum voor het Verdrag van Lissabon stemmen. Natuurlijk wordt u daarin gesteund door de heer Barroso. Hij respecteert de resultaten van democratische referenda nooit, of die nu in Frankrijk, Nederland of Ierland worden gehouden. Hij zegt dat we die moeten negeren, dat we gewoon moeten doorgaan. Het draait allemaal om macht. Het draait allemaal om hem en om het geven van meer macht aan de Europese instellingen ten koste van de lidstaten. Ik hoop dat de Ieren u allen de weg zullen wijzen in het referendum van 2 oktober – en dat zou zomaar eens kunnen gebeuren!

(Gemengde reacties)

Ik wil echter niet al te negatief zijn, want er is tijdens het Tsjechische voorzitterschap één prachtig, helder, opbeurend moment geweest, een moment waarop iedereen die in natiestaten gelooft, die in democratie gelooft, die echt gelooft dat de rechtsstaat ook tot dit Huis kan doordringen, zich voor het eerst trots kon voelen dat hij of zij deel uitmaakt van het Europees Parlement. Ik doel natuurlijk op het bezoek van Václav Klaus. Wat een geweldige toespraak was dat: naar dit Parlement komen en een paar harde waarheden zeggen en erop wijzen dat de leden van het Europees Parlement en de Europese leiders niet naar de bevolking van Europa luisteren, waarna tweehonderd van u opstonden en de zaal verlieten. Dus we willen u in elk geval vanwege Václav Klaus hartelijk bedanken voor de afgelopen zes maanden.

(Applaus)

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik wil alleen een vraag stellen. Ik bekritiseer niemand, maar zijn vlaggen toegestaan dit Huis?

(Protesten. De heer Farage houdt een vlag van het Verenigd Koninkrijk omhoog.)

Omdat, als dat is toegestaan, ik vandaag de Europese vlag hier wil leggen, als ik zo vrij mag zijn.

(De heer Barroso legt een Europese vlag voor zich neer. Applaus.)

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, in de zin van de Europese integratie was het ongetwijfeld verheugend dat Tsjechië als een van de nieuwe EU-landen het voorzitterschap van de Raad bekleedde. Minder verheugend waren daarentegen de chaotische toestanden waartoe dit voorzitterschap ten dele heeft geleid.

Natuurlijk wordt van een nieuwe lidstaat met weinig Europese ervaring niet verwacht dat alles perfect functioneert, maar wel dat de nodige fijngevoeligheid aan de dag wordt gelegd. Zo is bijvoorbeeld het kunstschandaal, waarmee het voorzitterschap begon, misschien niet aan de regering in Praag te wijten, maar voor de lauwe reactie daarop en het feit dat de kunstwerken niet werden weggehaald, kan het Raadsvoorzitterschap wel degelijk verantwoordelijk worden gehouden.

Politiek leiderschap moet zich bewijzen in de omgang met problemen, dat wil zeggen door crisisbeheer. En juist op dit punt was er echt sprake van grote tekortkomingen: het twintig dagen durende energietekort in Europa als gevolg van het gasgeschil tussen Rusland en Oekraïne kon nog op de een of andere manier worden overbrugd, het beheer van de crisis in het Midden-Oosten was mijns inziens echter ronduit stuntelig. En alsof het Amerikaanse raketschild in Tsjechië niet al genoeg was, kreeg de Tsjechische afhankelijkheid van de VS ook zijn weerslag in het Raadsvoorzitterschap, bijvoorbeeld toen het Israëlische offensief in de Gazastrook als defensieve actie werd gebagatelliseerd.

Zelfs de kritiek op het Verdrag van Lissabon en de vertraging van het ratificatieproces door de Praagse leiders waren halfslachtig. Daardoor werd een grote kans gemist om de Europese Unie weer democratischer te maken.

Het feit dat er uiteindelijk geen oplossing kon worden gevonden voor het probleem van de zee grens tussen Slovenië en Kroatië, is eveneens meer dan spijtig. Tenslotte is Kroatië geenszins slechter op het lidmaatschap van de EU voorbereid dan de tien nieuwe lidstaten ten tijde van hun toetreding. Integendeel, waarschijnlijk zijn de voorbereidingen in Kroatië veel verder gevorderd! Nog spijtiger vind ik het dat Zweden de bemiddelingspogingen niet wil voortzetten. Dat heeft Kroatië niet verdiend.

Over het geheel gezien is de balans van het Tsjechische Raadsvoorzitterschap dus nogal verdeeld.

Jan Fischer, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (CS) Geachte dames en heren afgevaardigden, een zeer korte reactie van de Raad en het voormalig Tsjechisch voorzitterschap. Om te beginnen een opmerking van persoonlijke aard. Het is altijd enorm leerzaam om als puur vakinhoudelijk en dus deels ook zeer academisch ingesteld persoon in aanraking te komen met de sfeer in een parlement, of dat nu het nationale parlement is of het Europees Parlement. Het is een goede leerschool om te zien hoe ver de voorstellingen van mensen uiteen kunnen lopen, ditmaal wat betreft het tempo van de Europese eenwording, de intensiteit ervan en de aard van de Europese Unie. Er is een enorm breed spectrum aan meningen aan mij voorbijgekomen en dat is wat mij betreft nu juist datgene waar de democratie voor staat, het is er een onlosmakelijk onderdeel van. Daarom wil ik u bedanken voor de door u uiteengezette standpunten, niet te vergeten ook voor uw kritische op- en aanmerkingen.

Wat de woorden van de heer Kósa betreft, wil ik graag opmerken dat deze, zonder er nu verder nader op in te willen gaan, een duidelijkelijk blij zijn van hoe gelukkig onze keuze voor het motto "Europa zonder barrières"

wel niet was. Ik hoop dat de Europese Unie er ook in de toekomst een goede invulling aan zal weten te geven. Ik ben er heilig van overtuigd dat de maatregelen ter vermindering van de gevolgen van de economische en financiële crisis die nu woedt op het moment dat deze aangenomen werden, volledig terecht en ook redelijk waren. Er is hier kritiek geuit op het tempo waarop de financiële markten gereguleerd worden. We hebben daartoe verregaande maatregelen getroffen. We hebben deze met z'n allen goedgekeurd na een uitermate moeilijk, moeizaam debat dat veel stof deed opwaaien. Dit alles is uiteindelijk pas tijdens de Europese Raad van juni in vastere vorm gegoten. Misschien is niet iedereen tevreden met dit resultaat omdat de wereld al overgereguleerd zou zijn. Desalniettemin zijn we er op voorbereid dat de Commissie reeds in het najaar met voorstellen komt voor de manier waarop de regulering van de financiële markten en het toezicht op de banksector in een Europese juridische vorm gegoten kan worden. Het feit dat er niet naar protectionistische maatregelen is gegrepen, is – en dat wil ik hier herhalen – van fundamentele en onschatbare waarde. Dat geldt tevens voor het feit dat we in staat zijn geweest om tot overeenstemming te komen over de toepassing van het solidariteitsbeginsel, met name ten aanzien van een aantal landen van wie de economie het zwaarst in de problemen is gekomen.

Vanavond zal ik wanneer ik een ontmoeting hebben met president Klaus de blijken van waardering van de geachte afgevaardigde overbrengen. Verder verloopt de ratificatie van het Verdrag van Lissabon in de Tsjechische Republiek uiteraard volledig in overeenstemming met de Tsjechische grondwet. Het Verdrag is geratificeerd in beide kamers van het parlement en nu is het wachten op de handtekening van de president der Republiek. Ik hoop dat hij uiteindelijk tot een juist besluit zal komen. Het feit dat er in de Tsjechische Republiek niet voor een referendum gekozen is als middel ter ratificatie van het Verdrag, is een puur binnenlandse aangelegenheid van de Tsjechische Republiek en ook volledig in overeenstemming met de grondwet van de Tsjechische Republiek. Tot zover dit binnenlandse intermezzo.

Ik zou graag mijn dank willen betuigen aan de vele sprekers die hun waardering hebben uitgesproken voor het feit dat we erin geslaagd zijn de continuïteit van het Tsjechisch voorzitterschap te waarborgen. Persoonlijk beschouwde ik dat als een enorme uitdaging voor mijn kabinet en ook als een persoonlijke uitdaging. Het was een vuurproef voor het nieuwe kabinet alsook voor de ministers en alle deskundigenteams waar iedereen – zoals ik reeds in mijn eerdere bijdrage zei en tevens op te tekenen viel uit de monden van een aantal afgevaardigden – met vlag en wimpel voor geslaagd is. Ik heb mijn één derde deel van het voorzitterschap opgevat als een persoonlijke opdracht en het doet mij dan ook bijzonder deugd dat we het Tsjechisch voorzitterschap waardig hebben kunnen afsluiten.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Waarde collega's, geachte voorzitter van de Raad, geachte voorzitter van de Commissie. Het vervult mij met trots dat het Tsjechische voorzitterschap de annalen in kan gaan als een toonbeeld van toeschietelijkheid, professionaliteit, onpartijdigheid en een uitstekende voorbereiding. Niettegenstaande ongenueanceerde kritiek in de Europese media en van de kant van de Tsjechische oppositie zijn de Tsjechen erin geslaagd een consensus tot stand te brengen aangaande tientallen juridische normen. De Tsjechen zijn daar in de helft van de daarvoor gebruikelijke tijd in geslaagd, nog voor het verstrijken van het mandaat van het vorige Parlement. Ik heb het bijvoorbeeld over roaming, het energiepakket en de anti-crisismaatregelen. Het waren uiteindelijk de Tsjechen die dingen voor elkaar wisten te boksen als de overheveling van diensten met een hogere toegevoegde waarde uit menselijke arbeid naar lagere btw-tarieven, een typische pro-groei- en anti-crisismaatregel. De Tsjechen zijn er tevens in geslaagd om niet alleen hun steentje bij te dragen aan de hervatting van de levering van gas en olie uit Rusland naar Europa, maar tevens om de onderhandelingen over de zuidelijke Nabuccogasleiding af te ronden en voor te bereiden voor ondertekening, in samenwerking met de voorzitter van de Commissie.

Tsjechië komt echter helaas ook in de annalen van de Europese Unie terecht als toonbeeld van politieke instabiliteit. De sociaaldemocraat Paroubek gaf voorrang aan zijn eigen doelen boven de belangen van de EU en bereidde samen met een aantal overlopers de executie van de Tsjechische regering voor, midden in haar succesvolle voorzitterschap. Ik zou graag de teams van minister-president Topolánek en minister-president Fischer alsook de Tsjechische Vertegenwoordiging in Brussel willen bedanken voor hun inzet en toewijding voor de Europese Unie en Tsjechië. Deze teams hebben aangetoond dat deze belangen zelfs in tijden van crisis niet strijdig zijn met elkaar. Bovendien hebben zij de Franse president en anderen ervan weten overtuigen dat protectionisme geen net woord is. Daarmee wil ik u en ook ons allen hier van harte gelukwensen.

Ik wend mij nu tot het Zweedse voorzitterschap met het dringende verzoek om onmiddellijk een aanvang te nemen met de onderhandelingen over afschaffing van de Canadese visa voor Tsjechische burgers. Ik ben ervan overtuigd dat dat lukken zal. Per slot van rekening is solidariteit een van de sterkste punten van de Europese Unie.

Edite Estrela (S&D). - (PT) Voorzitter, minister-president Fischer vindt dat het Tsjechische voorzitterschap een succes was. Het spijt me, mijnheer Fischer, maar ik ben het daar niet mee eens. U bent daar weliswaar niet zozeer verantwoordelijk voor, maar de consensus was onder het Tsjechische voorzitterschap verre te zoeken. Het begon al met de controverse over kunstwerken. De discussie was in het belang van artiesten, maar het voorzitterschap was hier geen voorstander van. Vervolgens tastte de interne politieke instabiliteit het imago van de Europese Unie aan en daarmee het imago van ons allemaal. Het klopt, mijnheer Fischer, dat de Tsjechische Republiek erin geslaagd is het Verdrag van Lissabon te ratificeren, maar de handtekening van president Václav Klaus staat er nog steeds niet onder en het moge duidelijk zijn dat het niet helpt een Euroscepticus als president te hebben, terwijl je het voorzitterschap van de Europese Unie vervult. De Tsjechische president heeft verschillende keren blijk gegeven van euroscepticisme, vooral door vanaf het begin het gebruik van de EU-vlag te weigeren. Belangrijker is echter het feit dat hij het Verdrag van Lissabon niet heeft ondertekend. Daaruit blijkt een gebrek aan respect voor ons en voor de Europese burger.

Maar het Tsjechische voorzitterschap heeft vooral slecht gefunctioneerd bij de Richtlijn inzake zwangerschapsverlof. Ik weet waar ik het over heb, want ik was de rapporteur van dit verslag. De rol van het voorzitterschap in dit dossier was uitermate negatief, daarbij geholpen door mevrouw Lulling, die de stemming over mijn verslag geboycot heeft. Het Tsjechische voorzitterschap was tegen het verlengen van het zwangerschapsverlof naar twintig weken en tegen het invoeren van een vaderschapsverlof, dat van essentieel belang zou zijn geweest om te bewerkstelligen dat de gezinsverantwoordelijkheden door mannen en vrouwen gedeeld kunnen worden en om op die manier bij te dragen aan gelijke kansen voor mannen en vrouwen.

Mijnheer Fischer, mannen zijn net zo hard thuis nodig als vrouwen nodig zijn op de arbeidsmarkt. Mannen hebben net zoveel recht hun kinderen te zien opgroeien en hen daarbij te begeleiden als vrouwen recht hebben op een carrière. Mijnheer Fischer, neem de rechten en capaciteiten van vrouwen alstublieft serieus.

Bairbre de Brún (GUE/NGL). - (GA) Mevrouw de Voorzitter, een overweldigend aantal mensen heeft vorig jaar tegen het Verdrag van Lissabon gestemd, omdat men ervan overtuigd was dat er een beter Europa kon worden bereikt, een Europa dat democratisch en verantwoordelijk is, een Europa dat de rechten van werkers bevordert, publieke diensten in bescherming neemt en een positieve rol in de wereld nastreeft.

We hebben vernomen dat de Europese Raad een pakket van juridisch bindende garanties heeft goedgekeurd in het belang van de Ierse bevolking, maar dat wat gepubliceerd is, is slechts een uitleg van het Verdrag van Lissabon. Het verandert in ieder geval niets aan de betekenis of de essentie.

Als we hier in oktober over gaan stemmen, stemmen we op precies hetzelfde Verdrag als het Verdrag dat een jaar geleden is afgewezen, zonder enig amendement, zonder enige toevoeging, zonder enige weglating. Het is precies hetzelfde Verdrag van Lissabon dat door 53 procent van de stemmers is afgewezen.

We hebben een nieuw Verdrag voor een nieuw tijdperk nodig.

Mario Mauro (PPE). - (IT) Mevrouw de Voorzitter, geachte collega's, ik ben het Tsjechische voorzitterschap dankbaar voor alle inspanningen, die misschien wel precies zo kunnen worden geïnterpreteerd als een parabel van de situatie waarin onze instellingen op dit moment verkeren.

We erkennen allemaal dat de Europese Unie het enige mogelijke platform is voor het aangaan van enkele grote uitdagingen die voor ons liggen. Niemand kan bijvoorbeeld denken dat Malta in zijn eentje, of Italië met een kustlijn van vijfduizend kilometer, de problemen rondom immigratie kunnen oplossen, net zo min als veel andere landen de problemen rondom de energievoorziening kunnen oplossen.

En toch zorgen juist de gebeurtenissen tijdens het Tsjechische voorzitterschap – namelijk het geworstel met grote interne moeilijkheden, maar ook met een verschillende interpretatie van Europa – ervoor dat we beter begrijpen waartoe we geroepen zijn. Ik heb deze ochtend geen vlaggen meegebracht, maar dit weet ik zeker: ik wantrouw stompzinig nationalisme en ik wantrouw ook de bureaucratische monsters die het hart uit onze politieke ervaring kunnen rukken en die ons doen vergeten wat we geroepen zijn te verwezenlijken.

De waarheid is dat we de prijs betalen voor onze besluiteloosheid. We betalen op dramatische wijze voor ons gebrek aan moed om bepaalde beslissingen, die op dit moment gewichtige beslissingen zijn, te nemen. Misschien is een weerspiegeling daarvan ook wel het feit dat we op dit moment de kracht niet hebben om de meest prangende situaties het hoofd te bieden, namelijk de situaties die verband houden met het begin van een zeer problematische zittingsperiode.

Ik geloof echter dat we een grote kans hebben. Sommigen hebben het bij deze verkiezingen beter gedaan dan anderen, maar we weten allemaal zeker dat we geen enkele uitdaging aan kunnen gaan als we niet

samenwerken. Daarom vind ik dat we onze verantwoordelijkheden moeten nemen en deze instellingen de kracht moeten geven om de kloof met onze burgers te slechten, omdat één ding zeker is: de grootste prijs die we betalen is het feit zelf dat we een prijs betalen, want dat leidt tot afkeer bij onze burgers, die afstand nemen van onze idealen.

Jiří Havel (S&D). - (CS) Mevrouw de Voorzitter, geachte minister-president, mijnheer de voorzitter van de Commissie, dames en heren. We zijn hier vandaag bij elkaar om een oordeel te vellen over het afgelopen Tsjechische voorzitterschap. Dit voorzitterschap had twee gezichten. We zullen geen van beide kunnen vergeten, ook al zijn er dingen die we liever wel vergeten zouden. Velen onder u klagen erover dat de Tsjechische voorzitterschap weinig initiatief toonde in de strijd tegen de financiële crisis. Andere stonden stil bij de controverse toespraak ten overstaan van dit Parlement van president Klaus. Weer anderen deden hun beklag over de ontactische omschrijving van het crisisprogramma van Barack Obama als weg naar de hel. Het Tsjechisch voorzitterschap is echter ook verbonden met een aantal flinke stappen vooruit. Denkt u daarbij onder meer aan het milieupakket of aan de vooruitgang wat betreft de goedkeuring van het Verdrag van Lissabon. Het Tsjechisch voorzitterschap had twee gezichten en, hoe symbolisch, ook twee premiers. Vandaag staat de succesvollere van de twee voor u. Waarde minister-president, ik wil u en uw regering bedanken voor uw inspanningen. Ook zou ik de werknemers van de Europese en Tsjechische instellingen willen bedanken voor het geleverde werk. Dames en heren, alstublieft uw applaus voor de minister-president van de Tsjechische Republiek.

Joe Higgins (GUE/NGL). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, dit Parlement wordt gedomineerd door een cynische grote coalitie van de belangrijkste partij van het Europese kapitalisme, de Europese Volkspartij, en de sociaaldemocraten, die zich voordoen als links, maar in werkelijkheid dezelfde neoliberale agenda uitvoeren en werkende mensen dwingen om de huidige crisis van het internationale kapitalisme te betalen.

Nu wil deze grote coalitie het Verdrag van Lissabon aan de Ierse bevolking en de bevolking van Europa opdringen, omdat Lissabon voor de neoliberale agenda staat – inclusief aanvallen op werknemersrechten – evenals voor een verdere militarisering en de versterking van de wapenindustrie. De zogenaamde garanties aan de Ieren veranderen niets, betekenen niets en zijn irrelevant.

Als Ierse socialist daag ik deze coalitie uit. Ik daag Voorzitter Buzek, de heer Barroso, de heer Schulz en de heer Verhofstadt uit: kom in september naar Ierland, debatteer met ons voor een gehoor van werknemers over de vraag waarom ze uw Lissabonproject, dat volkomen vijandig tegenover hun belangen staat, zouden moeten steunen.

(GA) Bereidt u voor op een heftige campagne tegen het Verdrag van Lissabon in Ierland. Wij spreken namens de miljoenen Europeanen die geen kans hebben gehad om zich tegen het Verdrag van Lissabon uit te spreken, een Verdrag dat niet is opgesteld in het belang van de meerderheid van de mensen in Europa, maar in het belang van bureaucraten van grote ondernemingen en militaire industrieën.

VOORZITTER: JERZY BUZEK

Voorzitter

Manfred Weber (PPE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de voorzitter van de Commissie, beste collega's, in dit debat danken velen vandaag het Tsjechische voorzitterschap voor het feit dat het tegen het eind van zijn termijn toch nog een aantal projecten bestuurlijk heeft weten af te wikkelen.

Ik vraag me sterk af of we inmiddels echt zo bescheiden zijn geworden. We zitten tenslotte in de politiek! Eigenlijk verwachten we toch dat tijdens de grootste economische crisis van de afgelopen decennia en bij alle milieu-uitdagingen een voorzitterschap met een visie aan het roer staat! Dat zou je toch eigenlijk mogen verwachten. In plaats daarvan zijn op het bestuurlijk vlak de losse eindjes weggewerkt die aan het eind van de termijn waren blijven liggen. Ik had er meer van verwacht.

Mijnheer de minister-president, als u vanavond president Klaus ontmoet, zegt u hem dan alstublieft dat hij in het afgelopen halfjaar de kans heeft gehad om de nationale identiteit en soevereiniteit van Tsjecho met een sterk politiek leiderschap voor Europa te ondersteunen. Hij heeft er hier in het Parlement immers op gehamerd dat de nationale soevereiniteit zo belangrijk is. Deze kans heeft hij helaas laten liggen.

Mairead McGuinness (PPE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, we hebben maar een minuut, dus ik sla de inleidende vriendelijkheden even over. Ik wil uw eer verdedigen tegenover een van mijn Ierse collega's, Joe Higgins. Ik wil de heer Higgins eraan herinneren dat u, tijdens uw werk voor Solidariteit, werknemers en

hun rechten hebt verdedigd, en ik denk dat de historische feiten in dit Huis niet moeten worden verdoezeld. Enige polemiek is niet slecht, maar het is heel bijzonder dat vanochtend Nigel Farage aan de ene kant en Sinn Féin en Joe Higgins aan de andere kant – uiterst rechts en uiterst links – allebei tegen het Verdrag van Lissabon pleiten.

Ik denk dat dit voor de rest van ons reden genoeg moet zijn om ja te zeggen tegen het Verdrag van Lissabon, en voor de Ierse kiezers, die op 2 oktober een besluit zullen nemen, om heel goed te luisteren naar de stemmen die hen aansporen om nee te zeggen, om te bepalen waar deze stemmen voor staan, en om vervolgens naar de stemmen van de rede te luisteren en goed na te denken over het feit dat de Europese Unie heel goed voor Ierland is geweest en Ierland goed voor de Europese Unie, en dat we midden in Europa zullen blijven staan door dit Verdrag te steunen.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Fischer, mijnheer Barroso, uw voorzitterschap, mijnheer Fischer, toont eens te meer aan hoe dringend de Europese Unie een stabiel voorzitterschap nodig heeft. Bovendien voorziet het Verdrag van Lissabon hierin.

Ik vond u, mijnheer Fischer, nogal stil, en ik zou graag uw mening willen horen over het programma van de trojka, dat uw regering in juni 2008 heeft ondertekend met Frankrijk en Zweden. Bovendien kijken wij reikhalzend uit naar het arbeidsprogramma van Zweden ten aanzien van dit onderwerp, met name ten aanzien van drie kwesties: het Doha-programma, de millenniumdoelstellingen en de Unie voor het Middellandse Zeegebied.

Hoe denkt u, mijnheer Fischer, over dit instrument, en hoe beoordeelt u de trojka, die reeds een aanzet is tot een stabiel voorzitterschap van de Europese Unie?

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de korte maar hevige discussie tussen fractievoorzitter Farage en voorzitter Barroso was uitermate leerzaam vanuit het oogpunt van de toekomst van Europa. Hieruit bleek namelijk onomwonden dat het uiteindelijke doel van de weg die met het Verdrag van Lissabon is ingeslagen, de opheffing van natiestaten is, want waarom zou voorzitter Barroso anders zo geïrriteerd zijn geweest bij het zien van een nationale vlag in deze zaal? Wij delen uiteraard het gemeenschappelijke doel van Europa. Maar wij willen ondertussen duidelijk maken dat wij in plaats van het hier gebruikte motto “Eenheid in verscheidenheid” streven naar samenwerking in verscheidenheid en dat betekent dat wij ons sterk maken voor het behoud van naties. Binnen deze kaders willen wij ons inzetten voor een gemeenschappelijk Europa.

Elmar Brok (PPE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik wil er nog eens op wijzen dat het voorzitterschap van de Raad onder de gegeven omstandigheden, waarvoor noch minister-president Topolánek noch minister-president Fischer verantwoordelijk is, toch meer successen heeft geboekt dan men op het eerste gezicht zou denken, en ik wil in het bijzonder ook Saša Vondra danken voor de voorbereiding van dit voorzitterschap.

Ik heb ook nog een tweede opmerking, in antwoord op collega Higgins. Het Verdrag van Lissabon bevat een horizontale sociale clausule, die erin voorziet dat we meer sociale rechten en het Handvest van de grondrechten krijgen. Als dit Verdrag er niet komt, is Europa minder sociaal. Ik ben van mening dat dit duidelijk behoort te worden gemaakt, zodat de Ierse burgers geen leugens meer op de mouw kunnen worden gespeld. We moeten met de waarheid voor de dag komen. Zonder het Verdrag van Lissabon blijven we met Nice zitten, en dus met een minder sociaal Europa. Daarom moet het afgelopen zijn met deze ellendige campagne en moet de burgers in Ierland de waarheid worden verteld.

(Applaus)

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik wil erop wijzen dat het Tsjechische voorzitterschap van de Raad niet alleen meer heeft gepresteerd dan algemeen wordt beweerd, maar daarnaast ook zeer gedifferentieerd te werk is gegaan. Uiterst bekwame ambtenaren, uitstekende ministers zoals Karel Schwarzenberg, Saša Vondra, Ondřej Liška en anderen, en ook minister-president Fischer hebben geweldig werk geleverd. Daarvoor wil ik hen van harte danken! Dit land heeft slechts één probleem, en dat is president Klaus, die zijn land een erg slechte dienst heeft bewezen doordat hij bewust en moedwillig heeft geprobeerd dit succesvolle voorzitterschap te torpederen. Ik dank minister-president Fischer voor de soevereine manier waarop hij hier tegenin is gegaan, naar de top in Brussel is gereisd en dit Raadsvoorzitterschap eigenhandig tot een succesvol einde heeft gebracht.

Jan Fischer, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (CS) Geachte Voorzitter, dames en heren, ditmaal houdt ik het echt heel kort. Ik wil u hartelijk bedanken voor al uw bijdragen aan dit debat. Opnieuw is gebleken hoe gediversifieerd en breed het Europese meningspectrum wel niet is en hoe moeilijk maar des te noodzakelijker het is om een gemeenschappelijke deler te vinden, om met één mond te spreken. Ik denk echter dat dit alles heel verfrissend is voor dit continent, voor de eenwording en dat het er gewoon bij hoort. Het lijkt geen twijfel dat u uw standpunten, uw analytische inzichten en uw beoordelingen weer hiervandaan mee naar huis neemt en dat ik waarschijnlijk niet in staat ben om u eventueel te overtuigen van het tegenovergestelde, want per slot van rekening is dit geen academisch debat. Mijn regering en niet te vergeten ook de vorige regering, heeft werkelijk alles in het werk gesteld om haar voorzitterschapsprogramma, haar agenda, ten uitvoer te leggen en heeft dit op buitengewoon attente wijze gedaan zonder daarbij ook maar enigszins acht te slaan op het verloop van het ratificatieproces van het Verdrag van Lissabon in eigen land. Dat is iets wat ik hier toch echt goed wil benadrukken. Wat de trojka van Frankrijk, de Tsjechische Republiek en Zweden en zijn werkzaamheden betreft, wil ik u zeggen dat dit mechanisme mij tot grote tevredenheid stemt. Dankzij de trojka hebben we zeer intensief kunnen samenwerken aan alle belangrijke agendapunten. Bovendien is het een mechanisme dat zorgt voor de benodigde continuïteit en voor een soepele overdracht van het voorzitterschap. Al met al een zeer waardevol mechanisme dus. Dan nog enkele woorden over de ambities van het Tsjechisch voorzitterschap en de mate waarin het al dan niet, technocratisch, richtingbepalend, visionair of iets dergelijks was. Voor mij betrad het Tsjechisch voorzitterschap de Europese arena met een duidelijke visie, een vastomlijnd programma dat het mijns inziens bovendien daadwerkelijk heeft weten te verwezenlijken. Het is aan u om te beoordelen in welke mate dat inderdaad gelukt is. Als u het mij toestaat zou ik echter hier met dezelfde overtuiging vandaan willen gaan als waarmee ik gekomen ben, en wel dat het voorzitterschap zijn doelstellingen en ambities waargemaakt heeft, ook al is er altijd wel een punt van kritiek te vinden of een aspect dat om deze of gene reden niet helemaal goed uit de verf gekomen is. Ik zou u graag nogmaals hartelijk willen bedanken voor dit debat en uw kritische opmerkingen. Mijn dank gaat niet te vergeten ook uit naar al degenen bij wie ik begrip en waardering heb mogen aantreffen op zowel politiek als persoonlijk vlak. Rest mij u nogmaals veel succes te wensen met al uw werkzaamheden.

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, er zijn enkele concrete vragen gesteld.

Allereerst betreurt de Commissie het, met betrekking tot de herinvoering van de visumplicht voor staatsburgers van Tsjechië die naar Canada willen reizen, dat Canada deze visumplicht weer heeft ingevoerd. Ik heb hierover in de wandelgangen van de afgelopen vergadering van de G8 een gesprek gehad met de Canadese minister-president. Ik verwacht dat dit een tijdelijke maatregel is en ik hoop dat er spoedig volledig visumverkeer tussen Tsjechië en Canada mogelijk zal zijn.

Ik heb commissaris Barrot gevraagd om deze kwestie dringend met Tsjechische functionarissen te bespreken, en ik begrijp dat de eerste bijeenkomst tussen functionarissen van de Commissie en functionarissen van het Tsjechische ministerie van Buitenlandse Zaken gisteren in Brussel heeft plaatsgevonden. Op die basis zal de Commissie de situatie zorgvuldig onderzoeken, en de Commissie zal daar verslag van doen in het verslag over wederkerigheid in het visumbeleid dat waarschijnlijk in september 2009 zal worden gepubliceerd. In samenwerking met de Tsjechische regering zullen we de Canadese autoriteiten raadplegen teneinde meer informatie over de redenen van hun besluit te krijgen, en we zullen alle noodzakelijke stappen zetten om het visumvrije reizen te herstellen.

Wat betreft de regulering van en het toezicht op de financiële markten, een onderwerp dat ook aan de orde is gekomen in het debat, is er natuurlijk nog een agenda te verwezenlijken, namelijk datgene wat is aangenomen tijdens de Europese Raad op basis van consensus over het rapport-Larosière, een rapport dat de groep van hoog niveau op mijn verzoek heeft opgesteld. Maar we moeten ook kijken naar de vooruitgang die al is geboekt.

De voorstellen van de Commissie met betrekking tot de kapitaaleisen, de depositogaranties, de kredietbeoordelingsbureaus en de solvabiliteitsrichtlijn voor het verzekeringswezen zijn allemaal aangenomen door het Europees Parlement en de Raad. De Commissie heeft ontwerpwetgeving over hedge funds en private equity, securitisatie en het beloningsbeleid in het bankwezen gepresenteerd. Het is nu aan het Europees Parlement en de Raad om deze wetgeving – als ze het eens kunnen worden – snel aan te nemen.

Een ander punt dat tijdens het debat is genoemd is het verzet tegen protectionisme. Dit was een heel belangrijk onderwerp tijdens Europese Raad van 1 maart. In de tweede helft van 2008 was er binnen de Europese Unie een gevaarlijke neiging om enkele protectionistische maatregelen te nemen. Ik denk dat het redelijk is om te zeggen dat het Tsjechische voorzitterschap en veel lidstaten duidelijk hebben gemaakt dat we dit soort

verbroekeling van onze interne markt niet kunnen accepteren, dus de discussie die in die maanden plaatsvond was ook een zeer belangrijke ontwikkeling.

Tot slot, naar aanleiding van de kritiek op de parlementaire ratificatie van het Verdrag van Lissabon, wil ik u zeggen dat ik niet kan begrijpen dat iemand die in een parlement is gekozen de ratificatie van een verdrag door dat parlement in twijfel kan trekken. Een parlement is de basis van de democratie en ratificatie door het parlement is even rechtmatig als een referendum.

(Applaus)

De Voorzitter – Ik zou de minister-president van Tsjechië nogmaals het volgende willen zeggen: hartelijk bedankt voor uw voorzitterschap, voor uw samenvatting en voor uw deelname aan het debat hier vandaag.

Het debat is gesloten.

(De vergadering wordt om 10.35 uur onderbroken en om 10.40 uur hervat)

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

João Ferreira (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) De wereld wordt geconfronteerd met een van de ernstigste crises van het kapitalisme, met dramatische gevolgen voor werknemers en de burgers in het algemeen.

Deze crisis is in de EU het gevolg van het neoliberale beleid dat is gevoerd. Dit beleid is vastgelegd in de Verdragen en de zogenaamde Lissabonstrategie, en het Verdrag van Lissabon probeert dit beleid te institutionaliseren en de reikwijdte en impact ervan nog te versterken. In plaats van de oorzaken van de crisis serieus aan te pakken, bevestigt de Raad de hoofdlijnen van het beleid dat eraan ten grondslag heeft gelegen, in een zorgwekkende en onverantwoordelijke poging dit beleid voort te zetten. De Raad blijft voorstander van de volgende zaken:

- de voorgenomen goedkeuring van het Verdrag van Lissabon, door een bedrieglijke poging te doen alsof het dit keer om iets heel andere gaat, terwijl het nog steeds gaat over iets dat al eerder door het Ierse volk is afgewezen;
- het vrije en niet-gereguleerde verkeer van kapitaal en het voortbestaan van financiële offshorecentra;
- de liberalisering van de markten, de privatisering van openbare diensten en de toenemende “financialisering” van de economie;
- de deregulering van de arbeidsverhoudingen, de ontwaarding van de salarissen en de toename van de uitbuiting, door het stimuleren van flexizekerheid;
- het niet naar behoren aanpakken van de werkloosheid: enorme geldbedragen worden in de financiële sector gepompt, maar de productiesectoren valt niet dezelfde aandacht ten deel.

5. Voorstelling van het programma van de werkzaamheden tijdens het Zweedse voorzitterschap (debat)

De Voorzitter. - Aan de orde is de verklaring van de fungerend voorzitter van de Raad over de presentatie van het werkprogramma van het Zweedse voorzitterschap.

Fredrik Reinfeldt, fungerend voorzitter van de Raad - (SV) Mijnheer de Voorzitter, geachte leden, laat mij u eerst feliciteren met de verkiezing van uw nieuwe voorzitter. Ik kijk ernaar uit met Jerzy Buzek samen te werken tijdens het Zweedse voorzitterschap en natuurlijk ook in de tijd daarna.

Het is voor mij een eer het Europees Parlement toe te spreken als fungerend voorzitter van de Europese Raad. Ik weet dat bijna de helft van u voor de eerste keer in dit Parlement is gekozen. Gezamenlijk geeft u allen een stem aan vijfhonderd miljoen Europeanen. Er wordt veel van u verwacht.

Ik spreek u toe in een tijd vol uitdagingen. Zelden heeft de Europese samenwerking voor beproevingen gestaan die zo zwaar en verscheiden waren. Op de korte termijn hebben wij de ambitie om een soepele overgang te waarborgen naar een nieuw verdrag: het Verdrag van Lissabon. Nu en op de iets langere termijn moeten wij doorgaan met het beheersen van de economische en financiële crisis. Onder het oppervlak dreigt echter een groeiende klimaatcrisis die op de lange termijn onze grootste uitdaging is.

Eén ding is duidelijk: als het Zweedse voorzitterschap wil slagen in de vele uitdagingen die voor hem liggen, dan moeten wij nauw met u samenwerken - u die in het hart van de Europese democratie werkt. Wij hopen op uw steun en samenwerking en op uw bereidheid om de uitdagingen samen met ons aan te gaan.

Wanneer wij over de geschiedenis van de Europese Unie spreken, wijzen wij er meestal op dat de samenwerking het fundament heeft gelegd voor vrede in een Europa dat zo vaak gekenmerkt werd door het tegenovergestelde. Ik wil u vertellen dat mijn grootvader een Zweedse soldaat was die aan de Noorse grens gelegen lag tijdens de Tweede Wereldoorlog – een oorlog waarin Zweden neutraal was. Het dichtste dat mijn vader bij de oorlog kon komen was het af en toe opvangen van een glimp ervan, van een veilige afstand. Dat was lange tijd ook de relatie van Zweden tot Europa: van een afstand observerend.

Terwijl Europa na de Tweede Wereldoorlog in puin lag, was Zweden onaangetast. Wij waren economisch rijker, maar arm in Europese saamhorigheid. Twintig jaar geleden werd het prikkeldraad tussen Oostenrijk en Hongarije doorgeknipt, viel de Berlijnse Muur en veranderde Europa bijna in één klap. Een aantal landen begon toen aan de reis die ertoe leidde dat er nu 27 landen in dit Parlement zijn vertegenwoordigd. Zweden was een van die landen.

Als je laat begint, heb je tijd nodig om anderen in te halen. In de tweede helft van de jaren tachtig begon in Zweden het politieke engagement met Europa zich te ontwikkelen. Langzaam groeide het besef van Zwedens nabijheid en afhankelijkheid van Europa. De minister van Buitenlandse Zaken van Zweden, Carl Bildt, speelde een cruciale rol in het werk om Zweden bij de Europese samenwerking te betrekken, met andere woorden om openheid, mondialisering en vrijhandel te omarmen. Hij werd gedreven door de vaste overtuiging dat Zweden in Europa thuishoort.

Achttien jaar geleden vroegen wij het lidmaatschap van de Europese Unie aan. Uiteindelijk waren wij ervan overtuigd geraakt dat ons leven en onze toekomst het best gediend waren met samenwerking en in gemeenschap met anderen, dat wij iets bij konden dragen en dat wij veel te leren hadden. Wij waren niet langer bang om samen te werken. Wij durfden een deel van Europa te zijn.

Deze voor Zweden revolutionaire jaren vanaf medio jaren tachtig liepen parallel met een vergroting van mijn eigen politieke betrokkenheid. Ik verlangde hevig naar Europa, net als veel Zweedse politici van mijn generatie. Ik herinner mij hoe ik als jong en pas gekozen lid van het Zweedse parlement werd uitgenodigd om het Europees Parlement te bezoeken. Dat was een teken van de openheid en toegankelijkheid van het Parlement, ondanks het feit dat Zweden toen geen lid was van de Europese Unie.

Enkele jaren later, in 1997, nadat Zweden lid was geworden van de Europese Unie, was ik betrokken bij het samenstellen van de jongerenorganisatie van de PPE-Fractie, *Youth of EPP*, en werd ik zelf haar eerste voorzitter. Op die manier kon ik zien hoe de Europese samenwerking in de praktijk werkte. Samen zochten wij naar Europese oplossingen voor Europese problemen. Wij leerden niet alleen elkaar kennen, maar ook elkaars geschiedenis en cultuur. Het gaf mij de mogelijkheid de hoofdsteden van Europa te leren kennen en het is moeilijk te zeggen hoeveel kerken ik in het kader daarvan in Europa heb bezocht.

In twintig jaar is Zweden veranderd van een toeschouwer op afstand in een actieve deelnemer aan de Europese samenwerking. Dat heeft op zijn beurt invloed gehad op het Zweedse volk. Tien jaar geleden vond een op de drie Zweden dat het EU-lidmaatschap goed was voor ons land, maar net zo veel mensen vonden het tegenovergestelde. Vandaag de dag is dat anders: bijna twee op de drie Zweden vindt dat het EU-lidmaatschap goed is voor Zweden. Bij de verkiezingen voor het Europees Parlement in juni ging meer dan 45 procent van de Zweden stemmen. Dat is 8 procent meer dan in 2004 en meer dan het gemiddelde in Europa. Vandaag de dag is Zweden een land dat het EU-lidmaatschap waardeert en toejuicht. Wij zagen het licht een beetje laat, maar hebben hard gewerkt om een inhaalslag te maken. Dat is een overwinning voor iedereen van ons die in Europese samenwerking gelooft.

(Applaus)

Mijnheer de Voorzitter, geachte leden, wij staan voor hét cruciale vraagstuk van onze generatie – een maatschappelijk probleem dat, in tegenstelling tot veel andere problemen, langzaam groeit en alleen maar in de foute richting. Onze planeet heeft koorts, haar temperatuur stijgt en wij moeten reageren. De Groenlandse ijskap wordt elk jaar meer dan honderd kubieke kilometer kleiner. De ijskap in het westelijke deel van Antarctica smelt steeds sneller. Wij weten dat alleen al de afname van het Groenlandse ijs kan leiden tot een stijging van de zeespiegel met maar liefst twee meter. De gevolgen zullen dramatisch zijn. Als de zeespiegel in de wereld slechts één meter stijgt, dan zullen alleen al in Azië ongeveer honderd miljoen mensen gedwongen zijn hun huizen te verlaten. Het kwetsbaarst zijn de mensen in Bangladesh, Oost-China en Vietnam.

Er zullen echter ook andere ernstige gevolgen zijn. Het weer zal veranderen, waarbij het risico bestaat dat veel plant- en diersoorten zullen uitsterven. Dat kan zelfs gebeuren als wij binnen het doel van twee graden blijven dat de VN heeft gesteld en waar vorige week zowel de G8 als het *Major Economies Forum* zich in L'Aquila achter hebben geschaard. Ons klimaat wordt bedreigd door ons gebruik en onze afhankelijkheid van fossiele brandstoffen. Dat is het slechte nieuws. Wat is dan het goede nieuws?

Hoewel de tijd krap is, staat zij nog steeds aan onze kant. Wij moeten nu echter maatregelen nemen. Wij beschikken al over alle middelen om meer gebruik te maken van hernieuwbare energie en over de technologie om energie-efficiëntie te verbeteren. Volgens het Internationaal Energieagentschap (IEA) kan meer dan de helft van de maatregelen die nodig zijn om de twee gradendoelstelling niet te overschrijden, worden genomen door gebruik te maken van technologie waar wij al over beschikken.

Bovendien hebben maatregelen tegen klimaatverandering zeer waardevolle neveneffecten – effecten die op zich al de maatregelen rechtvaardigen. Als wij minder energie verbruiken, dan besparen wij geld. Wij verbeteren de overheidsfinanciën, terwijl de huishoudens meer geld overhouden. Als wij in hernieuwbare energie en energie-efficiëntie investeren, dan verbeteren wij onze energiezekerheid. Wij zullen dan minder afhankelijk zijn van importen uit landen die soms politiek en economisch instabiel zijn. Onze investeringen in de groene economie zullen voor nieuwe arbeidsplaatsen zorgen en in de komende decennia de groei stimuleren.

Laat mij een concreet voorbeeld noemen. In januari hadden veel EU-landen last van de gascrisis in Oekraïne. Vorige week sprak ik met president Joesjtsjenko over de wijze waarop wij kunnen voorkomen dat zoiets nog eens gebeurt. Tegelijkertijd is het belangrijk het perspectief om te draaien. Als Oekraïne zou investeren in energie-efficiëntie, zodat het land hetzelfde niveau zou bereiken als Tsjechië of Slovenië, dan zou de hoeveelheid bespaarde energie overeenkomen met de totale hoeveelheid gasimporten uit Rusland voor eigen gebruik van Oekraïne. Oekraïne zou dan volledig onafhankelijk kunnen worden van gasimporten uit Rusland en bovendien veel geld besparen, eenvoudigweg door zijn eigen energie-efficiëntie te verbeteren. Op dergelijke manieren moeten wij de antwoorden zien te vinden op het klimaatvraagstuk.

(Applaus)

Twaalf jaar geleden werd er in Kyoto een coalitie van vrijwilligers gevormd. Vrijwillige overeenkomsten zijn echter niet toereikend. Als wij daarvoor in de plaats een internationale overeenkomst inzake klimaatverandering willen bereiken, dan moet de reis van Kyoto naar Kopenhagen er een zijn van een coalitie van vrijwilligers naar een verantwoordelijkheid van iedereen.

Hoe komen wij daar? Europa moet samenwerken en als collectief optreden. Wij moeten leiderschap tonen en ons aan onze beloften houden. Europa is van cruciaal belang om anderen bij een internationale overeenkomst te betrekken. In de hele wereld moeten wij een prijs op emissies zetten. Wij moeten beginnen met nationale CO₂-belasting en emissiehandel. De milieuvriendelijke alternatieven zullen dan vanzelf naar voren komen. Als de prijs van het gebruik van fossiele brandstoffen wordt vastgesteld zonder rekening te houden met de klimaatgevolgen, dan zal de opwarming van de aarde voortduren. Er zullen dan geen alternatieven komen. Maatregelen om energie-efficiëntie te vergroten zullen dan niet lonend zijn.

Dat is echter niet voldoende. Wij moeten een breder antwoord vinden op de vraag "hoe?". Het is niet toereikend om emissies te beperken in een groep landen die vrijwillige afspraken maakt over reducties, maar die samen verantwoordelijk zijn voor slechts 30 procent van de emissies. Het is ook niet toereikend om oplossingen te hebben die slechts gebaseerd zijn op beperkingen in de meest ontwikkelde landen. Zelfs al zouden de zogeheten bijlage I-landen hun emissies tot nul reduceren, dan zouden de snel toenemende emissies van de ontwikkelingslanden ons nog steeds boven de twee gradendoelstelling brengen.

Daarom moeten wij spreken over de financiering van investeringen in de ontwikkelingslanden. Wij moeten een snelle technologische overgang waarborgen en ervoor zorgen dat ook de ontwikkelingslanden verplichtingen aangaan om de ontwikkeling waar zij nu voor staan te sturen. Wij moeten daarom ook van de landen buiten de Europese Unie verplichtingen op de middellange termijn eisen. De verantwoordelijkheid van enkelen moet nu de verantwoordelijkheid van allen worden.

Ik weet dat het Europees Parlement zijn verantwoordelijkheid neemt. Het Zweedse voorzitterschap ziet u als onze bondgenoten. Wij willen nu het verhaal schrijven over de wijze waarop het klimaatgevaar werd afgewend en wij willen die samen met u schrijven.

Mijnheer de Voorzitter, geachte leden, de economische en financiële crisis verspreidde zich in enkele weken als een lopend vuur over de wereld. Enkelen hadden gewaarschuwd, maar voor de meesten kwam zij als een verrassing, vooral haar omvang en diepte. In een mondiale wereld verspreiden ook problemen zich snel. De

kracht van de neergang is zodanig dat niemand een wondermiddel heeft om er snel uit te komen. Gecoördineerde actie van de kant van de Europese Unie is het beste instrument dat wij hebben om de uitdagingen van de crisis aan te gaan. Er is echter nog veel wat mis kan gaan. In deze omstandigheden is de Europese Unie erin geslaagd leiderschap te tonen om ons door deze tijd van beproevingen te loodsen. Wij hebben afspraken gemaakt over garanties en regels om de banken te steunen. Wij hebben afspraken gemaakt over een gemeenschappelijk herstelplan om de economie te stimuleren.

President Sarkozy en het Franse voorzitterschap hebben een belangrijke rol in dit werk gespeeld, maar ik wil er op wijzen dat ook het Europees Parlement een drijvende kracht was. Nu moeten wij het najaar besteden aan het bespreken van verdere maatregelen om ons door de crisis te loodsen. De economische situatie blijft moeilijk en de overheidsfinanciën staan nu in alle lidstaten onder druk.

Volgens prognoses van de Commissie zal het tekort in de Europese Unie volgend jaar de 80 procent van het bbp overstijgen. Wij mogen onze ogen daar niet voor sluiten en net doen alsof het geen probleem is. In deze situatie mogen wij ook niet vergeten dat zich achter deze cijfers mensen bevinden die zich zorgen maken over hun baan en zich afvragen hoe zij hun huis nog kunnen betalen en hun levensstandaard kunnen behouden. Het is aan ons om antwoord op hun vragen te geven..

Als miljoenen Europeanen hun baan verliezen en worden uitgesloten, dan komt onze hele welvaart in gevaar, en dat in een tijd waarin onze welvaart al onder grote druk staat. Wij leven langer, terwijl wij korter werken en minder kinderen krijgen. Als deze trend zich voortzet, dan zullen er over vijftig jaar in Europa twee keer zo veel ouderen als kinderen zijn. Wat kunnen wij daaraan doen?

Wij moeten het vertrouwen in de financiële markten herstellen. Wij moeten snel voor doeltreffend toezicht zorgen om te voorkomen dat dergelijke crises in de toekomst plaatsvinden. Het Zweedse voorzitterschap streeft ernaar dat hierover eind dit jaar overeenstemming in de Raad wordt bereikt. Wij rekenen op uw hulp om dit snel en definitief te bereiken. Onze burgers zullen het niet accepteren dat belastingopbrengsten herhaaldelijk worden gebruikt om financiële instellingen die zich onverantwoordelijk hebben gedragen te redden.

Wij moeten ons snel van de toenemende overheidstekorten verlossen door een gecoördineerde *exit strategy* en een geleidelijke terugkeer naar de regels van het stabiliteitspact. Anders zullen kortstondige onevenwichtigheden worden gevolgd door chronische tekorten. Dan wachten ons grote bezuinigingen, zoals nu al realiteit is in delen van de Europese Unie en waar wij eerder ervaring mee hebben gehad in Zweden. Dan wachten ons massawerkloosheid, sociale onrust en een toenemende belastingdruk.

Wij moeten een sociale dimensie in het Europees beleid waarborgen, die gebaseerd is op gezonde overheidsfinanciën en meer mensen op de arbeidsmarkt. Dat is verreweg de beste manier om ons welvaartssysteem veilig te stellen. Ik weet dat dit vooral hier in het Europees Parlement een heel belangrijke zaak is.

Het is onhoudbaar dat drie op de tien Europeanen in de werkzame leeftijd van de arbeidsmarkt worden uitgesloten. Ons doel moet een actief arbeidsmarktbeleid zijn dat samen met goed functionerende systemen voor sociale zekerheid op doeltreffende wijze voor verandering kan zorgen. Wij moeten de inzetbaarheid en mogelijkheden van individuen op de arbeidsmarkt verbeteren. Daarnaast moeten wij werklozen activeren en reactiveren. Hoe meer mensen aan het werk zijn hoe meer steun er beschikbaar is voor mensen die werkloos zijn. Wij moeten ons ook richten op hervormingen, modernisering en aanpassing aan een nieuwe werkelijkheid. De wereld buiten de Europese Unie staat niet stil. Zij gaat in volle vaart vooruit. Dat moeten wij erkennen en aanvaarden.

Een herziening van de Lissabonstrategie van de Europese Unie kan bijdragen aan een noodzakelijke hervormingsagenda. Wij zullen dit debat in het najaar beginnen.

In het spoor van de economische crisis bespeuren wij een trend naar toenemend protectionisme. De WTO bevestigt dat het aantal handelsbeperkende maatregelen de afgelopen drie maanden aanzienlijk is toegenomen. Daarom verwelkom ik de overeenkomst van L'Aquila over een herstart van de Doharonde om ervoor te zorgen dat de landen in de wereld opnieuw de vrijhandelsvriendelijke weg inslaan waarvan wij weten dat die ons op de lange termijn allemaal voordeel biedt. Het doel moet een Europese Unie zijn die sterker uit deze crisis komt.

Mijnheer de Voorzitter, geachte leden, wanneer ik door Zweden reis en over Europese samenwerking spreek, dan krijg ik weinig vragen over de Europese instellingen. De vragen gaan eerder over kromme komkommers, pruimtabak en andere alledaagse zaken.

Desalniettemin is het institutionele kader belangrijk, omdat dat bepaalt wat wij kunnen doen en op welke terreinen. Daarom is de ratificatie van het Verdrag van Lissabon van groot belang. Het Verdrag maakt de Europese Unie democratischer, transparanter, effectiever en invloedrijker op het internationale toneel. Het allerbelangrijkst is echter het feit dat er met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon een eind komt aan een fase van navelstaren in de Europese samenwerking. Het wordt tijd dat de Europese Unie naar buiten en vooruit kijkt. Het Zweedse voorzitterschap is bereid al het voorbereidende werk te doen om een soepele overgang naar een nieuw verdrag te waarborgen, maar daarvoor moet het Verdrag natuurlijk door alle lidstaten worden geratificeerd. Laten wij hopen dat dit in de komende maanden gebeurt.

De internationale criminaliteit neemt steeds sterker toe. Criminele netwerken zijn voor hun criminele activiteiten niet meer aan nationale grenzen gebonden. Wij kunnen zien hoe de drugs- en mensenhandel zich uitbreiden. Dat is een bedreiging voor onze democratische waarden en onze burgers. Tegelijkertijd is de vrijheid om zich vrij over onze grenzen te bewegen – om in een ander EU-land te studeren, werken en leven – fundamenteel voor onze gemeenschap. Nieuwe tijden vragen echter om nieuwe antwoorden. Daarom stellen wij dit najaar een nieuw programma over dit onderwerp op: het Stockholmprogramma. Dat zal de instrumenten aanscherpen die voor veiligheid in de Europese Unie zorgen en georganiseerde misdaad en terrorisme bestrijden.

Tegelijkertijd zullen wij een beter evenwicht creëren tussen deze instrumenten en de maatregelen die rechtszekerheid waarborgen en de rechten van het individu beschermen. Het programma zal ook waarborgen dat degenen die asiel zoeken in de Europese Unie te maken krijgen met een gemeenschappelijk en rechtszeker systeem met meer consistentie in de wijze waarop zij worden opgevangen en hun asielverzoek wordt bekeken en meer consistentie met betrekking tot het terugkeerbeleid.

De droom van een toekomst in Europa is voor veel mensen heel groot. Tegelijkertijd wordt de bevolking steeds ouder. Een flexibel systeem voor arbeidsimmigratie kan deze twee realiteiten samenbrengen.

Mijnheer de Voorzitter, geachte leden, ruim vijftig jaar geleden legden zes landen het fundament voor Europese samenwerking. Nu zijn wij met 27 landen. Wij zijn sterker en invloedrijker geworden en ook welvarender en diverser. Europa is rijker geworden. Als gevolg daarvan zijn wij ook beter uitgerust om zowel de mogelijkheden van de mondialisering te benutten als de uitdagingen ervan aan te gaan. Samen staan wij sterk.

Wij hebben het over “onderhandelingen” over het lidmaatschap. Uiteindelijk gaat het lidmaatschap echter over het delen van gemeenschappelijke waarden en het nakomen van gemeenschappelijke regels. Dat wordt nu overwogen door degenen die buiten staan - van Reykjavik tot Ankara via de Westelijke Balkan. Beide leiders op Cyprus staan voor de historische kans om een oplossing te vinden om het eiland, dat al veel te lang gedeeld is, te herenigen.

Voor degenen in de Europese Unie bestaat de verleiding om de toetredingsprocedure een gelegenheid te laten zijn om langlopende geschillen op te lossen. In die gevallen moeten wij oplossingen vinden die voor beide partijen goed zijn en nieuwe wegen openen. Anders brengen wij onze vooruitgang, ons doel van voortdurende Europese integratie, in gevaar. Het Zweedse voorzitterschap zal werken aan het bevorderen van het uitbreidingsproces overeenkomstig de verplichtingen die de Europese Unie is aangegaan en alleen op basis van de geldende criteria. Wij zullen als een *honest broker* optreden.

Mijnheer de Voorzitter, geachte leden, kracht en invloed betekenen ook internationale verantwoordelijkheid die wij nog steeds op ons willen nemen. Dat brengt de plicht met zich mee om die verantwoordelijkheid in ieders belang te gebruiken. De Europese Unie moet werken aan vrede, vrijheid, democratie en mensenrechten. Wij hebben de verantwoordelijkheid om de armste en kwetsbaarste landen in de wereld te steunen, de verantwoordelijkheid om de millenniumdoelstellingen van de VN te realiseren. Wij hebben ook de verplichting om het werk van de VN op andere terreinen te steunen, samen te werken met onze strategische partners, betrokken te zijn bij de crisishaarden in de wereld, of het nu het vredesproces in het Midden-Oosten is of Iran, Afghanistan, Pakistan, Noord-Korea of de grote uitdagingen op het Afrikaanse continent.

Wij hebben echter ook een verantwoordelijkheid voor regionale initiatieven als de Mediterrane Unie en het Oostelijke Partnerschap, die voor stabiliteit en samenwerking zorgen tussen buurlanden met verschillende omstandigheden.

Ik ben vooral dankbaar voor de stimulerende rol van het Europees Parlement met betrekking tot de samenwerking rond de Oostzee. Het Parlement heeft al in 2005 een ontwerpstrategie voor deze regio

gepresenteerd. Wij hopen nu dat dit initiatief kan worden bekroond met de aanneming van een Oostzeestrategie op de bijeenkomst van de Europese Raad in oktober.

De conflicten op de Balkan in de jaren negentig betekenden het begin van de betrokkenheid van de Europese Unie als crisisbeheerser – een betrokkenheid die voortdurend toeneemt. Vandaag de dag is de Europese Unie betrokken bij een tiental vredesinitiatieven in de wereld.

In deze tijd kloppen de problemen in de wereld aan de deur van de Europese Unie. In de hele wereld – en niet het minst in onze nabijheid – is de hoop van veel mensen op hun eigen ontwikkeling verbonden met onze samenwerking. Laat ons samen hun verwachtingen waarmaken.

(Applaus)

Mijnheer de Voorzitter, geachte leden, de Europese samenwerking heeft ervoor gezorgd dat ons continent vandaag in vrede en welvaart leeft, in vrijheid en stabiliteit. Wij hebben open grenzen en een sociaal model dat een markteconomie combineert met zorg voor elkaar. Dit is ons gezamenlijk Europa. Onze burgers willen echter ook weten dat Europa ideeën heeft voor de toekomst en dat onze samenwerking niet alleen een historische betekenis heeft maar ook op de toekomst is gericht. Daarom hebben wij als gekozen volksvertegenwoordigers de verantwoordelijkheid om te vertellen wat wij met Europa willen. Laat mij u zeggen hoe ik de toekomst van Europa zie.

Ik wil een Europa zien dat zich met kracht inzet voor democratie, vrede, vrijheid en mensenrechten op het internationale toneel en dat durft op te treden op het gebied van buitenlands beleid. Onder ons bevinden zich mensen die weten hoe het is om zonder democratie en vrijheid te leven en dat geeft ons de geloofwaardigheid om op te treden.

Ik wil een Europa zien dat de leiding neemt in de strijd tegen klimaatbedreigingen, die de verleiding weerstaat om te concurreren op basis van een industrie die niet betaalt voor de emissies die ons klimaat verstoren en die voor prikkels zorgt om groene technologie lonend te maken, zodat onze kinderen en kleinkinderen de natuur zullen beleven zoals wij die kennen.

Ik wil een Europa zien dat zijn verantwoordelijkheid neemt voor de economie. *Lending for spending* mag niet het enige motto zijn. Het mag ook niet zo zijn dat winsten privaat zijn en verliezen nationaal. Laat ons onze overheidsfinanciën opnieuw opbouwen, gezonde financiële markten reguleren en de economische hervormingen waarborgen die wij nodig hebben voor groei en een industrie die ook in de toekomst concurrerend kan zijn.

Ik wil een Europa zien dat zijn sociale model verder ontwikkelt, een Europa dat een goed functionerend welvaartssysteem combineert met groei, met sociale cohesie, een Europa dat door werk, ondernemingszin en gezonde overheidsfinanciën ruimte creëert om onze welvaartsmodellen te behouden en te ontwikkelen met het beste voor al onze burgers voor ogen.

Ik wil een Europa zien dat zich niet laat verleiden door de kortzichtige kruistochten van het protectionisme, een Europa dat waakt over de interne markt, die de basis van onze communautaire samenwerking vormde, en die goederen en diensten vrij over onze grenzen laat stromen ten gunste van onszelf en de rest van de wereld.

Ik wil een Europa zien dat nederig tegenover verschillen staat, dat openstaat voor de argumenten van anderen en dat een sterke wil heeft om compromissen te vinden, en dat allemaal om het algemeen belang te dienen. Een dergelijk Europa zal te allen tijde sterk zijn.

(Applaus)

Mijnheer de Voorzitter, geachte leden, het is een eer voor mij om hier voor u te staan en de Europese democratie te vertegenwoordigen. Velen hebben tegen mij gezegd dat dit het moeilijkste voorzitterschap in jaren zal worden. Er zijn veel uitdagingen en wij moeten ons voorbereiden op het onverwachte. Velen vragen zich af of een land met de omvang van Zweden deze verantwoordelijkheid kan dragen. Niet alleen, maar samen kunnen wij deze uitdagingen aangaan. Laat ons dat doen met visie en daadkracht, met inzet en moed. Europa heeft dat nodig. De mensen in Europa hebben dat nodig. Het Europese project gaat om de droom om de problemen van mensen samen op te lossen. Die droom maakt Europa sterk. Dit jaar, 2009, is een cruciaal jaar voor de Europese samenwerking. Wij hebben nu de kans de volgende stap te nemen. Het Zweedse voorzitterschap is klaar om die uitdaging aan te gaan. Laten wij die samen aangaan!

(Levendig applaus)

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, dit zijn geen gewone tijden en dit zal geen gewoon voorzitterschap worden. Naast de gebruikelijke werkzaamheden zal het Zweedse voorzitterschap te maken krijgen met andere uitdagingen, met een hoog politiek gehalte, en niemand zal deze uitdagingen beter aankunnen dan minister-president Reinfeldt en het team van het Zweedse voorzitterschap.

Ik wil vandaag wijzen op twee van de grootste beleidsuitdagingen waar de Europese Unie de komende zes maanden voor staat: de aanpak van de economische crisis en de onderhandelingen in Kopenhagen over een ambitieuze internationale overeenkomst over het tegengaan van de klimaatverandering.

De zwaarste financiële en economische crisis sinds mensenheugenis blijft vreselijke gevolgen hebben in onze gemeenschappen en onze families, waarbij vooral de werkloosheid blijft stijgen. Het weer op rails krijgen van de economie blijft de topprioriteit. Het collectief actie ondernemen door de Europese Unie heeft geleid tot ongekende begrotingsinspanningen, die concrete resultaten opleveren.

We zijn als lidstaten ook solidair met elkaar geweest, bijvoorbeeld door het plafond voor betalingsbalanssteun aan lidstaten die niet tot de eurozone behoren te verdubbelen tot vijftig miljard euro. We moeten alle elementen van het herstellepakket nu ten uitvoer leggen en ervoor zorgen dat dit wordt vertaald in het scheppen van banen en het bevorderen van de economische bedrijvigheid.

Ik denk dat het essentieel is om prioriteit te geven aan maatregelen die de werkloosheid beperken en mensen weer aan het werk krijgen. Daarbij kunnen we voortbouwen op de resultaten van de werkgelegenheidstop die in mei is gehouden als onderdeel van een initiatief van de Commissie en het Tsjechische, het Zweedse en het Spaanse voorzitterschap. We moeten onze gedeelde zorg voor de jeugd en voor werkgelegenheid nu in praktijk brengen.

Natuurlijk zijn de lidstaten verantwoordelijk voor het arbeidsmarktbeleid, maar we kunnen en moeten de bestaande Europese instrumenten gebruiken om mensen aan het werk te houden en ze op te leiden voor de banen van de toekomst. Daarom zal de Europese Commissie binnenkort met een voorstel komen om de procedures van de structuurfondsen te vereenvoudigen en voor 2009 en 2010 af te zien van de eis van nationale cofinanciering bij financiering uit het Europees Sociaal Fonds. Ook zullen we middelen herschikken om een nieuwe microkredietfaciliteit voor werkgelegenheid en sociale integratie in het leven te roepen. Ik hoop dat het Parlement deze voorstellen zal steunen.

De voorstellen van de Commissie, die voortbouwen op het rapport-Larosière waar ik afgelopen oktober opdracht toe heb gegeven, zullen de basis vormen voor een sterkere regulering van en een versterkt toezicht op de financiële markten. Met de voorstellen die al zijn gedaan – waarvan er vele al door dit Parlement en door de Raad zijn aangenomen en andere zich nog de besluitvormingsfase bevinden – nemen we op mondiaal niveau de leiding bij het hervormen van het internationaal financieel systeem. Daar zullen we mee doorgaan tijdens de bijeenkomst van de G20 in september in Pittsburgh.

Om een nieuwe economie op te bouwen is het essentieel dat er de komende zes maanden in al deze dossiers vooruitgang wordt geboekt, want – en laat daar geen misverstand over bestaan – de economie van na de crisis zal niet hetzelfde zijn als de economie van voor de crisis.

We moeten ons economisch model opnieuw inrichten en waarden weer tot de kern van onze sociale markteconomie maken. We moeten een economie en een samenleving opbouwen die is gebaseerd op kansen, op verantwoordelijkheid en op solidariteit, een economie die nieuwe bronnen van groei zal moeten zien te vinden, omdat we niet eeuwig op monetaire en fiscale stimulansen kunnen steunen, een Europa van open en goed werkende markten, een Europa van slimme, groene groei, een Europa met een effectievere regulering van en een effectiever toezicht op de financiële markten, een Europa dat zijn interne markt verdiept en zijn potentieel volledig benut, een Europa dat zich verzet tegen de trend van versnippering en protectionisme.

Op het gebied van de klimaatverandering is Europa de eerste regio ter wereld die verstrekkende, wettelijk bindende klimaat- en energiedoelstellingen heeft geïmplementeerd. Ik ben trots op de manier waarop de Commissie met het vorige Parlement en met de Raad heeft samengewerkt om deze wetgeving aangenomen te krijgen en ik wil nauw met u en met het voorzitterschap samenwerken in de aanloop naar Kopenhagen.

We hebben vorige week tijdens de vergadering van de G8 van in L'Aquila en tijdens het Forum van grote economieën over energie en klimaat veel waardering gekregen voor onze leidende rol. U hebt ongetwijfeld gehoord van de vooruitgang die tijdens deze bijeenkomsten is geboekt. Voor het eerst hebben alle deelnemers zich verbonden aan het beperken van de temperatuurstijging tot 2 °C om de klimaatwetenschap te respecteren. Dit is zeker een welkome stap vooruit, maar we mogen onszelf niet voor de gek houden: onze ambitie en

onze inzet wordt nog niet geëvenaard door anderen. Europa ligt ver voor op de rest van de wereld en 145 dagen voor Kopenhagen maak ik me daar eerlijk gezegd zorgen over.

De komende weken zullen we ons werk met onze internationale partners opvoeren om in Kopenhagen duidelijke afspraken te kunnen maken. We moeten ook vooruitgang boeken op het gebied van de middelen die nodig zijn om de ontwikkelingslanden te steunen en de overdracht van technologie een impuls te geven. In september zal de Commissie met haar voorstellen voor de financiering komen, zodat we aan een Europese consensus kunnen bouwen en met anderen kunnen onderhandelen.

De klimaatagenda houdt natuurlijk nauw verband met een andere prioriteit: energiezekerheid. Vandaag zal de Commissie voorstellen aannemen om onze regels met betrekking tot de zekerheid van de gasvoorziening en de solidariteit tussen de lidstaten te versterken. Ik vertrouw erop dat het Zweedse voorzitterschap met uw steun verder zal werken aan deze voorstellen.

Dit zijn de belangrijkste prioriteiten, en terecht. Maar er is nog veel meer belangrijk werk te doen in de komende zes maanden. Ik wil in dit verband het Stockholm-programma noemen. Daar heeft de Commissie onlangs een ambitieuze visie neergelegd waarin de burger centraal wordt geplaatst in ons beleid inzake rechtvaardigheid, vrijheid en veiligheid, waarbij een evenwicht is gevonden tussen veiligheid en de bescherming van de burgerlijke vrijheden en de grondrechten.

Gedurende het grootste deel van dit decennium is de Europese Unie druk geweest met interne, interinstitutionele debatten. Wijzigingen van ons Verdrag die absoluut noodzakelijk zijn om de uitgebreide Europese Unie de uitrusting te geven om democratisch en doelmatig te werk te gaan. Ik hoop dat we in de komende maanden de ratificatie van het Verdrag van Lissabon zullen zien, zodat we de bepalingen ervan aan het werk kunnen zetten en de beleidsagenda die ik zojuist heb geschetst kunnen uitvoeren.

Het is belangrijk om over de procedure te discussiëren, maar naar mijn mening is het nog belangrijker om over de inhoud te discussiëren. Het Zweedse voorzitterschap en het komende Spaanse voorzitterschap zullen – hopelijk – toezicht moeten houden op een complexe overgang naar het nieuwe Verdrag, waarin de Commissie en het Parlement volledig zullen moeten participeren.

De Europese Unie heeft zichzelf voortdurend opnieuw uitgevonden, vanaf de oorspronkelijke roeping om een door de oorlog verscheurd continent te laten helen tot de opbouw van de interne markt en daarna de hereniging van Europa. Tijdens de afgelopen vijftig jaar heeft Europa voortdurend de verwachtingen overtroffen en twijfels weggenomen. Ik ben er zeker van dat we ook de nieuwe uitdaging waar we voor staan aan zullen kunnen: het leggen van de fundamenten voor de slimme, groene economie van de toekomst. We zullen slagen als we de belangrijkste lessen van een halve eeuw Europese integratie respecteren: de Europese Unie boekt vooruitgang wanneer alle delen ervan samenwerken in een geest van openheid, vertrouwen en partnerschap. In het programma van het Zweedse voorzitterschap wordt dit erkend. De Europese Commissie is klaar om haar rol te spelen en ik ben er zeker van dat dit Parlement dat ook is.

(Applaus)

Joseph Daul, namens de PPE-Fractie. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, het is niet gebruikelijk dat ik mij tot u wend, maar voor de eerste keer vandaag wil ik een minuut aan u wijden.

Om te beginnen, mijnheer Buzek, begroet ik u als verzetsstrijder en als een van de oprichters van Solidariteit, als de man uit Silezië die zijn afkomst, zijn verleden en zijn waarden nooit heeft verloochend. De Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) en Europese Democraten is er tevens trots op de grote meerderheid van de leden van het Europees Parlement van alle politieke gezindten – inclusief de heer Schulz – ervan te hebben overtuigd dat u benoemd moest worden tot woordvoerder van vijfhonderd miljoen burgers. Uw verkiezing, mijnheer de Voorzitter, is inderdaad het symbool van dat open Europa, dat tolerante Europa, dat politieke Europa waarvan de PPE en de meeste van onze hier aanwezige collega's voorstander zijn.

Mijnheer de voorzitter van de Raad, mijnheer de voorzitter van de Commissie, wij verwachten van u dat u in de komende zes maanden actie tot speerpunt maakt van het Zweedse voorzitterschap. Met andere woorden, nu we geconfronteerd worden met de dubbele uitdaging van een economische en klimaatverandering, vinden wij dat wij meer moeten doen en sneller moeten handelen om uit deze crisis te geraken door ons model van de sociale markteconomie volledig toe te passen. Ik ben ervan overtuigd dat enkel en alleen de vitaliteit van de economie ons in staat stelt dat sociale beleid te voeren dat wij nodig hebben.

Indien wij een herstel willen en indien wij willen dat dit uit Europa komt en niet uit Azië, zoals wordt voorspeld, dan moeten wij thans absoluut vaart maken. Aan het einde van de crisis zullen degenen die hebben ingezet op innovatie, opleiding – kortom op actie –, de winnaars zijn.

Om die reden stelt de PPE-Fractie onder andere voor om meer steun te geven aan kleine en middelgrote ondernemingen, die onontbeerlijk zijn voor het behoud en het scheppen van banen. Bovendien vraagt de economische crisis – ik wil dit onderstrepen – niet om een nationaal antwoord maar om een Europees antwoord. Onze medeburgers zijn hiervan overigens overtuigd; we hoeven slechts naar de opiniepeilingen in de verschillende landen te kijken: meer dan 66 procent van de Duitsers en meer dan 70 procent van de Europeanen is hiervan overtuigd.

Meer doen en sneller handelen, mijnheer Reinfeldt, mijnheer Barroso, dat verwacht de PPE-Fractie tevens van u in de strijd tegen de opwarming van de aarde. Het is de taak van Europa om onder uw leiding de wereld te betrekken bij deze actie, waarvan iedereen hier de urgentie en het belang inziet. En de klimaatconferentie die in december in Kopenhagen wordt gehouden, met andere woorden op ons eigen grondgebied, is de gelegenheid bij uitstek om te handelen en vaart te maken!

Wat die klimaatverandering betreft, heeft Europa onbetwistbaar bewezen dat waar een wil is, een weg is. Het is thans zaak hiervan profijt te trekken, de andere wereldmachten achter ons te krijgen. Ik denk vanzelfsprekend aan de Verenigde Staten, die de daad bij het woord moeten voegen, maar ik denk ook aan de opkomende landen, of het nu China, India of Brazilië is, die niet langer kunnen ontkennen dat zij in hoge mate verantwoordelijk zijn voor de opwarming van de aarde. Wij zullen het Zweedse voorzitterschap derhalve beoordelen op de wijze waarop het het hoofd biedt aan de crisis, en in het licht van de resultaten op het gebied van het milieu.

Ik wil tot slot zeggen dat Europa geschikte instellingen moet hebben om op deze twee fronten daadkrachtig te kunnen handelen. In het afgelopen jaar hebben wij gezien dat het mogelijk is met hetzelfde verdrag en met hetzelfde verouderde beginsel van unanimiteit Europa verder op weg te helpen, maar dat het ook mogelijk is in een impasse te geraken. Het is een kwestie van politieke wil, mijnheer Reinfeldt, mijnheer Barroso. Vaart maken: dat vraagt de PPE-Fractie de komende zes maanden van u, en wij hebben vertrouwen in het Zweedse voorzitterschap. Vaart maken: dat hebben de Europeanen gevraagd toen zij dit Parlement kozen, en dat moeten wij hun geven indien wij willen dat zij over vijf jaar in groteren getale naar de stembus gaan.

(Applaus)

Martin Schulz, namens de S&D-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, minister-president Reinfeldt, geachte dames en heren, het Zweedse voorzitterschap valt samen met een institutioneel herbegin. Niet alleen maakt dit Parlement een nieuwe start, Europa bevindt zich ook in een overgangperiode tussen het Verdrag van Nice en het Verdrag van Lissabon. Zoals we allemaal weten is dat tevens een periode van ongewisheid, waarin we desondanks in de Europese Unie en de lidstaten duidelijke lijnen moeten uitzetten in het economisch, het financieel, het arbeidsmarkt- en het klimaatbeleid.

Uw uiteenzetting daarover kan ik grotendeels onderschrijven. Natuurlijk heeft de klimaatverandering de hoogste prioriteit, en u hebt deze kwestie dan ook bovenaan de agenda gezet. En natuurlijk is het zo dat er een onmiddellijke en eigentijdse oplossing moet worden gevonden voor de crisis op de arbeidsmarkt. Daarom vragen wij u om tijdens uw voorzitterschap de lidstaten ertoe te bewegen de investeringsplannen, de herstelplannen voor de economie, serieuzer te nemen dan momenteel het geval is.

Vooraf moet de werkgelegenheid worden veiliggesteld – en wel nu, niet volgend jaar, want talrijke arbeidsplaatsen staan op de tocht. Het behoud van de werkgelegenheid is voor de interne stabiliteit van de samenleving van cruciaal belang. Daarom verwachten we van u dat u de hoogste prioriteit geeft aan banen en het behoud van werkgelegenheid, in welke vorm dan ook – bijvoorbeeld via het combineren van milieu- en industriebeleid, dat is namelijk een uiterst intelligente oplossing.

Met betrekking tot het behoud van de werkgelegenheid wil ik u het volgende zeggen, mijnheer Reinfeldt: de rechtspraak van het Europees Hof van Justitie is gevaarlijk voor de werkgelegenheid in Europa en in nog grotere mate voor de sociale samenhang. Zoals u zojuist hebt gezegd, bent u veel op reis in Zweden en in Europa. Wij ook. En wat we van de burgers te horen krijgen, is: we willen geen Europa dat wordt beheerst door loondumpingbedrijven. Daarom zijn er initiatieven van de Europese Unie nodig!

(Applaus)

Deze initiatieven zijn nodig als gevolg van de arresten van het Hof in de zaken Laval, Viking, Rüffert en Luxemburg. Er zijn maatregelen nodig die u – vooral u, omdat Zweden de dupe is van deze verkeerde rechtspraak – tijdens uw voorzitterschap moet aanpakken.

U zult ook een andere institutionele kwestie moeten aanpakken, namelijk de vraag hoe de leden van de nieuwe Commissie worden benoemd. Ik moet u zeggen dat ik niet alleen bij u, maar ook bij al uw collega's in de Raad een beetje het gevoel heb dat dit institutionele herbegin en de onzekerheid omtrent de vraag op welke verdragsbasis we eigenlijk te werk gaan, om zich heen heeft gegrepen, zodat niemand echt weet wat hem te wachten staat. Het lijkt een beetje op Villa Kakelbont van Pippi Langkous. "Ik richt de wereld in naar mijn eigen zin"! Fantastisch!

Als we de voorzitter van de Commissie op basis van het Verdrag van Nice benoemen, komen er twintig commissarissen. Dan wil ik weten welk land geen commissaris krijgt! De Raad zal dan zeggen: nee, aan dit geruzie achter gesloten deuren gaan we helemaal niet beginnen. We hebben een geweldige oplossing: we benoemen hem eerst op basis van het Verdrag van Nice, het duurt immers nog een paar maanden voordat de Commissie is samengesteld, de leden hebben dan inmiddels ook gestemd, het Verdrag van Lissabon komt er, en vervolgens stemmen we over de rest van de Commissie op basis van het Verdrag van Lissabon. Mooi!

De Unie is een rechtsgemeenschap – althans, dat dacht ik – waar het geldende recht de basis vormt. Het geldende recht is het Verdrag van Nice. Bovendien is er iemand die als hoeder van de Verdragen eerst eens zou moeten onderzoeken op welke rechtsgrondslag de besluitvorming plaatsvindt – en dat is de voorzitter van de Commissie. Van hem heb ik geen woord gehoord over deze kwestie!

Daarom wil ik hier duidelijk aangeven wat wij verwachten. Mijnheer Reinfeldt, ik had u voorgesteld om nog te wachten met het formaliseringsbesluit en eerst uw kandidaat naar het Parlement te sturen, zodat hij hier kan vertellen wat hij van plan is te ondernemen voor het herstel van de economie, voor het behoud van de werkgelegenheid, ter bestrijding van de klimaatverandering, voor een werkgelegenheidspact, voor een initiatief ten behoeve van een richtlijn openbare diensten, voor een initiatief ter verbetering van de detacheringsrichtlijn, voor garanties van de Commissie aan het Parlement inzake de evaluatie van de sociale gevolgen van de initiatieven van de Commissie. Dat hadden we graag al weken geleden met de kandidaat besproken, om vervolgens te bekijken of er op basis van zijn aanbod een meerderheid in dit Huis kan worden gevonden. Daarna had men een besluit kunnen nemen over de formalisering.

U bent de tegenovergestelde weg ingeslagen. U hebt gezegd: nee, we nemen eerst een formaliseringsbesluit en daarna sturen we de kandidaat naar het Parlement. Ik vrees dat dat weer een fout was en ik vrees dat deze kandidaat, als hij niet heel erg zijn best doet, geen meerderheid krijgt in dit Huis.

(Applaus)

Ik wil dit in alle duidelijkheid zeggen, om het grootste geschilpunt dat waarschijnlijk tijdens uw voorzitterschap tussen ons speelt, meteen bij de naam te noemen. Wij verwachten institutionele duidelijkheid, wij verwachten sociaal engagement, en op het punt van het klimaatbeleid zullen we het geloof ik eens worden.

Mijnheer de Voorzitter, om u een plezier te doen heb ik me exact aan de spreektijd gehouden. U zult zien dat mijn zes minuten over een paar seconden om zijn. U hoeft mij niet te berispen. Ik wist dat u dat van plan was, maar dat plezier gun ik u niet!

(Applaus)

Guy Verhofstadt, namens de ALDE-Fractie. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, om te beginnen wil ik tegen de heer Reinfeldt zeggen dat onze Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa fractie de prioriteiten van het Zweedse voorzitterschap volledig zal ondersteunen, dat wil zeggen de ratificatie van het Verdrag van Lissabon, waarvan wij vanzelfsprekend verwachten dat het snel en volledig ten uitvoer zal worden gelegd, de voorbereidingen voor de klimaattop in Kopenhagen, waarover wij reeds hebben gesproken en die een prioriteit vormt die wij volledig ondersteunen, en tot slot de Stockholm-agenda.

Bovendien wil ik in het kader van mijn interventie, mijnheer Reinfeldt, een onderwerp behandelen waarover in elke interventie in dit Parlement wordt gesproken – de bestrijding van de economische en financiële crisis – en tegen u zeggen dat u de leiding van de Europese Raad op u neemt op een zeer cruciaal moment. Het is een goede zaak dat Zweden de Raad voorziet omdat u specifieke ervaring hebt op dit gebied. Zweden heeft in de jaren negentig precies dezelfde economische crisis gekend als die welke wij thans overal in Europa en op de wereld meemaken. U hebt een crisis gehad in de onroerendgoedssector. In de jaren negentig hebt u

tevens een financiële crisis gehad, en u hebt al die problemen opgelost door de problemen in de financiële sector rechtstreeks aan te pakken.

Mijn boodschap aan u luidt dat u thans op precies dezelfde wijze op Europees niveau moet handelen omdat het hieraan schort. Wij proberen de economische en de financiële crisis te bestrijden met 27 verschillende benaderingen in de afzonderlijke landen, en dat zal nooit werken.

Wij verwachten van u, mijnheer Reinfeldt, dat u uw ervaring uit Zweden gebruikt omdat het een succes was, anders dan in Japan, waar de economie gedurende een lange periode stagneerde. Zweden is de crisis te boven gekomen omdat u de problemen in de financiële sector onmiddellijk hebt aangepakt, wat wij momenteel niet doen in Europa. De gedachte heeft postgevat dat het Verenigd Koninkrijk de banken kan nationaliseren terwijl anderen – met name Frankrijk – de banken kunnen herkapitaliseren. Duitsland is *bad banks* aan het oprichten; de Benelux-landen doen van alles een beetje tegelijk. Hierdoor is er geen sprake van een uniforme aanpak. De Verenigde Staten zijn hun banken aan het stabiliseren en de giftige producten aan het elimineren terwijl wij nog steeds problemen hebben.

Ik verzoek u derhalve gebruik te maken van uw ervaring en een uniform reddingsplan voor de financiële sector in Europa te presenteren, dat de grondslag vormt voor het economisch herstel. Anders zal er nooit sprake zijn van een economisch herstel, zullen de banken niet meer beginnen leningen te verstrekken enzovoorts. Dit moet absolute prioriteit hebben voor u.

(EN) Mijn tweede punt is dat we hopen dat u samen met de Commissie ook een nieuw herstelplan kunt presenteren, aangezien 27 verschillende herstelplannen de komende jaren niet het gewenste resultaat zullen opleveren. Het is absoluut essentieel dat de Raad en de Commissie in dezen gezamenlijk het voortouw nemen. Ik weet dat er momenteel 27 herstelplannen op nationaal niveau zijn, maar achter die nationale plannen gaan tal van protectionistische maatregelen schuil. Het is uw verantwoordelijkheid, mijnheer Reinfeldt, om tegen uw collega's te zeggen dat het beter is om samen met de Commissie één herstelplan uit te werken en in duurzame energie en de nieuwe economie te investeren.

Ik geloof dat u met uw ervaring in Zweden tijdens de jaren negentig de juiste man op de juiste plek bent om in de Europese Unie voor het eerst één gezamenlijke strategie ter bestrijding van deze economische en financiële crisis te ontwikkelen.

(Applaus)

Rebecca Harms, namens de Verts/ALE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Reinfeldt, mijnheer Barroso, mijn collega Martin Schulz heeft alles gezegd wat er te zeggen valt over de institutionele bedenkingen die mijn fractie reeds sinds geruime tijd over de komende verkiezing van de Commissievoorzitter heeft. Wij zijn het erover eens. We willen de complete Commissie en alle topfunctionarissen van de Europese Unie volgens de voorwaarden van het Verdrag van Lissabon kiezen. We zullen geen millimeter van deze lijn afwijken. Mijnheer Barroso, ik wil deze gelegenheid wel benutten om toe te lichten waarom mijn fractie twijfels heeft en gelooft dat u niet in staat bent tot de politieke daden die we in de actuele situatie in Europa nodig achten.

Neem alleen de veelvuldig bediscussieerde noodzaak om de financiële markten te hervormen. Er heeft een G8-top plaatsgevonden, een G20-top, een uitgebreide G8, Europese topbijeenkomsten. Wat heeft het opgeleverd? Als we de situatie van nu bekijken en een vergelijking trekken met het bekende spel Monopoly, dan staan de banken weer: ze zijn één keer langs "Start" gegaan, ze zijn niet in de gevangenis beland, ze hebben onder applaus honderden miljarden geïncasseerd en ze zijn gewoon weer met een nieuw rondje begonnen. Ik vind het geen doemdenken als de mensen zeggen, op die manier is het wachten op de volgende crash. Mijnheer Barroso, waar was uw consequente interventie? Waar zijn uw echte resultaten? We zien er niets van!

(Applaus)

Vervolgens het klimaatbeleid: u weet dat de Groenen in hun hele Europese campagne voor de *Green New Deal* hebben gepleit. Wij zijn er namelijk rotsvast van overtuigd, mijnheer Barroso dat uw beleid van de afgelopen vijf jaar, waarin u economische strategieën heeft uitgespeeld tegen milieu- en klimaatstrategieën, absoluut de verkeerde weg is. Wij zijn van mening dat dit beleid achterhaald is, dat het hiermee afgelopen moet zijn. We moeten de economische ontwikkeling op een duurzame manier benaderen, we moeten de klimaatdoelstellingen en de milieudoelstellingen ermee in overeenstemming brengen! Dat is goed voor de economie en zorgt voor honderdduizenden of zelfs miljoenen banen. Andris Piebalgs heeft dat in de afgelopen

maanden nog eens met een studie gestaafd. Gezien de ervaringen die we met u hebben, mijnheer Barroso, achten wij u niet in staat om deze *Green New Deal* te belichamen.

Samenvattend moet ik vaststellen dat de Europeanen de afgelopen maanden op het wereldtoneel wat betreft klimaatbescherming vooral zijn opgevallen door een nieuwe terughoudendheid – hoe ver willen we daadwerkelijk gaan met onze reductiedoelstellingen? – en, dat geldt helaas ook al voor de Zweden, door een nieuwe gierigheid. De financiering van het Internationaal Fonds voor Klimaatbescherming voor armere landen is echt ondermaats. Het is nog steeds een geheim dat de Zweden voor dit klimaatbeschermingsfonds bijvoorbeeld ontwikkelingspotjes willen plunderen – een oplossing die niets kost, maar die voor de armere landen absoluut onaanvaardbaar is! Het moet snel afgelopen zijn met deze nieuwe gierigheid en de nieuwe terughoudendheid van de Europese Unie!

(Applaus)

Mijnheer Reinfeldt, tot slot kan ik een positieve opmerking maken: wij zijn bereid om met u over de herziening van de Lissabon-strategie te bakkeleien en er met u aan te werken. U bent voornemens dat voor het eind van het jaar te doen. Wij werken er graag aan mee. Wij doen ook mee als u in de Europese Unie meer wilt ondernemen ten aanzien van Oost-Europa en Rusland. Het accent dat op een waarachtig klimaatbeleid komt te liggen, mag echter niet alleen in de titel staan, maar moet ook in de kleine lettertjes van het Zweedse programma terug te vinden zijn!

(Applaus)

Michał Tomasz Kamiński, namens de ECR-Fractie. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik wil u eerst hartelijk feliciteren met de verkiezing van gisteren waarbij een fantastische nieuwe voorzitter van het Parlement werd verkozen. Zoals u zeer goed weet, doe ik dit als Poolse politicus, maar ook als mens. U weet dat ik dankzij u mijn vrouw heb leren kennen. Dit is tot op heden de grootste verwezenlijking in mijn leven. Mijn felicitaties en veel succes met uw werk.

De fractie van de Europese Conservatieven en Hervormers heeft aandachtig geluisterd naar uw toespraak en ik ben blij te kunnen zeggen dat we het op heel wat punten met u eens zijn. Ik vind uw aankondiging om de crisis actief aan te pakken bijzonder belangrijk. De economische crisis, die de ergste crisis is die onze beschaving heeft meegemaakt sinds de jaren dertig, zorgt terecht voor onrust in heel Europa: in de rijkere en de armere landen, in de landen in het noorden en die in het zuiden. Ik ben blij dat u hebt aangekondigd actief de strijd aan te binden met deze crisis en dat u prioriteiten ziet die ook voor ons belangrijk zijn. Ik denk aan een vrijere markt, minder voorschriften, meer economische vrijheid, een welwillender standpunt tegenover vrije handel. Dit zijn recepten voor de economische groei van ons continent, van onze Europese Unie.

Mijnheer de minister-president, we delen eveneens uw overtuiging dat het heel belangrijk is om de klimaatverandering aan te pakken. Ik weet dat u hierover een vastberaden mening heeft en ik wil u aanmoedigen dit zo te houden. De kwestie van de klimaatverandering toont heel duidelijk dat we vanaf nu niet meer alleen Europa als onze leefwereld moeten beschouwen, maar wel de hele wereld. We staan allemaal samen voor dezelfde bedreigingen en moeten die op doeltreffende wijze bestrijden.

Ik ben heel blij dat u het had over de misdaadbestrijding als een belangrijk probleem van onze Europese Unie. Aangezien Zweden sowieso al uitmunt in zijn misdaadromans, ben ik ervan overtuigd dat we onder uw voorzitterschap ook successen zullen boeken in de bestrijding van de misdaad.

Wat buitengewoon belangrijk is, en ik ben blij dat zowel u als uw minister van Buitenlandse Zaken dit onderwerp onlangs aansneden, is dat u aandachtig naar onze burens wilt kijken en hopelijk welwillend tegenover de idee van een uitgebreide Europese Unie zult staan. We mogen niet vergeten dat er zich achter de oostelijke grenzen van de Unie landen bevinden, die het recht hebben om deel uit te maken van het gebied van democratie en welvaart, waarin wij ons vandaag al bevinden.

Mijnheer de Voorzitter, er is helaas een punt waarover mijn fractie het niet met u eens is. Het betreft de ratificatie van het Verdrag van Lissabon. U had het binnen de context van het Verdrag van Lissabon over de democratie en dat is een goede zaak. We mogen niet vergeten dat het Verdrag in een democratisch gehouden referendum door het Ierse volk is afgewezen. Gezien ons respect voor de democratie zouden we de stem van de Ieren moeten respecteren.

Mijnheer de minister-president, ik hoop dat uw prioriteiten, die in grote mate overeenkomen met die van de Fractie van de Europese Conservatieven en Hervormers, u de gelegenheid zullen geven om de Europese

Unie op doeltreffende wijze voor te zitten en op doeltreffende wijze de crisis te bestrijden, die vandaag de dag ons grootste probleem vormt.

Lothar Bisky, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, minister-president Reinfeldt, beste collega's, het Zweedse voorzitterschap van de Raad heeft een ambitieus werkprogramma voorgelegd. Hierbij wordt ook meer transparantie beoogd. Voor transparantie moet met name ook worden gezorgd bij de bestrijding van de crisis, die we thans meemaken.

De oorzaken van de crisis worden door velen in het verre Amerika en bij een aantal banken gezocht. De banken zijn hebzuchtig, wordt er gezegd. De regeringsleiders lijken niets met de crisis uit te hebben staan. Ze zijn onschuldig. Wie zijn handen in onschuld wast, doet niets om de crisis te overwinnen! Bij transparantie hoort volgens mij ook dat er wordt gesproken over de fouten van de politiek die tot de crisis hebben bijgedragen. En vervolgens natuurlijk ook over bankmanagers. Er moet transparantie komen in het casinokapitalisme!

We zijn benieuwd naar de strategie voor de Oostzee, en ik ben het met de voorzitter van de Raad eens dat de dialoog met Rusland moet worden versterkt. Wij wensen ook ondersteuning van de kant van de Europese Unie voor de plannen van Obama en Medvedev met betrekking tot de vermindering van het aantal kernwapens. Deze nieuwe kans voor de ontwapening mag de Europese Unie niet voorbij laten gaan.

Het Zweedse voorzitterschap van de Raad is voor een sterkere harmonisatie van de asielwetgeving. Bovendien wil het dat de Unie aantrekkelijker wordt voor arbeidsmigranten en dat het asielbeleid nauw aan het ontwikkelingsbeleid wordt gekoppeld. Allemaal goed en wel, maar aan de streng bewaakte buitengrenzen van de Europese Unie, vooral aan de Middellandse Zee, sterven ieder jaar weer duizenden mensen die op zoek zijn naar bescherming tegen vervolging, armoede, natuurrampen en oorlogen. Ondanks peperdure grenscontrole- en bewakingssystemen en databases ter voorkoming van illegale immigratie eist de GUE/NGL-Fractie een menswaardige behandeling van vluchtelingen en migranten, evenals een ander economisch en handelsbeleid om de oorzaken van de vluchtelingenstromen effectief te bestrijden.

Het Zweedse voorzitterschap van de Raad pleit voor meer inclusieve arbeidsmarkten, om voor volledige werkgelegenheid te zorgen, en wil daarom de aanzet geven tot hervormingen van de arbeidsmarkt en acties gericht op de gelijke behandeling van mannen en vrouwen. Ook wij zijn voor een concept van behoorlijk werk dat in loonsverhogingen voorziet en in de invoering van een wettelijk minimumloon in alle 27 lidstaten. Wij willen dat de EU als doelstelling een minimumloonniveau van ten minste 60 procent van het modale nationale inkomen overeenkomt, om zo armoede onder werkenden te voorkomen.

Ik ben met name verheugd over hetgeen u over Cyprus heeft gezegd en wens u veel succes met de verwezenlijking van de ambitieuze klimaatdoelstellingen!

Francesco Enrico Speroni, *namens de EFD-Fractie*. – (IT) Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik heb het op prijs gesteld dat er tijdens het Zweedse voorzitterschap thema's zijn benadrukt die onze medeburgers, onze kiezers, interesseren, namelijk het milieu en de klimaatverandering, de financiële crisis, de bescherming van arbeidsplaatsen en de strijd tegen de criminaliteit. Want willen we ons werk goed doen dan moeten we op dezelfde lijn zitten als degenen die op ons hebben gestemd. We zijn niet slechter of beter dan onze kiezers, maar ik geloof wel dat het belangrijk is om te handelen in overeenstemming met wat zij ons vragen, en deze thema's lijken me in de richting te gaan die ik heb aangegeven.

Daarna moeten we de voorstellen natuurlijk omzetten in concrete feiten en hier zullen we ons met name tijdens de medebeslissingsprocedure met elkaar meten. Want het zullen wij als Parlement en ú als Raad zijn die de regels vaststellen die het leven, de zaken en de belangen van onze kiezers reguleren. Ik denk dat dat onze fundamentele taak als wetgevers is.

We moeten de vertrouwenscrisis, die er ongetwijfeld is, overwinnen. De lage opkomst bij de verkiezingen voor dit Parlement is daar een symptoom van, en om die crisis te overwinnen moeten we echt in overeenstemming met de wil van onze kiezers handelen. We moeten wellicht ook vergelijkingen vermijden: uw land grenst aan Noorwegen en ik woon dichtbij Zwitserland. Die maken geen deel uit van de Europese Unie, maar de mensen hebben het er toch goed; ze hebben dezelfde problemen als wij, maar ze hebben het niet slechter dan wij, en juist op dat punt moeten we zien en laten zien dat het bestaan van de Europese Unie de moeite waard is.

Ik zie dat als een grote uitdaging, maar ik denk dat we – met een bijdrage van ons allemaal – kunnen laten zien dat Europa niet moet worden getolereerd, maar een kans moet zijn voor degenen die er wonen en voor degenen die er burger van zijn.

Barry Madlener (NI). - De Partij voor de Vrijheid is naar dit Parlement gekomen om op te komen voor de Nederlandse burgers, om het geld terug te eisen dat Nederland te veel betaalt aan dit geldverslindende en bureaucratische Europa. De Partij voor de Vrijheid is door de Nederlandse burgers in dit Parlement gekozen om duidelijk te maken dat de Nederlandse burger vindt dat de uitbreiding van de Europese Unie al veel te ver is gegaan.

Voorzitter, dit Parlement houdt zich bezig met taken die in de lidstaten zelf moeten worden geregeld. Wat onze partij betreft zou de Europese Unie zich alleen moeten bezighouden met economische en monetaire samenwerking. Met dat Nederlandse belang voorop kijken wij naar het Zweedse voorzitterschap, want het Zweedse voorzitterschap doet niets voor de Nederlandse burgers. U wilt gewoon doorgaan met de door de Nederlandse burgers verworpen Europese grondwet, die voor 99 procent hetzelfde is als het Verdrag van Lissabon. Ook doet u niets aan die peperdure maandelijkse verhuizing van Brussel naar Straatsburg. Sterker nog, u heeft dat niet eens op de agenda gezet. Waarom niet? Het kost tientallen miljoenen euro's en de enige die hier misschien blij van wordt, is Ikea, die verhuisdozen en extra kastjes kan leveren.

Tevens willen wij dat de onderhandelingen met Turkije onmiddellijk worden beëindigd. Turkije is een islamitisch land en de islamitische ideologie staat haaks op onze westerse beschaving. Turkije ligt ook helemaal niet in Europa, maar in Azië, en het Turks lidmaatschap kost de Nederlandse burgers weer handenvol geld. Turkije kan een goede buurman zijn, maar hoort niet bij de Europese familie. De PVV staat voor een Europa van soevereine landen, maar onder Zweeds voorzitterschap wordt er verder gebouwd aan een federale superstaat waarin de lidstaten steeds minder zelf kunnen bepalen. Wij hopen dan ook dat de Ieren de moed hebben om opnieuw neen te zeggen tegen het Verdrag van Lissabon. De Ierse bevolking heeft nu de kans om de stem van de Europese burgers te zijn en ik wil u namens de Partij voor de Vrijheid vragen welke conclusies het Zweeds voorzitterschap zal verbinden aan de uitslag van het Iers referendum.

Fredrik Reinfeldt, fungerend voorzitter van de Raad. - (SV) Mijnheer de Voorzitter, laat mij u eerst allemaal feliciteren met het feit dat u tot fractieleiders bent gekozen. Ik weet dat een aantal van u met zeer grote steun is gekozen. Ik weet bijvoorbeeld dat Martin Schulz met zeer grote steun in de sociaaldemocratische fractie werd herkozen. Het is belangrijk om uw eigen fractie met grote steun te kunnen vertegenwoordigen.

Ik was zeer tevreden over de dialoog die wij hebben gevoerd en de raadplegingen die de Europese Raad van juni mij verzocht te beginnen. Die raadplegingen nam de Zweedse minister van Europese Zaken, Cecilia Malmström, voor haar rekening. Ik heb mij er zelf ook mee beziggehouden, zowel in telefonische contacten als op de bijeenkomst die wij hadden op een boot toen wij langs de scherenkust van Stockholm voeren en over de ontstane situatie discussieerden. Mij werd gevraagd de mogelijkheid te onderzoeken om José Manuel Barroso, voorgedragen door de Europese Raad, voor een tweede mandaat als voorzitter van de Commissie te kiezen.

Een aantal van de kwesties die u hebt genoemd, zijn de hoofdzaken waar ik mij tijdens het Zweedse voorzitterschap mee bezig wil houden. Ik wil onderstrepen dat arbeidsplaatsen onze hoogste prioriteit zijn. Wij willen een Europa waarin meer mensen werk hebben. Het debat moet uitgaan van de vraag hoe wij dat kunnen bereiken. Ik ben het helemaal met Joseph Daul eens dat het gaat om innovatie en scholing, dus de zaken waar het bij ondernemerschap in wezen om draait en die mensen inzetbaar maken. Ik vind dat Martin Schulz gelijk heeft dat wij ons ervoor moeten hoeden dat wij een Europa krijgen waarin wij onder slechte voorwaarden concurreren. Wij voeren deze discussie in Zweden en zij wordt in heel Europa gevoerd. Het hebben van een laag loon of geen loon is geen goed uitgangspunt om te proberen de concurrentie aan te gaan. Alleen onder goede voorwaarden kunnen wij de toekomstige concurrentie aangaan.

Laat mij enkele andere zaken noemen die naar mijn mening heel belangrijk zijn om Europa door de crisis te leiden. Ik heb gezien hoe de Commissie – en ik denk zelf dat dit belangrijk is – het beginsel van de interne markt heeft verdedigd in een tijd waarin velen proberen hieraan te tornen en protectionisme in te voeren. Het is erg gemakkelijk je oren te laten hangen naar degenen die zeggen: “Waarom hebben jullie de banen in dat of dat land niet gered?”, zonder in te zien wat de gevolgen zijn als iedereen op die manier zou optreden. Als wij dat zouden doen, dan zouden wij in wezen de vrijhandel en de mogelijkheid van grensoverschrijdende handel opheffen. Dat wat in feite voor rijkdom en welvaart heeft gezorgd, zou zeer snel verloren gaan als wij de oproep tot protectionisme niet hadden weerstaan. Ik ben van mening dat bescherming van de interne markt en het vrij verkeer een belangrijk uitgangspunt is voor de bescherming van arbeidsplaatsen.

Ik hecht ook veel waarde aan andere dingen die een aantal van u hebt genoemd, zoals het investeren in vaardigheden van mensen en het waarborgen van mobiliteit op de arbeidsmarkt. Ik vind bijvoorbeeld dat juist het vrij verkeer, ook over grenzen heen, een manier is om de crisis te boven te komen.

Ik ben het helemaal met Martin Schulz, Rebecca Harms en Joseph Daul eens dat dit ook een goede gelegenheid is om de crisis met een groene ontwikkeling te bestrijden, dus om economieën met weinig emissies te realiseren, waar wij in de hele wereld over spreken als een manier om uit de crisis te komen. De wijze waarop wij de financiering regelen en investeren is belangrijk. Ik wil ook zeggen – en ik ben het op dit punt met Guy Verhofstadt eens – dat de Zweedse ervaring met het crisisbeheer in de jaren negentig heeft geleerd dat dit alleen kan worden gedaan door grip te houden op de overheidsfinanciën. Ik heb geleerd dat als de tekorten groot zijn en er gesaneerd moet worden, de mensen met weinig financiële armslag en degenen die het meest afhankelijk zijn van welzijnsinstellingen, achterop raken. Daarom is een beleid dat voorzichtig met de overheidsfinanciën omgaat een goed beleid voor mensen die arm zijn of weinig financiële armslag hebben.

Wat het klimaat betreft – dat is de belangrijkste zaak waar wij in aanloop naar de top in Kopenhagen aan moeten werken – wil ik zeggen dat het waar is dat er nog steeds veel moet worden gedaan. Er is weinig tijd.

Ik wil tegen Rebecca Harms zeggen dat het ongebruikelijk voor ons in Zweden is om kritiek te krijgen op onze verplichtingen in het kader van ontwikkelingshulp. In Europa gaat gemiddeld 0,4 procent van het bbp naar deze verplichtingen. Zweden is hierin totaal uniek, omdat 1 procent van ons bbp naar ontwikkelingshulp gaat. Voor mij hangen ontwikkelingsbeleid en klimaatbeleid met elkaar samen. Wij hebben onder leiding van onze minister voor Ontwikkelingssamenwerking onze eigen herziening doorgevoerd in het kader van de VN-initiatieven. Hierbij hebben wij nauwgezet geanalyseerd hoe wij in ons ontwikkelingswerk rekening kunnen houden met klimaatverandering. Je kunt geen ontwikkelingswerk doen zonder tegelijkertijd te kijken naar klimaatverandering en de manier waarop die nu al de arme delen van onze aarde treft. Daarom kunnen wij ontwikkelingsbeleid en klimaatbeleid niet los van elkaar zien. Zij houden verband met elkaar en moeten samenwerken.

Wat het Verdrag betreft wil ik tegen Martin Schulz zeggen dat het mijn rol is erop toe te zien dat er in deze moeilijke tijd een doeltreffend Europees leiderschap is. Wij moeten antwoorden kunnen geven aan de burgers, die willen dat wij actie ondernemen om de financiële crisis te bestrijden en in klimaatkwesties. Wij zijn allemaal politiek actief en weten dat als wij op politiek terrein naar binnen gericht zijn en over namen en leiderschap bakkeleien, onze burgers dat opvatten alsof wij ons van hen hebben afgekeerd. Wij kijken te veel naar binnen.

Daarom zal ik in mijn rol doen wat ik kan. Ik heb van de Europese Raad de opdracht gekregen te waarborgen dat onze samenwerking en ons respect voor de integriteit van het Europees Parlement samenkomen in duidelijkheid – ofwel krachtens het Verdrag van Nice of het Verdrag van Lissabon – over onze nominatie van een kandidaat voor de post van Commissievoorzitter. Wat José Manuel Barroso betreft, is het belangrijk te vermelden dat hij in de Europese Raad unaniem werd gesteund, dat hij goed bekend was als kandidaat en dat hij al voor de verkiezing aan het electoraat was voorgesteld. Dat maakte het voor mij natuurlijk gemakkelijker te handelen – vanzelfsprekend met respect voor het feit dat het Europees Parlement de gelegenheid krijgt om, als u klaar denkt te zijn om een besluit te nemen, ja of nee te zeggen tegen de kandidaat die door de Europese Raad is genomineerd. Ondertussen is er tijd voor debatten, waarvan ik weet dat ook José Manuel Barroso die wil gaan voeren, en voor een dialoog over de wijze waarop het Europees beleid zich de komende jaren moet ontwikkelen. Ik hoop dat hier nu afspraken over gemaakt kunnen worden in overeenstemming met de gesloten overeenkomst. Dat is wat de Europese kiezers nu verwachten en waarmee wij samen sterk kunnen optreden.

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, er zijn enkele belangrijke vragen gesteld; ik zal proberen er heel kort antwoord op te geven.

Allereerst de belangrijke vraag van de heer Schulz over de verdragen. Hij refereerde met name aan de rol van de Commissie als hoedster van de verdragen. Wij van de Commissie menen dat de verdragen die van kracht zijn dienen te worden geëerbiedigd. Het Verdrag van Nice is het verdrag dat van kracht is. U allen die hier zit, u bent gekozen op grond van het Verdrag van Nice. Als de voorzitter van de Commissie nu zou worden gekozen, zou hij uiteraard op grond van het Verdrag van Nice worden gekozen.

Dit gezegd zijnde, krijgen we – hoop ik – het Verdrag van Lissabon. Noodzakelijke aanpassingen zullen moeten worden gedaan ten aanzien van de samenstelling van het Parlement, dat onder het Verdrag van Lissabon niet langer hetzelfde zal zijn, aangezien er zich bepaalde veranderingen zullen voltrekken, en hetzelfde geldt voor de Commissie. Niettemin heeft de Europese Raad alle aspecten van uw verslag – het met

een overweldigende meerderheid aangenomen verslag-Dehaene – aanvaard. Wat betreft de Europese Raad: voordat hij zijn besluit formaliseerde, heeft hij beraadslagingen gepleegd, waarbij tevens – en dat is echt een primeur – de Europese verkiezingsuitslag in de overwegingen werden betrokken. En dan heb ik het nog niet gehad over het feit dat er een kandidaat was die de steun genoot van een politieke groepering.

Het is nu zaak om de instemming van het Europees Parlement te verkrijgen. Ik zou vandaag willen herhalen wat ik al in een brief aan de Voorzitter van het Europees Parlement heb gesteld: ik ben bereid om met elke politieke fractie die dat wenst, van gedachten te wisselen over de inhoud van de richtsnoeren voor de volgende Commissie. Dat is in elk geval mijn standpunt aangaande institutionele zaken.

Op het politieke plan wil ik een zeer belangrijk punt naar voren brengen. Ik meen dat het van groot belang is om de verkiezing van de voorzitter van de Commissie te koppelen aan de democratische verkiezingen die zijn gehouden, uw verkiezingen. U bent gekozen uit hoofde van het Verdrag van Nice en ik ben van mening dat de voorzitter van de Commissie ook zijn legitimiteit moet hebben, die op een bepaalde manier dient voort te vloeien uit deze democratische verkiezingen.

Verder mag, met het oog op de financieel-economische crisis – en ik denk dat de voorstanders van een sterk Europa en een sterke Commissie dit ongetwijfeld zullen beamen – de kwestie van het voorzitterschap van de Commissie niet onopgelost blijven, in afwachting van de definitieve ratificering van het Verdrag van Lissabon, die wij allen – althans de meesten van ons – wensen, nu wij niet weten wanneer dit verdrag in werking treedt. Het lijkt mij niet erg verstandig om de Europese Commissie en haar voorzitterschap in spanning te laten, nu er een economische crisis, een financiële crisis en een sociale crisis heersen en er zeer belangrijke onderhandelingen in Kopenhagen voor ons in het verschiet te liggen. Hoe het ook zij, het is aan het Europees Parlement te beslissen, en ik ben bereid het democratische debat aan te gaan, net als ik trouwens vijf jaar geleden heb gedaan.

Wat betreft de tweede vraag over financiën en de economie en de woorden van de heer Verhofstadt: wij kunnen allemaal ambitieuzer zijn, en op dat punt deel ik dus uw ambitie. We kunnen echter niet zeggen dat we geen Europees economisch herstelplan hebben aangenomen, hetgeen voor de lidstaten het maximum aanvaardbare was.

De Europese Commissie heeft weliswaar meer voorgesteld, maar dat was wat onze lidstaten hebben geaccepteerd. Ik wijs u erop dat sommige – aan het begin van deze crisis niet minder invloedrijke – lidstaten hebben gesuggereerd geen coördinatieplan op te zetten. Andere lidstaten hebben een belastingprikkel van 1 procent voorgesteld, waarop de Europese Commissie onmiddellijk met het voorstel van 1,5 procent is gekomen, met automatische stabilisatoren die in feite circa vijf procent bedroegen. Daarnaast hebben we enkele belangrijke beslissingen genomen met betrekking tot betalingsbalanssteun voor een aantal niet tot de eurozone behorende landen en tevens diverse initiatieven op globaal vlak.

U mag er dus op rekenen dat de Commissie al het mogelijke doet om de Europese dimensie en de gemeenschappelijke aanpak te versterken, laat daarover geen twijfel bestaan. We moeten echter ook eerlijk zijn tegen onszelf: we zijn niet de Verenigde Staten van Amerika – geen geïntegreerde natiestaat –, dus natuurlijk hebben we verschillende situaties. We kunnen niet verlangen dat Duitsland en Letland hetzelfde doen. We hebben landen in Europa die betalingsbalanssteun ontvangen, dus uiteraard is er geen *one-size-fits-all*-aanpak mogelijk. We moeten een gemeenschappelijke aanpak hebben, doch met specifieke nationale antwoorden, omdat dat de realiteit is in Europa, zowel nu als in de nabije toekomst.

We hebben voornamelijk nationale begrotingen. Ik deel derhalve uw benadering om een gecoördineerder Europees plan op te zetten om uit deze crisis te komen en deze beoogde mooie groene groei te bewerkstelligen, maar we moeten tegelijkertijd accepteren dat we 27 nationale begrotingen hebben, 27 ministers van Financiën en 27 nationale banken naast onze Europese Centrale Bank, en dat het bijzonder belangrijk is om de euro te versterken en duurzaam economisch en financieel beleid te voeren. Zo niet, dan brengen wij de euro – een van de grote successen van de Europese integratie – in gevaar.

Wat, tot slot, de kwestie van klimaatverandering betreft: ook hier is altijd meer ambitie mogelijk. Voor mij was het echter een bijzonder belangrijk moment toen minister-president Reinfeldt en ik de secretaris-generaal van de Verenigde Naties recentelijk in L'Aquila hoorden zeggen dat wij "de locomotief van de wereld zijn". Er is altijd ruimte voor meer ambitie, maar de Europese Unie gaat wel voorop in de strijd tegen klimaatverandering in de wereld.

Niemand is ambitieuzer dan wij, dus natuurlijk verwacht ik op zijn minst enige erkenning voor het door deze Commissie en onze lidstaten verrichte werk om ambitieuze voorstellen in te dienen. Laten we nu

proberen anderen te overtuigen, omdat wij hen nodig hebben: klimaatverandering is geen louter Europees probleem, het is een probleem voor de hele planeet. Met uw steun denk ik dat we succes kunnen boeken tijdens de conferentie van Kopenhagen.

(Applaus)

Gunnar Hökmark (PPE). - (SV) Mijnheer de Voorzitter, als Zweed luister ik met trots naar de prioriteiten van het Zweedse voorzitterschap en ik ben ook trots om de minister-president van Zweden hier nog eens te mogen verwelkomen.

De uitdagingen waar wij voor staan, zijn enorm. Wij hebben twintig jaar van fantastische en wonderbaarlijke verandering in Europa achter de rug, wat ertoe heeft geleid dat wij nu een van de voormalige vertegenwoordigers van de Poolse vrijheidsbeweging Solidariteit als Voorzitter van het Europees Parlement hebben. Het zijn idealen als democratie, vrijheid, de rechtsstaat en de markteconomie die ons twintig jaar fantastische ontwikkeling hebben bezorgd.

Nu leven wij in een nieuwe tijd van verandering met een nieuw Verdrag, het klimaatprobleem, dat een consequent beleid met mondiale impact vereist, en de economische crisis. Het is daarom belangrijk dat wij een voorzitterschap, en ook een Parlement, hebben die in staat is te zorgen voor stabiliteit inzake overheidsfinanciën, stabiliteit inzake de interne markt en stabiliteit inzake het open staan voor grensoverschrijdende handel en grensoverschrijdend verkeer, die ons kunnen helpen om uit de crisis te komen.

Ik wil dit perspectief nog een stap verder brengen. De besluiten waarvoor wij nu het fundament leggen met het Zweedse voorzitterschap en in dit Parlement zullen ook bepalen hoe Europa en de Europese Unie er na de crisis uit zullen zien – welke dynamiek wij op de financiële markten hebben, welk vertrouwen en geloofwaardigheid die genieten en welke ruimte wij hebben voor innovatie en ondernemingsgeest, voor investeringen en nieuwe banen.

Als de verkiezingen voor het Europees Parlement één ding hebben aangetoond, dan is het wel dat de Europese burgers minder bureaucratie en regels willen en meer openheid - over de grenzen heen en naar de rest van de wereld. Het is deze openheid die cruciaal zal zijn voor het vermogen van Europa om een leidende kracht te zijn met betrekking tot de waarden die twintig jaar geleden de aanzet gaven tot de veranderingen in Europa en die wij ook in de wereld kunnen uitdragen.

(Applaus)

Marita Ulvskog (S&D). - (SV) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de Zweedse minister-president graag bedanken voor zijn presentatie van wat hij en zijn regering de komende zes maanden willen gaan doen.

We weten dat we ons in een moeilijke startperiode bevinden vanwege de diepe crisis. Het gaat om banen, het gaat om razendsnel groeiende kloven, het gaat om een generatie jongeren die direct de werkloosheid ingaat en het gaat natuurlijk om de milieu- en klimaatcrisis.

Dit heeft minister-president Reinfeldt ook beschreven, maar het zijn zijn conclusies die verbazing wekken. Wat is aangemerkt als het centrale aandachtspunt van het Zweedse voorzitterschap, heeft geen betrekking op banen of investeringen, maar eerder op het vermogen van de lidstaten om de begrotingsdiscipline te handhaven. Terwijl we binnenkort 27 miljoen werklozen hebben in de Europese Unie, is de duidelijkste boodschap van het Zweedse voorzitterschap dus de begrotingsdiscipline. Dit is niet alleen verkeerd, maar ook zorgwekkend.

Op dit gebied komt de partij van de heer Reinfeldt, in tegenstelling tot wat eerder is gezegd, met een of ander zwaarlijvig historisch binnenlands beleid. De vorige conservatieve Zweedse regering heeft Zweden in economisch verval gebracht, waarna de sociaaldemocratische regering zich tien jaar heeft moeten inzetten om onze openbare financiën op orde te krijgen. Maar we kunnen niet toelaten dat aloude gebreken in het binnenlands beleid voor de hele EU de agenda uitmaken in een ernstige crisistijd. Wat we nodig hebben is extra investeringen in banen, opleiding en milieuvriendelijke oplossingen, niet een dieet voor anorectische economieën in de vorm van begrotingsdiscipline.

Ook John Monks, secretaris-generaal van het Europees Verbond van Vakverenigingen, heeft zijn bezorgdheid geuit over de lage prioriteit die het Zweedse voorzitterschap aan de sociale dimensie geeft. Veel mooie woorden, heel weinig in de vorm van echte plannen, aldus de heer Monks. Mijn fractie deelt deze bezorgdheid, en bezorgd zijn we ook over de vakbondsrechten van werknemers, zoals Martin Schulz in zijn toespraak

heeft verklaard. De rechtspositie van werknemers is na de rechterlijke uitspraak inzake Laval en de rechterlijke uitspraken inzake Viking en Rüffert in Luxemburg verslechterd. Hun rechten zijn zwakker geworden.

Wat ik en mijn fractie van het Zweedse voorzitterschap verlangen, is een duidelijke belofte dat de vakbondsrechten van de Europese werknemers volledig worden hersteld. Vakbondsrechten moeten voorrang krijgen boven vrij verkeer van personen. Dat moet volkomen helder zijn. We willen niet leven in een Europa waarin de crisis wordt aangepakt met een begrotingsdiscipline en met confrontatie. Staat dit punt überhaupt wel op de agenda, zou ik de nieuwe voorzitter, minister-president Reinfeldt, willen vragen.

Marielle De Sarnez (ALDE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, twee kwesties vragen onze aandacht. De eerste is de crisis. Zoals iedereen weet is er behoefte aan een samenhangende en gemeenschappelijke reactie op de crisis en dus aan een Europees herstelplan om investeringen te stimuleren en de werkgelegenheid te ondersteunen. Europa moet nu echt laten zien dat het meer aandacht heeft voor onze medeburgers en dat het hen bijstaat in hun problemen. Het moet meer doen om degenen te helpen die door deze crisis zijn getroffen. Vanuit dat gezichtspunt is de situatie urgent.

De tweede kwestie is het nieuwe ontwikkelingsmodel dat er aan het einde van de crisis moet liggen. Een soberder, eerlijker en duurzamer model moet het zijn, dat waarborgt dat de financiële wereld ten dienste staat van de reële economie, dat nieuwe vormen van solidariteit ontwikkelt onder Europeanen, rekening houdt met de maatschappelijke en ecologische uitdagingen in de internationale handel en onze verhoudingen tot de armste landen ter wereld radicaal hervormt, en dan denk ik vooral aan Afrika.

Behalve deze twee belangrijke kwesties is er een democratische eis waarvoor u, het Zweedse voorzitterschap, verantwoordelijk bent. Cecilia Malmström – die ik vandaag van harte welkom heet – weet beter dan wie ook dat er enkele zeer belangrijke verschillen bestaan tussen het Verdrag van Nice en het Verdrag van Lissabon, waar het de benoemingsprocedure betreft: een eenvoudige meerderheid aan de ene kant en een gekwalificeerde meerderheid aan de andere; een benoeming aan de ene kant en een nominatie aan de andere; en een ander aantal commissarissen, afhankelijk van het verdrag. Wat ik u zelf eigenlijk vraag is dat de verdragen naar de letter en de geest worden geëerbiedigd. Dat behoort tot uw opdracht en het is heel belangrijk voor de geloofwaardigheid van onze instellingen. Ik dank u bij voorbaat.

Carl Schlyter (Verts/ALE). – (SV) Mijnheer de Voorzitter, van harte gefeliciteerd met uw benoeming. Allereerst mijn complimenten aan de regering voor haar oprechte inspanningen voor de Oostzee. Ik hoop dat we daar vooruitgang zullen boeken. U hebt ook met veel overtuiging gesproken over de klimaatverandering. Nu kijk ik er natuurlijk naar uit dat deze woorden in daden worden omgezet. U zegt vaak dat Europa en Zweden voor slechts een klein deel van de uitstoot in de wereld verantwoordelijk zijn, maar de EU-lidstaten vormen slechts 8 procent van de wereldbevolking en zijn verantwoordelijk voor 30 procent van de uitstoot. Dan is het ook onze verantwoordelijkheid om een groot deel van de klimaatinspanningen serieus voor onze rekening te nemen. Op dit punt is er naar mijn mening een gebrek aan concrete informatie.

Wat gaat u doen met de IPPC-richtlijn over industriële emissies? Wat gaat u doen tegen het illegaal kappen van bomen? Wat gaat u doen met energie-efficiëntienormen voor gebouwen en wat gaat u doen tegen het feit dat vliegtuigen niet mogen doorgaan met hun emissies terwijl ze tegelijkertijd de verplichte veertien miljard euro energiebelasting niet hoeven te betalen?

Dan wil ik ook het Stockholm-programma en de handelsovereenkomst ter bestrijding van namaak (ACTA) ter sprake brengen. Wat de ACTA betreft moeten we zorgen dat er genoeg openheid is. Het Duitse constitutionele hof heeft verklaard dat de lidstaten en de parlementen meer invloed zouden moeten hebben. Er is ook openheid nodig bij de onderhandelingen over de ACTA. We kunnen niet eenzijdig op toezicht aansturen. Hetzelfde geldt voor mijn thuisstad en het Stockholm-programma. Laten we ervoor zorgen dat die naam verbonden wordt met de overgang in de EU van terrorismeparanoia naar menselijke vrijheden en mensenrechten, met een versterking van het asielrecht en de bescherming van privacy. Dan hebben we echt vooruitgang geboekt.

Vicky Ford (ECR). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, mijn gelukwensen aan het Zweedse voorzitterschap omdat het prioriteit geeft aan de economische uitdagingen. In deze economisch onzekere tijden zijn we natuurlijk niet zo goed in staat om ook maar één van onze andere uitdagingen aan te nemen. U geeft terecht voorrang aan de noodzaak om de overheidsfinanciën op orde te brengen: de bijzonder grote staatsschulden vormen een enorme en langetermijnbedreiging die ons vele decennia zal achtervolgen, tenzij we er nu iets aan doen. De financiële instellingen weer gezond maken, is ook van essentieel belang om het vertrouwen

van de consument te herstellen en de economische groei terug te brengen, laat staan het geld van de belastingbetalers.

In uw prioriteiten heeft u het over het belang van het toezichtskader. Ik voeg hieraan toe dat regulatorische duidelijkheid van cruciaal belang is. Zoals bekend, gaat het hier om mondiale industrieën. Het kapitaal, talent en de afzonderlijke ondernemingen zijn bijzonder flexibel. Zij behoeven werkbare en vastomlijnde legislatieve tijdschema's, prioriteitenstelling op wetgevingsgebied en echte raadpleging.

Ik verwelkom uw engagement om aan de zijde van de G20 te werken omdat wij, als we uit de pas lopen en in de EU unilaterale beslissingen nemen, niet alleen het risico lopen dat leners en investeerders een concurrentieachterstand oplopen, maar ook dat industrieën zich verplaatsen buiten...

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). - (SV) Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik u natuurlijk gelukwensen met uw benoeming als voorzitter en tegelijkertijd wil ik u bedanken voor de interessante gedachteswisseling die we tijdens de verkiezingsperiode hebben gehad. Mijnheer de minister-president, geachte dames en heren, hartelijk dank voor uw verklaringen over het programma van het voorzitterschap. Ik ben ervan overtuigd dat het Zweedse voorzitterschap in organisatorisch opzicht een groot succes wordt en dat de bevoegde Zweedse autoriteiten er uitstekend zorg voor zullen dragen.

Uit politiek oogpunt ben ik het natuurlijk eens met het voorzitterschap ten aanzien van de twee grote crises, te weten de economische en de klimaatcrisis, en uiteraard moeten deze prioriteit krijgen. Maar waar is de analyse? De economische crisis en de klimaatcrisis stonden niet in de sterren geschreven. De crises vinden hun oorsprong in politieke besluiten die zijn gemaakt. Dat is een positief gegeven, want het betekent dat we de crises ook door politieke besluiten kunnen oplossen; ik zie bij het voorzitterschap echter geen teken van verandering richting een ander beleid. Het is hetzelfde economische beleid, waarin geen rekening wordt gehouden met sociale of milieufactoren.

Waar ik en veel van onze burgers in het programma naar op zoek zijn, dat zijn werknemersrechten, die naar aanleiding van rechterlijke uitspraken onder de aandacht zijn gekomen, en sociale vraagstukken, waarvoor geen antwoorden worden gegeven. We hebben ook niets gehoord over het beroemde progressieve gelijkheidsbeleid. Wat betreft het Stockholm-programma wordt er gezegd dat dit voor veiligheid zal zorgen, maar in de praktijk leidt het tot een "big brother"-staat die een bedreiging vormt voor persoonlijke privacy. Beperkingen van asielrechten of beperkingen van onze rechten als vrije burgers in dit programma zijn voor ons onaanvaardbaar. Wat we nodig hebben is een menselijk asiel- en immigratiebeleid.

Timo Soini (EFD). - (FI) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, Zweden heeft altijd de mensenrechten en democratie gerespecteerd.

Het Zweedse volk heeft enige tijd geleden tegen de euro gestemd, en u respecteerde dat besluit, ook al was u zelf een groot voorstander. Het is daarom nogal vreemd dat Ierland nu plotseling opnieuw moet stemmen over exact hetzelfde verdrag.

Het is de Noordse en Zweedse manier om de stem van het volk te respecteren. Ik wens u succes in de uitdaging waar u nu voor staat. Ik hoop dat u de waarden van de beste vorm van de Noordse democratie respecteert: niet met dwang maar door samenwerking.

Ik ben zeer blij dat u de Oostzee noemde en ik steun u hierbij volledig. De Oostzee verkeert in nood: zij is doodziek en moet worden gered. Ik miste echter de Noordse dimensie in dit verhaal, maar ook al noemde u haar niet, toch hoop ik dat u zich ervoor zult inzetten.

Hans-Peter Martin (NI). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, we hebben een revolutie van de democratie nodig. We hebben moedige democraten nodig en we hebben in dit nieuwe tijdperk vooral een spannend, echt functionerend, democratisch Europa nodig.

Kunstenaars, en onder hen vooral schrijvers, komt bij het ontstaan van een dergelijk nieuw Europa een voortrekkersrol toe. Hun ongecensureerde fantasie kan de boze geesten van de bureaucratie en de vernietiging van democratie een halt toeroepen. Want uiteindelijk zijn het boeiende ideeën die ten grondslag liggen aan maatschappelijke veranderingen. Wie met hoopgevende visies – en hierin waren de Zweden altijd al goed, en hier vertrouw ik nu ook op mijn vroegere collega Cecilia Malmström – het denken van de mensen weet te beïnvloeden, kan ook hun harten winnen voor het sociaal beleid.

Zo heb ik heel bewust aan het begin van deze laatste verkiezingscampagne, die grote veranderingen met zich meebracht, de slotlinea in mijn nieuwe boek geschreven. En dit gaat gepaard met de hoop dat juist u uit Zweden met uw grootse democratische traditie en ook transparantie nu de tekenen des tijds te verstaan. We hebben niet alleen met een economische crisis te kampen – de Zweden hebben deze door hun bekwaamheid grotendeels kunnen omzeilen – maar we hebben vooral ook met een nogal gevaarlijke ruk naar rechts te maken. En daarom ben ik vast de mening toegedaan dat wij democraten gemeenschappelijk voor echte transparantie moeten opkomen en juist als democraten extreem rechts moeten bestrijden!

VOORZITTER: GIANNI PITTELLA

Ondervoorzitter

Corien Wortmann-Kool (PPE). - Hartelijk dank voor de ambitieuze plannen die u hier voor het komend halfjaar heeft neergelegd. Ik kan u zeggen dat wij hoge verwachtingen van u hebben, want u heeft de reputatie zich van jongs af aan te hebben ingezet voor de Europese eenwording en voor onze Europese waarden. Het is belangrijk dat de oplossingen die wij bieden en waaraan u werkt om uit de economische crisis te komen, onze sociale markteconomie versterken.

Het is tevens belangrijk dat deze oplossingen niet alleen iets opleveren voor onze burgers vandaag en morgen, maar ook voor de toekomst van onze kinderen. Daarom is het zo belangrijk om voort te bouwen aan een duurzame economie en aan het voorkomen van de klimaatverandering. Het is goed dat u daaraan in uw programma een zo belangrijke prioriteit verleent. Ik hoop van harte dat uw inzet in dezen ertoe bijdraagt om de lidstaten dichter bij elkaar te brengen en dat u in de aanloop naar de Conferentie van Kopenhagen ook de grote spelers op wereldschaal ertoe weet te bewegen daadwerkelijk te gaan bijdragen aan een oplossing van de klimaatverandering.

Voorzitter, de sociale markteconomie houdt ook in dat duurzame overheidsfinanciën belangrijk zijn, want de overheidstekorten vormen een last voor toekomstige generaties. Daarom is het belangrijk het stabiliteits- en groeipact te respecteren en het is ook goed dat u dat uitdrukkelijk heeft genoemd.

Voorzitter, het is ironisch, maar de financiële crisis brengt IJsland dichter bij de Europese Unie. Ik hoop dat het Zweeds voorzitterschap gastvrij is, maar tevens streng erop toeziet dat ook IJsland gaat voldoen aan de eisen voor toetreding, en de verplichtingen in verband met de Europese wetgeving en jegens de Europese lidstaten respecteert.

Hannes Swoboda (S&D). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, geachte minister-president, staat u mij toe dat ik in dit verband met name ook op de heer Bildt inga, omdat ik als eerste punt de uitbreidingskwestie, inzonderheid op de Balkan, aan de orde wil stellen.

U heeft gezegd dat dit uitbreidingsproces langzamer zal verlopen dan sommigen aan weerszijden graag zouden hebben gezien. Toch is het van belang om duidelijke signalen af te geven. Ik verwacht van het Zweedse voorzitterschap dat we de mensen, vooral ook in Zuidoost-Europa helpen om de bestaande problemen – ook de problemen tussen staten – te overwinnen, zodat zij de hoop behouden dat de weg naar Europa niet afgesneden wordt, maar kan worden voortgezet, ook al duurt het misschien iets langer. De nodige voorbereidingen moeten natuurlijk door deze landen zelf worden getroffen.

Verder zou ik nu een onderwerp willen oppikken dat u heeft aangekaart, namelijk de kwestie van de herstructurering van de economie, de onderlinge koppeling van milieubescherming en economisch beleid. Er is reeds gezegd dat u op dit punt onze volledige steun heeft. Volgens mij is dit een belangrijke Europese taak. Het klopt dat we op dit gebied met afstand aan kop liggen, maar toch hebben we nog veel werk voor de boeg. Tegelijkertijd neemt de werkloosheid toe. De werkloosheidscijfers die we momenteel in Europa zien, zijn nog niet het hoogtepunt. Helaas!

Daarom is het enorm belangrijk om ook aandacht te besteden aan de andere kant, de sociale kant. We krijgen alleen een breed draagvlak voor de ecologische hervorming van de economie als de burgers het gevoel hebben dat ook hun sociale behoeften, hun sociale problemen serieus worden genomen.

Juist in de Scandinavische landen zijn er veel voorbeelden voor een actief arbeidsmarktbeleid. Noch de EU noch de individuele lidstaten kunnen banen scheppen, maar we kunnen mensen die hun baan verliezen, helpen om zo snel mogelijk weer werk te vinden. Dat is wat wij met een sociaal Europa bedoelen: het actieve arbeidsmarktbeleid dat in de lidstaten nodig is, waarvoor echter ook de Europese Unie, de Raad, duidelijke signalen moet afgeven. De herstructurering van de economie in ecologische zin betekent niet méér werkloosheid, maar op den duur minder werkloosheid. Hiervoor pleiten wij!

Olle Schmidt (ALDE). - (SV) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, goed om u hier te zien! In deze grillige tijden staan we voor tal van uitdagingen: een ernstige economische recessie, de onzekerheid omtrent het Verdrag van Lissabon en de aanstaande onderhandelingen over de klimaatconferentie in Kopenhagen. U hebt veel op uw bord.

Mijnheer de minister-president, een paar belangrijke punten. U moet ook uw collega's in de Raad overtuigen van de gruwelijkheid van protectionisme. De kracht van de EU ligt in haar open grenzen en vrije handel. Het verlenen van overheidssubsidies om de auto-industrie te redden is geen oplossing. De financiële crisis roept om een nieuwe wereldorde, maar de onderhandelingen moeten evenwichtig zijn en niet te ver doorslaan. Dit najaar, zoals sommigen hier hebben gezegd, moet de EU een beetje dichterbij een respectabel asielbeleid komen. In het energiebeleid, zoals sommigen hebben gezegd, is zowel realisme als solidariteit nodig. Geen nieuwe gascrisis, geen unilaterale afhankelijkheid. Internet was een belangrijk punt in de verkiezingscampagne. Hier heeft Zweden een grote verantwoordelijkheid om het zogenoemde telecompakket tot een succesvol einde te brengen. De rechtsstaat moet ook in de virtuele wereld gelden.

Ik had gehoopt dat het Parlement in deze vergadering de benoeming van José Manuel Barroso als Commissievoorzitter voor een nieuwe periode van vijf jaar zou hebben goedgekeurd. Nu zal dat niet het geval zijn, en dat stelt mij teleur. Het is nu niet het moment voor de EU om zich bezig te houden met gevechten om institutionele macht. Het is nu tijd voor politiek leiderschap en daadkracht.

De euro heeft zijn kracht bewezen. Wanneer denkt de minister-president dat we in Zweden klaar zijn om volwaardig lid van de EU te worden en ook euro's in onze portemonnee hebben? Dank u wel, en zoals we in mijn partij zeggen: succes!

Satu Hassi (Verts/ALE). - (FI) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, Zweden heeft nu een enorme verantwoordelijkheid voor de toekomst van de mensheid. Minister-president Reinfeldt, u hebt zeer terecht over de klimaatcrisis gesproken.

Wij weten dat de technologie die wij voor de komende decennia nodig hebben bestaat en voor een redelijke prijs beschikbaar is, maar het grootste probleem is dat klimaatbescherming een enorme uitdaging is voor het menselijk vermogen om samen te werken. Helaas lijken de huidige onderhandelingen nog het meest op een combinatie van verstoppertje en een wedstrijd in zelfoverschatting.

De Europese Unie moet nu de moed hebben een voorstel te doen dat niet alleen betrekking heeft op haar eigen emissiereducties, maar ook op het beginsel van lastenverdeling, waarbij alle industrielanden hun emissies reduceren overeenkomstig de richtsnoeren van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC). Het belangrijkste is dat wij de emissiereductiedoelen voor 2020 bereiken. Daarnaast moeten wij begrijpen dat de ontwikkelingslanden niet in staat zijn zich aan een systeem van toereikende emissiebeperkingen aan te passen als wij hen niet op een totaal nieuw niveau financieel bijstaan. Ook daarover moet de Europese Unie voorstellen kunnen doen.

Ryszard Antoni Legutko (ECR). - (PL) Mijnheer de minister-president, we hebben uw toespraak met grote aandacht gevolgd. Ik hoop dat de belangrijkste punten van het programma met succes zullen worden verwezenlijkt.

Ik wil u echter wijzen op drie uitdagingen. Ten eerste, de Europese solidariteit, die onontbeerlijk is in deze tijden van financiële crisis. We kunnen niet toelaten dat er zich situaties voordoen waarin bepaalde Europese landen ongelijk worden behandeld. We kunnen niet aanvaarden dat bepaalde landen subsidies mogen verlenen aan hun banksector en dat andere worden gestigmatiseerd omdat ze hun scheepssector proberen te versterken. Dit is geen solidariteit, maar hypocrisie.

Ten tweede zijn we blij dat de strategie voor de Oostzee een van de prioriteiten vormt van het Zweedse voorzitterschap. Dit is een belangrijk macroregionaal samenwerkingsgebied. Het ecosysteem van dit gebied dient beschermd te worden tegen bedreigingen zoals het zeer gevaarlijke en eveneens financieel absurde Nord Stream-project. De nood aan diversificatie van energiebronnen dient ook te worden vermeld.

Ten derde mogen we niet vergeten dat Moskou zich niet alleen beperkt tot het dichtdraaien van de kraan, zoals Georgië aan den lijve heeft ondervonden. Ik hoop dat Zweden, nu het de komende zes maanden het roer van de Europese Unie overneemt, even vastberaden zal handelen als minister Carl Bildt, die de Russische agressie tegen Georgië veroordeelde. Ik weet zeker dat het Zweedse voorzitterschap opgewassen is tegen deze uitdagingen. Het kan rekenen op onze steun.

Morten Messerschmidt (EFD). - (DA) Mijnheer de Voorzitter, twee dingen vielen mij op, toen ik het werkprogramma van het Zweedse voorzitterschap doorlas. Het eerste wat mij opviel, is dat er een hoop beloften in zijn opgenomen over hoe de EU ingezet moet worden om een betere economie te creëren, zodat we de klimaatproblemen, enzovoort kunnen oplossen, terwijl er geen woord in staat over de problemen die de EU zelf creëert. Ik doel op de problemen die de EU heeft gecreëerd op onze arbeidsmarkten, in onze visserijsector, in onze economie, bij de bestrijding van criminaliteit, enz. Als we het werkprogramma van het Zweedse voorzitterschap doorlezen, komen we in de eerste plaats tot de opmerkelijke constatering dat de EU alleen maar oplossingen biedt en zelf helemaal geen probleem vormt. Dit zegt meer over het Zweedse voorzitterschap dan over de EU. Het tweede wat opvalt, is dat er met geen woord wordt vermeld dat we op 2 oktober een van de meest beslissende dagen in de hele geschiedenis van de EU zullen beleven, en wel onder Zweeds voorzitterschap, namelijk wanneer het tweede referendum wordt gehouden. In het werkprogramma wordt niets gezegd over de manier waarop het Zweedse voorzitterschap denkt te waarborgen dat de zogenaamde garanties die aan de Ieren zijn toegekend ook werkelijk als garanties zullen worden beschouwd. We hebben in het verleden gezien hoe mensen zijn misleid, over referenda en over de democratie. Hoe denkt het Zweedse voorzitterschap te voorkomen dat dit opnieuw gebeurt?

Werner Langen (PPE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de voorzitter van de Raad, mijnheer de voorzitter van de Commissie, ik wil de Zweden groeten en gelukwensen met het feit dat ze – zoals de minister-president heeft gezegd – gedurende een lang proces de weg naar Europa hebben gevonden. Wij zijn heel blij dat de Zweden vandaag de dag tot de beste Europeanen behoren!

U hebt uw programma voorgesteld, dat zeer ambitieus is! Maar ik zou u willen vragen eens te bekijken of Zweden de stap waagt om ook na de ervaringen met de crisis van de financiële markt tot de eurozone toe te treden – vooral omdat u heeft gezegd dat het stabiliteits- en groeipact in acht moet worden genomen! U heeft immers geen *opt-out*-clausule zoals Groot-Brittannië en Denemarken, en u voldoet thans aan de voorwaarden. Kunt u tijdens uw voorzitterschap van de Raad de moed opbrengen om Europa verder te stabiliseren door lid van de eurozone te worden?

Mijnheer de minister-president, ik vind dat u met het klimaatbeleid en de strategie voor de Oostzee de juiste prioriteiten heeft gezet, maar wat uw programma betreft, zoals dat schriftelijk is ingediend, verzoek ik u: besteed nog meer aandacht aan de bestrijding van de crisis op de financiële markt. Alle andere projecten hebben geen kans als de financiële en economische crisis niet zo gauw mogelijk wordt opgelost. En daarvoor zijn duidelijke regels nodig. Het volstaat niet dat de koers inmiddels weer aan de City van Londen wordt overgelaten. We hebben in de sociale markteconomie duidelijke regels nodig, omdat de markteconomie zonder regels niet functioneert en geen draagvlak heeft. En daarom zou u – ondanks alle welwillendheid waarmee we uw programma ontvangen – nog eens moeten overwegen of u de bestrijding van de financiële crisis niet nog meer prioriteit geeft dan tot dusver. Hartelijk dank en veel succes in deze moeilijke tijd van ingrijpende veranderingen.

(Applaus)

Juan Fernando López Aguilar (S&D). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de voorzitter van de Raad, we hebben allemaal met belangstelling geluisterd naar de uiteenzetting van het programma van het Zweedse voorzitterschap, waarin duidelijk prioriteit wordt gegeven aan de economie en aan energie, want het heeft voor de Europese Unie prioriteit om de economie weer aan de gang te krijgen, banen te scheppen, de werkloosheid af te remmen en een succes te maken van de bijeenkomst in Kopenhagen in december 2009.

Maar ik wil uw aandacht vragen voor een doelstelling met een politiek, burgerrechtelijk en democratisch karakter, en dat is de vervanging van het Haags programma door een programma dat de naam van de hoofdstad van Zweden, Stockholm, zal dragen. In dit programma worden de verworvenheden op het gebied van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid van de afgelopen vijf jaar samengevoegd. En die verworvenheden zijn aanzienlijk als het gaat om harmonisatie en de wederzijdse erkenning en versterking van het beginsel van vertrouwen op het gebied van de grondrechten en de gerechtelijke bescherming, maar ook als het gaat om de actieve samenwerking.

Ik wil u vragen om op dit terrein ambitieus te zijn: in de eerste plaats inhoudelijk, want bij alles wat te maken heeft met het beheer van de buitengrenzen, immigratie, asiel, vluchtelingen, de strijd tegen vormen van illegale handel, de georganiseerde criminaliteit en het terrorisme vindt gemakkelijk een verschuiving naar reactionaire standpunten plaats, die ingaan tegen het acquis van de grondrechten dat de Europese Unie van anderen moet onderscheiden en waar Zweden, een land dat altijd respect heeft gehad voor transparantie en de democratische beginselen, zich zo sterk mee identificeert.

Daarnaast vraag ik u om ambitieus te zijn op formeel gebied, want het Zweedse voorzitterschap gaat naar alle waarschijnlijkheid de weg banen naar Lissabon, wat in de eerste plaats betekent dat dat dubbele kader van de derde en de eerste pijler, dat vaak voor verwarring zorgt, gaat verdwijnen. Maar vooral ook betekent het dat dit Parlement een grotere rol krijgt bij het monitoren van de wetgevingsinitiatieven van het Zweedse voorzitterschap in het kader van het Stockholm-programma.

En dat betekent dat wat tot nu toe vaak als het “tekort” van Brussel of de Raad werd gezien, nu ook de verantwoordelijkheid van dit Parlement zal worden.

Lena Ek (ALDE). - (SV) Mijnheer de Voorzitter, ik ben natuurlijk heel trots en verheugd om mijn regering in het Zweedse Raadsvoorzitterschap te zien en ik denk bovendien dat het programma veel goeds bevat als het gaat om klimaatoplossingen, banen, de financiële crisis, de conferentie van Kopenhagen, de strategie voor de Oostzee, het communautair beleid, uitbreiding, IJsland, Kroatië, Turkije, enz. Ik zie echter ook een andere kwestie die belangrijk is voor de toekomst, namelijk een open Europa, privacy en vrijheid van meningsuiting.

Vandaag komen de ministers in Stockholm bijeen om het Stockholm-programma te bespreken. Het goede is dat dit de strategie is voor de wetgeving die nu moet worden ontworpen. Sommige delen van het voorstel werden al lange tijd verwacht. Het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens zal eindelijk worden geratificeerd, hoop ik – de rechten van kinderen en van de slachtoffers van geweld. We kunnen hier iets heel goeds van maken, maar er zijn ook negatieve kanten, namelijk de bedreiging voor de open samenleving die in het Stockholm-programma schuilt.

Bedreigingen voor de open samenleving moeten worden bestreden met de methoden van de open samenleving. Sommige elementen van het Stockholm-programma zijn niet liberaal en evenmin humaan of vooruitziend. De registratie van onze reizen, de massaopslag van persoonsgegevens en het systematisch bijhouden van economische transacties zijn niet liberaal, noch tolerant of vooruitziend. Stockholm zou moeten staan voor openheid, vrijheid en tolerantie, niet voor registratie, toezicht en intolerantie. Verder ben ik van mening dat onze werkzaamheden in Straatsburg moeten worden beëindigd.

De Voorzitter. – Voordat de heer Stolojan het woord gaat voeren, wil ik graag een gast welkom heten, een kind dat op stoel 505 zit. Het doet me bijzonder deugd om te zien dat kinderen belangstelling hebben voor Europese aangelegenheden en voor onze instellingen, omdat het belangrijk is om van kleins af aan als Europeanen op te groeien.

Theodor Dumitru Stolojan (PPE). – (RO) Ik wens het Zweedse voorzitterschap veel succes en denk dat de prioriteiten die het heeft gesteld ook de prioriteiten zijn die wij verwachtten. De komende zes maanden zijn cruciaal voor de burgers van Europa en de Europese Unie. Ze zijn cruciaal in de zin dat ze beslissend zijn voor het antwoord op de vraag of onze landen de economische crisis volgend jaar te boven zullen komen of nog een jaar in onzekerheid over de economie zullen zitten.

Er worden vele voorstellen en nieuwe programma's op tafel gelegd. Ik ben echter de mening toegedaan dat het tijd is om te evalueren wat het effect is van het economisch herstelplan dat de Europese Commissie begin dit jaar heeft gelanceerd, als het überhaupt effect heeft. Ook vind ik dat we eens heel goed naar de EU-begroting voor dit jaar moeten kijken om te zien welke activiteiten zijn gestaakt en welke middelen we kunnen blijven gebruiken met het oog op nieuwe maatregelen.

Verder staan er investeringsprojecten voor de energiesector gepland, ter waarde van ongeveer 3 miljard euro, die al zijn goedgekeurd. We zullen doelgerichte maatregelen moeten nemen om deze projecten uit te voeren. Ik wil mijn dank betuigen aan voorzitter Barroso voor de specifieke bijdrage die hij heeft geleverd om het Nabucco-project van de grond te krijgen.

Tot besluit wil ik u eraan herinneren dat de Europese Unie zich er politiek toe verbonden heeft te bevorderen dat andere landen zich eveneens met succes bij de EU aansluiten.

Proinsias De Rossa (S&D). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, als onafhankelijke, protectionistische natiestaten zullen wij de diepe financiële, economische en werkgelegenheids crisis – of de klimaatverandering – niet kunnen aanpakken. Zonder Europa en de euro zijn we weliswaar als continent reddeloos verloren, maar we kunnen evenmin als unie doorgaan alsof er niets mis is behalve een paar hebbelijke bankiers: begrotingsdiscipline lost het probleem niet op.

Het systeem functioneert niet meer en moet grondig worden hervormd. De financiële instellingen verzetten zich nu al tegen de regelgeving die een toekomstige ineenstorting moet voorkomen. Er is meer integratie

nodig van ons sociaal, economisch, klimaat- en energiebeleid, met als doel behoud en bevordering van werkgelegenheid onder goede leef- en werkomstandigheden. Er is een doorbraak nodig tijdens de klimaatveranderingstop in december. Er is, nu meer dan ooit, behoefte aan een herbevestiging van de Millennium Ontwikkelingsdoelstellingen en nog directer, geachte fungerend voorzitter: ik betreur het dat u noch hebt opgeroepen tot een onmiddellijke opheffing van het beleg van Gaza, noch enige wens hebt geuit om aan de zijde van president Obama het vredesproces nieuw leven in te blazen.

Als Parlements lid uit Ierland herinner ik het Huis eraan dat politieke ironie in Ierland bijzonder wordt gewaardeerd. Jonathan Swift, de auteur van *Gullivers reizen*, stelde de Britse regering ooit voor een einde te maken aan de armoede in Ierland door de mensen aan te moedigen hun baby's op te eten. Welnu, ik denk dat ook de historische ironie van de United Kingdom Independence Party, die voorstelt in Ierland campagne te komen voeren voor de onafhankelijkheid van het Verenigd Koninkrijk van de Europese Unie het Ierse volk zal doen schaterlachen. Het zal een mooi gezicht zijn: de heer Nigel Farage met de Engelse vlag om zijn schouders en een Ierse *leprechaun* hat op, arm in arm met Gerry Adams, de voormalige IRA-leider, en Joe Higgins, mijn collega hier achteraan, die roepen om een nee-stem tegen het Verdrag van Lissabon, elk met zijn eigen lemmingachtige tegenstrijdige agenda. Ik weet zeker dat het Ierse volk dit bijzondere circus hetzelfde zal toevoegen als het aan Libertas heeft gedaan, namelijk: "Ophoepelen!"

(Applaus)

Marietta Giannakou (PPE). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, het programma van het Zweeds voorzitterschap bevat inderdaad alle belangrijke thema's van onze tijd, van het heden maar ook de toekomst.

Ik begin met de economische crisis. Mijns inziens moet het Zweeds voorzitterschap dit vraagstuk grondiger aanpakken. De sociale markteconomie heeft behoefte aan investeringen in de reële economie en niet alleen in financiële producten, zoals de producten die ons in de huidige situatie hebben gebracht.

Klimaatverandering, duurzame ontwikkeling, waar ook sociale ontwikkeling onder valt, en arbeidsmarkt zijn ongetwijfeld erg belangrijke vraagstukken, maar ook daarvoor zijn echte investeringen nodig, investeringen in de economie, en is er behoefte aan meer controle. Een markteconomie die overhelst naar *laissez faire - laissez passer* is niet wat wij in Europa nodig hebben.

Criminaliteit, binnenlandse zaken en rechtspraak zijn inderdaad vraagstukken die ons allen aangaan. Het lijdt geen twijfel dat de georganiseerde misdaad niet meer dezelfde is als vroeger. Er zijn nu banden met het terrorisme en met allerlei illegale activiteiten. Dus is daarvoor een andere aanpak nodig.

Wat de massale immigratie van burgers uit derde landen betreft, geloof ik dat het allerbelangrijkste is na te gaan of het ontwikkelingsbeleid van de Unie wel succesvol is, en zo ja op welke gebieden. Met andere woorden: er moet een echte evaluatie worden gemaakt en onderzocht worden wat veranderd moet en kan worden om illegale immigratie naar behoren aan te pakken, want wij hebben daarbij te maken met mensen en niet alleen met politieke of administratieve handelingen.

Het programma van het Zweeds voorzitterschap is inderdaad erg ambitieus, vooral wat de trans-Atlantische dialoog betreft. Ook bij dat vraagstuk moeten wij echter nagaan of het zinvol is dat de Europese Unie zich alleen bezighoudt met ontwikkeling en de Verenigde Staten alleen met veiligheid.

Ivari Padar (S&D). – (ET) Dames en heren, als vertegenwoordiger van Estland, een van de buurlanden van Zweden, waarmee het via de Oostzee verbonden is, wil ik de aandacht vestigen op een van de prioriteiten van het Zweedse voorzitterschap: de Oostzeestrategie. Deze strategie, die in gang is gezet met actieve deelname van mijn sociaaldemocratische collega uit het vorige Parlement, de huidige president van Estland, Toomas Hendrik Ilves, is zeer belangrijk voor heel Europa. Ik wil het voorzitterschap bedanken voor het feit dat het de Oostzeestrategie tot prioriteit heeft gemaakt.

Dit is ook een goed voorbeeld van de manier waarop initiatieven van leden van het Parlement tot concrete resultaten kunnen leiden. Ik wil het Zweedse voorzitterschap oproepen de Oostzeestrategie ten uitvoer te leggen, waarvoor nu een zeldzame mogelijkheid bestaat. Om dit te kunnen doen, moeten wij geld ter beschikking stellen van de nu lege begrotingslijn in de Europese begroting. Ik hoop dat de strategie tijdens het Zweedse voorzitterschap wordt aangenomen in de Europese Raad. Er zijn nog twee andere zaken belangrijk voor mij: als voormalig minister van Financiën vind ik het aanpakken van de economische crisis en transparantie in de financiële sector zeer belangrijk...

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

VOORZITTER: JERZY BUZEK*Voorzitter*

Arturs Krišjānis Kariņš (PPE). – (LV) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Barroso, mijnheer Reinfeldt, allereerst wil ik het Zweeds voorzitterschap feliciteren met de doelstellingen die het heeft opgesteld voor zijn voorzitterschap. Dit zijn geen makkelijke tijden voor Europa, met uitdagingen in overvloed. Van de vele belangrijke prioriteiten die Zweden uiteen heeft gezet voor zijn voorzitterschap, wil ik graag de aandacht vestigen op de strategie van de Europese Unie voor het Oostzeegebied en dan in het bijzonder het deel dat de zekerheid van de energiemarkt betreft. Gemeenschappelijke zekerheid voor de Europese energiemarkt is niet mogelijk zolang er in Europa verdeelde en wederzijds afzonderlijke markten bestaan, zowel binnen de elektriciteits- als gassector. Vanuit historisch perspectief is hier met name in het Oostzeegebied sprake van. Om dit probleem op te lossen en het risico met betrekking tot energievoorziening te spreiden, hebben we een gemeenschappelijk energiebeleid voor de Europese Unie nodig. De basis van een dergelijk beleid moet niet alleen door energie-efficiëntie en hernieuwbare energiebronnen worden gevormd, maar ook door de oprichting van een gemeenschappelijke elektriciteits- en gasmarkt die onderling operationeel verbonden zijn. De strategie van de Europese Unie voor het Oostzeegebied is een stap in de goede richting. Het doel is om geleidelijk de energiemarkten in het gebied met elkaar te verbinden en gebreken in de onderlinge verbindingen op te lossen en gemeenschappelijke marktmechanismen in te stellen. Het blijvende resultaat van de bezetting van de Sovjet-Unie in het Oostzeegebied is een gespleten en gedeeltelijk geïsoleerde markt, waardoor er een groter risico voor onze energievoorziening ontstaat. Onze uitdaging voor de toekomst is om deze situatie te veranderen en hiermee onze gezamenlijke energiezekerheid te stimuleren. Ik wens het Zweeds voorzitterschap veel succes met een energieke start van deze belangrijke taak. Hartelijk dank voor uw aandacht.

Åsa Westlund (S&D). – (SV) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister-president, als we een goed internationaal klimaatverdrag tot stand willen brengen, moeten we ook naar andere landen luisteren. Als we dat doen, zullen we beseffen dat het ten eerste noodzakelijk is dat de EU en andere landen meer verantwoordelijkheid nemen om de emissies binnen de EU zelf te verminderen en ten tweede dat de EU en andere geïndustrialiseerde landen in concrete termen verklaren hoe we economisch gaan bijdragen aan de klimaatinspanningen van armere landen.

Het feit dat de Zweedse regering dit tot op heden heeft tegengewerkt, heeft helaas de kansen om in Kopenhagen een goede overeenkomst te bereiken ondermijnd. De Raad van ministers moet dit ook beseffen, en daarom wil ik graag twee vragen stellen. Is het Zweedse voorzitterschap bereid om aan een goed internationaal klimaatverdrag bij te dragen door een groter aandeel van de emissieverlagingen van de EU op eigen bodem toe te passen? Wanneer is het voorzitterschap van plan specifieke voorstellen te presenteren om de klimaatinspanningen van arme landen te financieren?

Tunne Kelam (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik feliciteer het Zweedse voorzitterschap met zijn historische kans om de EU naar de uitvoering van het Verdrag van Lissabon te loodsen.

Ik heb drie opmerkingen. Ten eerste is het bijzonder belangrijk dat de nieuwe Commissie zo snel mogelijk operationeel wordt gemaakt. Institutionele onzekerheid mag niet dienen als excuus om de vorming van de nieuwe Commissie uit te stellen. Deze argumenten klinken echt hypocriet. Om de economische crisis te overwinnen en nieuwe banen te creëren, hebben we meer dan ooit een sterke, onafhankelijke en innovatieve Commissie nodig.

Ten tweede prijs ik het Zweedse voorzitterschap omdat het het voortouw heeft genomen bij de uitvoering van de door het Europees Parlement geïnitieerde strategie voor de Oostzee. De speciale begrotingslijn voor deze strategie is echter nog steeds leeg. We kunnen niet verwachten dat de situatie van het milieu in de Oostzee verbetert door alleen te vertrouwen op ad-hocprojecten. Daar is zeker ook gecoördineerde steun uit de EU-begroting voor nodig.

Ten derde: voor Estland is het Stockholm-programma belangrijk. Het zou ook een programma moeten omvatten voor het gebruik van moderne IT. Ik vraag me af of de uitvoering van deze strategie gebaat zou zijn bij de oprichting van een agentschap voor het operationele beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en justitie.

Alf Svensson (PPE). – (SV) Mijnheer de Voorzitter, van harte gefeliciteerd met uw benoeming. Ik wil ook Fredrik Reinfeldt bedanken voor zijn voortreffelijke herziening en verslag. We verwachten nu allen uitstekende resultaten in Kopenhagen, hoewel ook moet worden benadrukt dat dit een internationale bijeenkomst is.

De verwachtingen zijn echt hoger geworden, maar ik durf te zeggen dat wanneer niet alle fracties tevreden zijn met de uitkomst, dat nog niet het einde van de wereld is.

Vanzelfsprekend is hier sterk de aandacht gevestigd op de economische crisis. Grote bedrijven en grote ondernemingsgroepen krijgen altijd aandacht. Ik wil graag beklemtonen dat de kleine, loyale onderaannemers niet mogen worden vergeten, zelfs niet wanneer er over financiële kwesties wordt gesproken. Ik zou ook de specifieke waarden van de strategie voor de Oostzee willen onderstrepen. Ik ben van mening dat de strategie voor de Oostzee de legitimiteit van de gehele EU kan vergroten. De grootste binnenzee van Europa kan en moet worden gered. De strategie voor de Oostzee kan ook bijdragen aan de controle van de tendensen van de criminaliteit en de smokkelpraktijk. Dit is ook een belangrijk milieuvraagstuk, dat eigenlijk zelfs zijn eigen Kopenhagen-conferentie vereist.

Ik ben verheugd dat de werkzaamheden voor een oplossing van het grensconflict tussen Kroatië en Slovenië op de agenda staan en dat ook de kwestie Cyprus wordt opgelost. We kijken daar met veel belangstelling naar uit. Ik denk bovendien dat de Scandinavische regio hier in de EU binnen niet al te lange tijd zal worden uitgebreid met IJsland en, zo vermoed ik, ook met Noorwegen.

President Barack Obama heeft pas geleden in Afrika een buitengewone speech gehouden over Afrika. Ik heb redenen om te beklemtonen dat Zweden trots kan zijn op zijn werk en ik hoop dat we de vlag van de solidariteit in de toekomst hoog kunnen houden.

Ivo Belet (PPE). - Ik denk dat wij met Europa echt wel op een kruispunt staan: het Verdrag van Lissabon, de klimaatconferentie van Kopenhagen en een krachtadige aanpak van de financiële en economische crisis. Dat zijn de drie grote dossiers waarvoor u het komende halfjaar staat en als we tot een goed einde brengen, kunnen wij met Europa echt wel een quantumsprong vooruit maken.

U weet dat een grote meerderheid van het Europees Parlement klaarstaat om mee die weg in te slaan en ik zou zeggen, met een boutade, laat de criticasters, laat de blaffende honden maar aan de zijlijn staan en lawaai maken. Dat mag u niet van uw missie, van uw doel doen afwijken. Ik denk dat wij ons moeten concentreren op de essentie.

Laat mij er één uitpikken, mijnheer de minister. Het is cruciaal dat wij ons concentreren op een van die topprioriteiten, te weten een offensief toekomstplan voor de auto-industrie in de Europese Unie. Ik meen dat wij zo'n plan tot op vandaag te weinig of niet gehad hebben en dat u hierin met ons akkoord gaat. Het is daarvoor zeker niet te laat. Het reddingsplan voor Opel is in volle gang en de demonen van het protectionisme zijn de wereld niet uit, die zijn Europa niet uit. Ze sluimeren onder de oppervlakte. En de Zweedse samenleving is daarbij evenzeer betrokken als wij, de Belgen, de Fransen, de Duitsers of de Slowaken. Wij zitten in dezelfde boot.

Het gaat erom dat wij dat nu op een solidaire manier, overkoepelend en niet ieder voor zich aanpakken en dat wij elkaar geen vliegen proberen af te vangen. Beste voorzitter, ik denk dat u hier een unieke kans heeft om samen met de voorzitter van de Europese Commissie - het is een duidelijk signaal aan de Commissie ook - een gezamenlijk, mijnheer Barroso, gezamenlijk toekomstplan voor onze autofabrieken uit te werken en ze zo de 21ste eeuw binnen te loodsen.

Wij geloven erin dat die energiezuinige en milieuvriendelijke auto ook in de bestaande autoassemblagefabrieken van vandaag in Europa kan worden gerealiseerd en wij rekenen erop dat u, mijnheer Barroso en mijnheer Reinfeldt, aan onze zijde staat.

Csaba Sógor (PPE). - (HU) Voor ons staat Zweden gelijk aan Europa. Het is het land van welvaart, veiligheid en vrijheid waar mensenrechten en vrijheidsrechten even belangrijk zijn als economische- en klimaatproblemen. Het parlement van een zekere EU-lidstaat heeft op 30 juni 2009 een taalwet aangenomen waarin staat vastgelegd dat ook u, als u de hoofdstad van het betreffende land niet bij de naam in de officiële taal van dat land noemt, namelijk Bratislava, maar de Duitse naam Presburg of de Hongaarse naam Pozsony gebruikt, een boete van maar liefst 5 000 euro riskeert. De motivering bij de wijziging van de taalwet luidt dat de bescherming van de landstaal in bepaalde gevallen vóór de vrijheid van meningsuiting en het recht op privacy kan gaan. Een Europese Unie die een dergelijke wet accepteert, is niet langer het Europa van de vrijheid. Ik wil het Zweedse voorzitterschap vragen er alles aan te doen om ervoor te zorgen dat deze wet wordt ingetrokken en het Slowaakse staatshoofd deze niet ondertekent.

Kinga Göncz (S&D). - (HU) Graag sta ik stil bij twee van de prioriteiten van het Zweedse voorzitterschap, die ik tot mijn grote vreugde op deze lijst aantrof. De eerste prioriteit is eenduidig optreden tegen discriminatie,

racisme, antisemitisme, xenofobie en homofobie. Ik denk dat deze kwestie vooral belangrijk is geworden nu we bij de verkiezingen voor het Europees Parlement hebben kunnen zien hoezeer de steun voor extreem-rechts in verscheidene Europese landen is toegenomen. Hierdoor hebben we dus allemaal, zowel het Parlement als het huidige voorzitterschap, een grote verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat de kwetsbaarste groepen niet in een netelige situatie terechtkomen. We moeten er vooral voor waken dat er een samenwerking tot stand komt tussen partijen die zich democratisch noemen en extremistische partijen. Een goed voorbeeld hiervan is de vandaag al meermalen aangehaalde Slowaakse taalwet, die zeer discriminerend is, zoals al ter sprake is gekomen. De andere prioriteit die ik verwelkom, is de serie Europese maatregelen die zullen worden genomen met het oog op de integratie van Roma-gemeenschappen.

Mirosław Piotrowski (ECR). - (PL) Mijnheer de Voorzitter, tot de doelstellingen van het Zweedse voorzitterschap behoren de verdere uitbreiding van de Europese Unie en de toekomst van het Verdrag van Lissabon. Het constitutioneel gerechtshof van Duitsland heeft onlangs beslist dat het Verdrag van Lissabon alleen kan worden goedgekeurd op voorwaarde dat de voorrang van de beslissingen van de Bondsraad en de Bondsraad wordt gewaarborgd, waardoor de idee van het Europese federalisme tegelijkertijd in twijfel wordt getrokken. Het Verdrag van Lissabon blijkt dus een juridisch gedrocht te zijn, iets wat niet alleen werd opgemerkt door de Duitsers, maar ook door de Ieren tijdens hun referendum, en de presidenten van Tsjechië en Polen. Binnen deze context dient het Zweedse voorzitterschap de aanzet te geven tot een pan-Europees debat over de rol van de nationale parlementen van alle 27 lidstaten en moet het een nieuw model uitwerken voor de samenwerking tussen de soevereine Europese volkeren.

Laat ons hopen dat het Zweedse voorzitterschap, dat ik veel succes toewens, met verhoogde aandacht zal luisteren naar de stem van de burgers.

Simon Busuttil (PPE). - (MT) Ik wil ook graag minister-president Reinfeldt prijzen voor het feit dat hij tot het einde van het debat bij ons is gebleven. Wij richten ons op het voorzitterschap dat drie belangrijke prioriteiten moet stellen. De eerste is het programma van Stockholm op het gebied van justitie, vrijheid en veiligheid. We moeten ervoor zorgen dat er zo spoedig mogelijk een akkoord wordt bereikt over dit programma. De tweede prioriteit ligt bij de tenuitvoerlegging van het pact inzake immigratie en asiel. We richten ons hierbij op u, minister-president, om ervoor te zorgen dat u het pact dat vorig jaar is goedgekeurd, ten uitvoer brengt. Ten derde is er vorige maand tijdens de Europese Raad een akkoord bereikt omtrent het proefproject over de verdeling van de lasten met betrekking tot immigratie. U heeft nog een stapel werk voor u liggen, minister-president, en wij zullen u, samen met onze voorzitter, nauwlettend in de gaten houden om ervoor te zorgen dat dit werk wordt uitgevoerd.

Ana Gomes (S&D). - (PT) Zweden onderscheidt zich al sinds Dag Hammarskjöld als lid van de Verenigde Naties. Zweden weet dus, dat het zonder organen waarvan de legitimiteit en de representativiteit universeel erkend worden, niet beschikt over de politieke slagkracht om Kyoto 2, de Doha-Ronde of de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling goed af te kunnen ronden of de wereldeconomie op orde te kunnen brengen, laat staan de mensenrechten te kunnen verbeteren.

Het is te betreuren dat het Zweedse voorzitterschap genoeg neemt met het informele en omstreden kader van de G20. Het is tragisch dat het de EU, die motor van de wereld waar de heer Barroso het over had toen hij de secretaris-generaal van de VN citeerde, op dit gebied ontbreekt aan leiderschap en een strategische visie, op een moment dat president Obama pleit voor een vorm van mondiaal bestuur. Aan onze kant horen we slechts de Paus, die aandringt op reorganisatie van de VN-Veiligheidsraad en van de Bretton Woods-instellingen.

Voorzitter, waarom weigert het Zweedse voorzitterschap Europa aan te voeren bij het afdwingen van een hervorming van de VN-Veiligheidsraad en een plaats voor de Europese Unie aan de tafel op te eisen met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon?

Pat the Cope Gallagher (ALDE). - (GA) Mijnheer de Voorzitter, het referendum over het Verdrag van Lissabon, dat op 2 oktober dit jaar in Ierland wordt gehouden, is een van de belangrijkste gebeurtenissen tijdens het Zweeds voorzitterschap.

Ierland heeft juridische garanties voor uiteenlopende beleidsgebieden ontvangen en dit draagt enorm bij aan het wegnemen van de bezorgdheid die de Ierse mensen koesterden voor het referendum van afgelopen jaar. Het is nu de plicht van diegenen onder ons die geloven dat een stem voor het Verdrag in het voordeel van Ierland zal zijn, om zich in te zetten voor de bevordering van deze nieuwe regeling in mijn land.

Als het Verdrag van Lissabon een succes wordt, – en ik hoop dat het referendum positief uitvalt – hebben de verschillende landen de mogelijkheid een kandidaat voor de Commissie aan te dragen. Degenen die voor het Verdrag zijn, kunnen het zich niet veroorloven om op enige wijze zelfingenomen te zijn. We moeten ons uiterste best doen om ervoor te zorgen dat het een succes wordt.

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

Jacek Protasiewicz (PPE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik zou graag minister-president Reinfeldt willen bedanken voor de vermelding in zijn prioriteiten van de noodzaak om nauwer samen te werken met onze oostelijke burens. Ik wil hem ook bedanken voor het engagement van Zweden in de ontwikkeling van het Oostelijk Partnerschap.

Binnen deze context zou ik er op willen wijzen dat wij als de Unie, en Zweden als het voorzitterschap, de volgende zes maanden iets zullen moeten doen aan de problemen van de schending van de mensenrechten in Wit-Rusland. Al een half jaar lang worden drie bedrijfsleiders, de heren Avtuchovitsj, Leonov en Osipienko, vastgehouden zonder kans op een eerlijke berechting. Van de twaalf jonge activisten die in januari 2008 deelnamen aan een betoging zijn er elf veroordeeld tot vrijheidsstraffen. Een van hen heeft een paar dagen geleden een jaar gevangenisstraf gekregen. Mijnheer de Voorzitter, gelieve de komende zes maanden aandacht te hebben voor de schending van de mensenrechten in Wit-Rusland.

Fredrik Reinfeldt, fungerend voorzitter van de Raad. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, ik hoop dat ik iets van de tijd die ik eerder heb geleend kan teruggeven.

(Spreker wordt kortstondig door de Voorzitter onderbroken)

Ik weet dat u op een stemming wacht. Ik wil u er graag voor bedanken dat u uw respectieve fracties heel goed hebt vertegenwoordigd. Ik ben me bewust van uw geestdrift en de verwachtingen die u aan het Zweedse voorzitterschap stelt. Ik weet dat u wenst dat wij meer als drijvende kracht functioneren in klimaatonderhandelingen en actie ondernemen om de financiële crisis en de economische recessie te bestrijden. U hebt kennis genomen van onze strategie voor de Oostzee en ons Stockholm-programma, en u hebt gezien dat wij ons voortdurend zullen inspannen om vorderingen te maken bij de uitbreiding. Ik wil u dan ook bedanken voor al uw steun die wij hierbij krijgen.

Ik ben me er ook van bewust dat de overgang naar het Verdrag van Lissabon zal betekenen dat we elkaar weer terugzien en dat er nog veel te doen staat dit najaar. Een aantal ministers van mijn kabinet is hier vandaag met mij aanwezig. We hebben uw vragen en standpunten aandachtig gevolgd en in aanmerking genomen. Ik hoop dat we nauw zullen samenwerken en ik hoop dat ik u in het najaar terugzie.

De Voorzitter. – We rekenen ook op een voortdurende discussie en op betrokkenheid bij het voorzitterschap. Dat is heel belangrijk voor het Europees Parlement. We staan aan het begin van onze zittingsperiode en moeten veel dingen doen, en dit is een heel goed begin: het Zweedse voorzitterschap. Hartelijk dank, minister-president.

Ik zou ook graag de voorzitter van de Europese Commissie willen bedanken.

(Applaus)

Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Bairbre de Brún (GUE/NGL), schriftelijk. – (GA) Ik ben te spreken over het voorstel van het Zweeds voorzitterschap om zich gedurende de zittingsperiode te richten op beleidsvraagstukken en niet op constitutionele vraagstukken.

De Raad heeft echter besloten om de democratisch geuite wil van het Ierse volk te negeren en heeft besloten het Verdrag van Lissabon erdoor te drukken.

Helaas is het beleidskader dat de Raad nastreeft eenzelfde mislukte agenda voor deregulering en liberalisering. Dit is niet de gepaste reactie op de economische crisis. Het tegenovergestelde is namelijk het geval: het is een voortzetting van hetzelfde beleid dat de crisis teweeg heeft gebracht en het is ook dit beleid dat in het Verdrag van Lissabon verder wordt versterkt.

Er wordt ons verteld dat we het Verdrag van Lissabon nodig hebben omdat er jarenlang aan is gewerkt. Maar het Verdrag van Lissabon is vóór de economische crisis opgesteld en goedgekeurd, en gebaseerd op een beleid dat de crisis heeft doen ontvlammen. Het zou rampzalig zijn om dit achterhaalde beleid erdoor te drukken, omdat dit de crisis heviger zou maken.

Er moet een nieuw beleid voor een nieuw tijdperk komen. Er moet een nieuw Verdrag voor een nieuw tijdperk komen.

Wat klimaatverandering betreft is het van belang dat het Zweeds voorzitterschap zijn best doet om een krachtige overeenkomst te bereiken in Kopenhagen.

Diane Dodds (NI), schriftelijk. – (EN) Het nieuwe, Zweedse voorzitterschap staat voor een groot aantal uitdagingen, met als grootste de noodzaak om de EU de soevereiniteit van de lidstaten te doen respecteren en de democratische rechten van de bevolkingen van Europa niet te doen vertrappelen.

De zorgen en belangen van onze bevolkingen worden veel te vaak genegeerd in de onbesuisde rush om de door het Verdrag van Lissabon geïllustreerde federalistische agenda uit te voeren.

Wat de komende veranderingen betreft, zullen de voorbereidingen voor de hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid in 2013 tijdens dit voorzitterschap aan bod komen. De stem van sterk van landbouw afhankelijke gebieden, zoals Noord-Ierland, moet bij die discussies en in het debat over de hervorming van het visserijbeleid worden gehoord.

Wij hebben de belangrijke plicht om onze kiezers in deze periode van grote financiële turbulentie te helpen en te beschermen. De EU moet geen verdere obstakels opwerpen voor economische groei en stabiliteit.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Het antisociale programma van het Zweedse voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie is een gevaarlijke stap voorwaarts naar een verdere verankering van het neoliberale beleid. Het is een poging tot voortzetting van dit beleid van de leiders van het kapitalisme in de Europese Unie, waarbij vergeten wordt dat dit beleid de belangrijkste oorzaak is van de economische en sociale crisis.

Hoewel het Zweedse voorzitterschap bij de presentatie van het programma refereerde aan mensen en het probleem van de werkloosheid, wordt er geen enkele maatregel voorgesteld om het bestaande beleid, dat de oorzaak van deze problemen is, te wijzigen. Integendeel. Er wordt vooral gesproken over het beleid inzake de vrije concurrentie op de meest uiteenlopende terreinen, van dienstverlening tot externe handel, en alles wordt ingezet op het herstel van de financiële markten, het opnieuw oppakken van de paradigma's van het stabiliteitspact en de verdediging van het neoliberalisme, hetgeen zeker zal leiden tot nieuwe aanvallen op de sociale en de arbeidsrechten.

Ook is men niet vergeten aan te dringen op een nieuw referendum in Ierland over het ontwerpverdrag van Lissabon, dat al gepland staat voor 2 oktober. Men kiest er dus voor door te gaan met het chanteren van het Ierse volk, om nog meer voortgang te boeken met het kapot maken van de openbare diensten en het terugdraaien van de sociale rechten, op het gebied van sociale zekerheid, gezondheid, water, sociale bescherming en de rechten van werknemers. Het is niet moeilijk te voorspellen dat het voorzitterschap nieuwe voorstellen voor richtlijnen zal doen, waarbij gepoogd zal worden opnieuw de belangrijkste elementen op te voeren uit voorstellen die tijdens de vorige zittingsperiode zijn verworpen.

Livia Járóka (PPE), schriftelijk. – (HU) Bij dezen heet ik het nu aantredende voorzitterschap welkom en spreek ik de hoop uit dat Zweden als derde lid van de trojka het werk voortzet dat tijdens het Tsjechische en Franse voorzitterschap is begonnen op het gebied van de maatschappelijke integratie van de Roma. Het werk van het vertrekkende Tsjechische voorzitterschap werd weliswaar door allerlei factoren gehinderd, maar het totaalbeeld over de kwesties aangaande de Roma is toch positief. Zo heeft het Roma-platform in april zijn eerste bijeenkomst gehouden in Praag, en heeft de Europese Raad in juni zijn algemene doelstellingen over gelijke kansen voor de Roma bekrachtigd door de Commissie en de lidstaten op te roepen de armoede en de maatschappelijke uitsluiting waardoor de Roma worden getroffen te bestrijden.

In hetzelfde document heeft de Raad de in Praag vastgelegde gemeenschappelijke basisbeginselen voor de maatschappelijke integratie van de Roma aangenomen, waarbij de beleidsmakers werden opgeroepen deze in aanmerking te nemen en na te leven. Als ik de resultaten bekijk die de trojka tot nu toe heeft geboekt, hoop ik dat het Zweedse voorzitterschap in ieder geval een grotere nadruk zal leggen op Roma-kwesties dan tot nu toe het geval was. Tevens hoop ik dat er op de conferentie over inclusieve arbeidsmarkten die in oktober zal worden gehouden en op de novembertop over gelijke kansen de zaak van de grootste Europese

minderheid als prioriteit wordt behandeld. Deze minderheid is aanzienlijk groter in aantal dan de bevolking van het Oostzeegebied, die door het voorzitterschap als prioriteit is aangegeven. Verder hoop ik dat het Zweedse voorzitterschap verder gaat dan de al aangenomen theoretische benaderingen en de organisatorische kwesties waarover beslissingen zijn gevallen, en de kaders concreet zal gaan invullen.

Marian-Jean Marinescu (PPE), *schriftelijk*. – (RO) Het programma van Stockholm, dat een prioriteit is van het Zweedse voorzitterschap, moet enerzijds bijdragen aan de versterking van de ruimte van vrijheid, veiligheid en justitie en anderzijds in de huidige crisis de economische activiteit bevorderen, met name in het licht van de mogelijke inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon.

De succesvolle tenuitvoerlegging van het programma van Stockholm zal Europa toegankelijker helpen maken voor zijn burgers. Dit succes zal zichtbaar zijn in de handhaving van het recht van vrij verkeer voor alle Europese burgers en de brede tenuitvoerlegging van het beginsel van wederzijdse erkenning in civiele en strafzaken op EU-niveau.

Het Zweedse voorzitterschap moet voortbouwen op het werk van de Franse en Tsjechische voorzitterschappen, wier prioriteit het was alle werkenden in de EU volledige toegang te bieden tot de arbeidsmarkt van de Gemeenschap, een vrijheid die uitermate symbolisch is voor het Europese burgerschap.

Om dit te bereiken moeten de lidstaten via concrete maatregelen actief hun steentje bijdragen aan de opheffing van de virtuele grenzen in de EU, die burgers belemmeren gebruik te maken van hun vrijheid van verkeer, doordat zij administratieve en juridische obstakels op hun weg vinden wanneer ze in een andere lidstaat wonen en werken.

De vrijheid van verkeer moet voor alle EU-burgers realiteit zijn. Dit geldt des te meer tijdens een economische crisis, die onderstreept hoe noodzakelijk het is de onbeperkte mobiliteit van de beroepsbevolking te bevorderen. Niet alleen kan deze mobiliteit zelfregulerend zijn en flexibiliteit waarborgen, zij kan ook de hoeveelheid zwartwerk en het natuurlijk werkloosheidspercentage terugdringen.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), *schriftelijk*. – (RO) De EU ziet zich tegenwoordig voor enorme uitdagingen gesteld: de economische en financiële crisis, de alarmerende stijging van de werkloosheid en de klimaatverandering. Op dit moment is het werkloosheidscijfer in de EU 8,9 procent, en 19 procent van de jongeren onder de 16 jaar en 19 procent van de ouderen dreigt onder de armoedegrens terecht te komen. Mensen verliezen hun baan, veel bedrijven gaan failliet en op nationaal niveau zijn er ernstige begrotingstekorten. Het Zweedse voorzitterschap van de EU heeft een enorme verantwoordelijkheid jegens zijn burgers. Het moet hun weer hoop geven op een fatsoenlijk bestaan en de basis leggen voor economisch herstel door alle neuzen dezelfde kant op te krijgen. Tot de prioriteiten van het Zweedse voorzitterschap behoren maatregelen als het vergroten van de energie-efficiëntie, het gebruiken van energie uit hernieuwbare bronnen en het verbeteren van de energiezuikerheid van de EU. Ik hoop dat het Zweedse EU-voorzitterschap een periode van voorspoed zal inluiden door voor de komende veertig, vijftig jaar economische groei te waarborgen. Ik ben van mening dat we nu meer dan ooit moeten investeren in onderwijs, onderzoek, energie-efficiëntie en vooral in mensen. Zweden is beroemd om zijn sociale beleidsvormen en hoge levensstandaard. Daarom wil ik u, net als mijn collega's in het Europees Parlement en alle burgers in Europa, veel succes wensen. Wij hopen dat deze ambtstermijn de springplank naar een nieuwe toekomst zal zijn.

Georgios Toussas (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (EL) De prioriteiten van het Zweeds voorzitterschap markeren een intensivering van de volksvijandige aanval van de EU met als doel de winstgevendheid van het EU-kapitaal te waarborgen en de lasten van de kapitalistische economische crisis af te wentelen op de arbeiders- en de volksklasse. Het Zweeds voorzitterschap streeft naar een versnelde doorvoering van de kapitalistische herstructureringen, in het kader van de Strategie van Lissabon. De kern van de tegen de arbeiders gerichte aanval wordt gevormd door loons- en pensioenverlaging, door een totale afbraak van de arbeidsrelaties, de werknemersrechten en de stelsels voor sociale bescherming en verzekering en door een nog sterkere commercialisering van volksgezondheid en onderwijs.

De “groene economie” wordt zo opgezet dat onder het voorwendsel van de “strijd tegen klimaatverandering” nieuwe winstgevende ondernemingssectoren worden gecreëerd voor het kapitaal.

Met het programma van Stockholm wil men – zogenaamd om “terrorisme en georganiseerde misdaad” te bestrijden – het politieke bestel van de bourgeoisie nog meer versterken, teneinde het hoofd te kunnen bieden aan het volksverzet, en nog repressiever optreden tegen immigranten.

Met de strategie voor het Oostzeegebied wordt het pad geëffend voor een nog groter expansionisme van de EU-monopolies in de landen aan de oostgrenzen van de EU, zodat deze hun positie in het imperialistisch antagonisme kunnen versterken.

Door “garanties” te gebruiken als rookgordijn en onverhulde chantage te plegen wil men de Ieren hun stem aftroggelen, teneinde het volksovereenkomstig Verdrag van Lissabon in werking te kunnen stellen.

VOORZITTER: GIANNI PITTELLA

Ondervoorzitter

6. Stemmingen

De Voorzitter. – We gaan nu over tot de stemming.

(Uitslagen en nadere bijzonderheden betreffende de stemming: zie notulen)

6.1. Verkiezing van de quaestoren van het Europees Parlement (eerste, tweede en derde stemronde)

- Vóór de stemming

Martin Schulz (S&D). – *(DE)* Mijnheer de Voorzitter, volgens mij moet u iets uitleggen: we gaan nu een test doen. Bij deze test kunnen we slechts twee personen kiezen – dat wil zeggen Pavarotti of Caballé. Bij de verkiezing van de quaestoren kunnen we straks echter vijf personen kiezen. Dat wil ik nog eens benadrukken. Dat leidt bij vele collega's tot verwarring. Alleen bij de test kun je twee personen kiezen, straks bij de stemming zijn het er vijf.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – *(IT)* Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, naast het uiten van mijn dank voor het op de eerste plaats zetten van Pavarotti wil ik iets zeggen. Moeten we, nadat we met kruisjes de twee personen waarop we stemmen hebben aangegeven, onze stem bevestigen of het zo laten?

Carlo Casini (PPE). – *(IT)* Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, aangezien niet iedereen de mondelinge uitleg vóór de stemming helemaal heeft begrepen zou het een goed idee zijn om nog eens duidelijk uit te leggen hoe de stemming in zijn werk gaat.

De Voorzitter. – Ik denk dat de uitslag van de stemming laat zien hoe snel de procedure eigen wordt gemaakt.

- Na de stemming

In overeenstemming met artikel 16 en artikel 15, lid 2, van het Reglement zal de volgorde van prioriteit van de quaestoren bepaald worden aan de hand van de volgorde waarin ze gekozen zijn. De samenstelling van het nieuwe Bureau zal bekend worden gemaakt aan de voorzitters van de instellingen van de Europese Gemeenschappen.

6.2. Samenstelling van de parlementaire commissies

De Voorzitter. – Hiermee is de stemming beëindigd.

(De vergadering wordt om 13.45 uur onderbroken en om 15.00 uur hervat)

VOORZITTER: GIANNI PITTELLA

Ondervoorzitter

7. Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering: zie notulen

8. Iran (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde zijn de verklaringen van de Raad en de Commissie over Iran.

Carl Bildt, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het is een eer om hier voor het eerst te mogen staan. Ik verwacht hier de komende zes maanden vaak te zijn om verschillende zaken te bespreken.

Nu staat de kwestie Iran op onze agenda. Alvorens hier dieper op in te gaan, betuig ik Iran onze innige deelneming naar aanleiding van het tragische ongeluk eerder vandaag. Wij betreuren het verlies aan mensenlevens ten eerste en betuigen ons medeleven aan alle betrokkenen bij deze tragedie.

De kwestie Iran staat natuurlijk erg hoog op de agenda van het Zweedse voorzitterschap. Dit heeft te maken met het verkiezingsresultaat en – om het zachtjes uit te drukken – de vragen die deze verkiezing heeft opgeworpen, alsmede de politieke ontwikkelingen waarvan we sindsdien getuige zijn geweest.

Ik denk dat u allen weet dat de Europese Unie een uitgesproken en uiterst principiële standpunt heeft ingenomen met betrekking tot deze gebeurtenissen. Wij hebben herhaald dat de Iraanse autoriteiten de vragen omtrent de organisatie van de verkiezingen echt moeten bestuderen en ophelderen. Ook hebben we een niet mis te verstane reactie gegeven op hetgeen we in de straten van Teheran hebben zien gebeuren. We hebben het harde, gewelddadige optreden tegen vreedzame demonstraties veroordeeld; we veroordelen het harde optreden tegen journalisten, de media, communicatiemiddelen en protesteersders. Dit is niet alleen strijdig met de normen en waarden die wij vertegenwoordigen, maar klaarblijkelijk ook met het door zoveel Iraniërs geuite verlangen naar een opener en hervormingsgericht samenleving.

Dit gezegd zijnde, houden wij vast aan ons principiële beleid waarbij we andere, betere, nieuwe betrekkingen met Iran nastreven. Het is een rijk land, dat veel kan bijdragen tot de ontwikkeling van de wereld en zijn eigen regio en wij hopen dat er op enig moment – hopelijk niet al te ver weg – zo'n mogelijkheid zal zijn voor echt nieuwe betrekkingen.

Alvorens af te ronden wil ik nog iets zeggen over een kwestie die ons behoorlijk heeft beziggehouden, namelijk het feit dat de Iraanse autoriteiten een aantal stafleden van Europese missies en enkele Europese staatsburgers vasthouden. Wij hebben hierover voortdurend contact gehad met de Iraanse autoriteiten. Wij beschouwen mogelijke aanklachten tegen hen als ongegrond en ik verzeker u dat wij op alle mogelijke manieren zullen blijven communiceren met de Iraanse autoriteiten totdat deze kwesties naar tevredenheid zijn opgelost – dat wil zeggen dat de desbetreffende personen zijn vrijgelaten.

Catherine Ashton, *lid van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, dit is mijn eerste gelegenheid om alle geachte Parlementsleden te feliciteren met hun uitverkiezing voor het nieuwe Europees Parlement. Namens de Commissie kan ik zeggen dat wij ons bijzonder verheugen op een constructieve samenwerking met u, natuurlijk ook inzake een aantal van de dringendste internationale uitdagingen waarmee wij worden geconfronteerd en waartoe zeker ook het onderwerp van het debat van vandaag behoort. Mijn collega Benita Ferrero-Waldner is deze week op reis, dus op mijn verzoek mag ik vandaag tot mijn grote vreugde namens haar het Parlement toespreken.

Dit Parlement speelt een belangrijke rol bij de instandhouding en ontwikkeling van de betrekkingen tussen de Europese Unie en de Islamitische Republiek Iran. Uitwisselingen tussen de Delegatie van het Parlement voor de betrekkingen met Iran en leden van de Majlis hebben al een grote bijdrage geleverd aan meer wederzijds begrip. Het Parlement heeft ook gezorgd voor diverse instrumenten die een belangrijke basis vormen voor de EU-activiteiten in Iran, en in de Commissie hopen wij deze in de komende jaren te kunnen blijven benutten.

De recente Iraanse presidentsverkiezingen en de daaropvolgende gebeurtenissen vormen de aanleiding voor het debat van vandaag. Zoals het voorzitterschap heeft gezegd, gaat de ontwikkeling van de Iraanse politiek en beleidslijnen weliswaar voornamelijk de burgers van Iran aan, maar staat de bredere betekenis ervan buiten kijf en zouden wij deze ontwikkelingen inderdaad op de voet moeten volgen.

De Europese Unie heeft bijzonder duidelijke standpunten ingenomen ten aanzien van de situatie in Iran na de presidentsverkiezingen en blijft deze eensgezind uitdragen. Wij hebben aangegeven de soevereiniteit van Iran ten volle te respecteren, maar hebben tegelijkertijd onze grote bezorgdheid geuit over het geweld na de verkiezingen, zoals wij altijd zouden doen wanneer er in welk land dan ook mensenlevens te betreuren zijn of rechten in het gedrang komen.

De beschuldigingen van Europese bemoeienis met de Iraanse verkiezingen of enige betrokkenheid bij de protesten zijn ongegrond. Onderdrukking van vreedzame demonstraties, willekeurige vrijheidsbeneming en zware censuur van de media zijn echter schendingen van de mensenrechten die niet kunnen worden beschouwd als louter binnenlandse aangelegenheden van welk land dan ook. Ondanks de huidige delicate situatie in Iran gelooft de Commissie sterk in de instandhouding van de dialoog. Dit was zo voor de verkiezingen en blijft ook nu zo.

De Europese Unie en Iran hebben veel gemeenschappelijke en dringende belangen, waaronder de bestrijding van drugshandel en steun aan Afghaanse vluchtelingen, die onze continue aandacht en samenwerking vereisen. Wij hopen dat Iran onze mening zal delen.

De Commissie blijft zoeken naar manieren om Gemeenschapsinstrumenten in te zetten voor constructieve activiteiten in Iran. We kunnen het wederzijds begrip bevorderen door, bijvoorbeeld, onze samenwerking via academische uitwisselingen in het kader van het Erasmus Mundus-programma voort te zetten.

Wij zijn ervan overtuigd dat de Europese Unie alle beschikbare communicatiekanalen met Iran open moet houden. We zouden ernaar moeten streven op alle vlakken contact te houden met Iran. Wanneer dit mogelijk en verstandig is, zijn wij er klaar voor om de samenwerking in de toekomst voort te zetten en uit te breiden.

Momenteel hebben wij vele – soms bijzonder ernstige – meningsverschillen met de Iraanse regering. Wij roepen haar op hiervoor samen met ons oplossingen te zoeken door middel van een dialoog. We kunnen alleen hopen de tussen ons in liggende uitdagingen te overwinnen door deze in een sfeer van wederzijds respect te bespreken. Europa heeft de deur nooit dichtgedaan voor dergelijke discussies en zal dat ook nu niet doen.

Tot slot sluit ik mij aan bij het voorzitterschap en betuig ik mijn deelneming aan de families van de Iraniërs en Armeniërs die betrokken zijn bij de diep tragische vliegtuigcrash van vandaag.

Jacek Saryusz-Wolski, *namens de PPE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag de toon weergeven van het debat in de buitengewone vergadering van de vertrekkende Commissie buitenlandse zaken, die afgelopen woensdag bijeen is gekomen omdat er geen tijd was om de nieuwe commissie bijeen te roepen.

Iedereen kent de feiten maar al te goed, dus daar zal ik niet bij stilstaan. De Unie heeft de plicht om de universaliteit van de mensenrechten te benadrukken, de mensenrechtenschendingen in Iran heel nauwlettend uit te zoeken en Iran flink aan te pakken vanwege de onmenselijkheid en het geweld. Vorige week hebben we als Commissie buitenlandse zaken en als Delegatie voor de betrekkingen met Iran een bijeenkomst gehad met vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld van Iran, en deze aspecten lijken ons uiterst belangrijk.

We keuren de uitspraken van het voorzitterschap, de Raad en de Commissie en de standpunten die zij tot nu toe hebben ingenomen, volledig goed, maar we vragen de Raad ook om ervoor te zorgen dat de lidstaten van de EU en hun ambassadeurs in Teheran zich volledig houden aan de richtsnoeren van de EU inzake mensenrechtenactivisten en inzake het voorkomen van foltering. We moeten ook aan de Commissie overbrengen dat wij erop staan dat alle beschikbare middelen worden ingezet. We moeten de organisaties van het maatschappelijk middenveld in Iran steunen en versterken, in het bijzonder via het Europees Instrument voor democratie en mensenrechten, en we moeten ons maximaal inzetten voor een hernieuwd engagement met het maatschappelijk middenveld van Iran op niet-controversiële gebieden zoals de strijd tegen de drugshandel, vluchtelingenzaken, academische uitwisselingen en bezoeken van journalisten aan Europa, om er maar een paar te noemen. Zij zouden privé-contacten kunnen helpen bevorderen en een aanzet kunnen geven tot meer vrijheid van meningsuiting in het land. Druk op het gebied van de mensenrechten, ja, maar geen isolatie! Dialoog, ook als het een zeer moeilijke dialoog is.

We maken nu een heel moeilijke en gespannen tijd door met Iran. De cruciale nucleaire kwestie is opgeschort, en we vragen ons af hoe we nu verder moeten. Wel, sancties zijn een mogelijke maatregel, die wordt bestudeerd. We denken echt dat de Unie een manier moet vinden om met Iran weer een dialoog over al deze kwesties aan te gaan. Het is nu meer dan ooit nodig wegen te vinden om weer vertrouwen te kweken en een sterk diplomatiek proces tot stand te brengen. We moeten de inspanningen van de Raad en de Commissie volledig steunen. Wij, als Europees Parlement, moeten op onze beurt onze pogingen voortzetten om het aspect van de parlementaire diplomatie van onze betrekkingen met Iran te versterken door onze versterkte banden met de Majlis.

Richard Howitt, *namens de S&D-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, hoe mensen ook denken over de uitslag van de Iraanse verkiezingen, er bestaat geen twijfel over dat tientallen – honderden – mensen gewond zijn geraakt, tientallen mensen zijn gedood bij de protesten die plaatsvinden sinds de verkiezingen in dat land, en duizenden mensen als politieke gevangenen lijken te zijn gedetineerd. Dit hele Parlement zou daarom niet mogen aarzelen om deze schendingen van de mensenrechten te veroordelen, net zoals het de tegenwerking van vrije journalisten zou moeten veroordelen waarvan sinds de verkiezingen sprake is.

Zoals de heer Saryusz-Wolski heeft gezegd over de vergadering van de Commissie buitenlandse zaken van vorige week, moeten we ook erkennen dat een van de beste manieren om vast te stellen dat verkiezingen vrij en eerlijk zijn, is verkiezingswaarnemers uit te nodigen om het proces te controleren. Deze Europese Unie heeft op dat gebied een goede staat van dienst. We moeten vandaag in dit Parlement constateren dat de Commissie er namens ons geen vertrouwen in had dat zij die taak op een onafhankelijke, eerlijke en objectieve wijze kon uitvoeren, en we hebben daarom goede redenen om te zeggen dat we geen vertrouwen hebben in de verkiezingsuitslag.

Onze harten gaan uit naar de Iraniërs die gewond zijn geraakt, die gevangen zijn genomen of van wie de mensenrechten zijn geschonden. Onze gedachten zijn op de eerste plaats bij hen, maar ik vraag dit Parlement ook om niet de Iraniër te vergeten die werknemer van de Britse ambassade was. Hij wordt vastgehouden en hij wordt volkomen onterecht beschuldigd van het aanmoedigen van de protesten. Onze harten gaan ook uit naar de Franse student die door de Iraanse autoriteiten werd vastgehouden. We zouden onze collega's van het Zweedse voorzitterschap moeten prijzen, die deze landen hebben bijgestaan en die ervoor hebben gezorgd dat de Europese Unie in reactie op de gebeurtenissen gezamenlijk is opgetreden, en we moeten hun vragen zo door te gaan.

Tot slot: ik schaam me dat de British National Party in dit debat voor het eerst zal spreken, met een Europese afgevaardigde die de islam vorige week vrijdag heeft omschreven als "een kankergezweel dat via chemotherapie moet worden verwijderd uit Europa". Dat is niet representatief voor de mening van de Britten; dat is niet de houding van Europa tegenover de islam. We moeten ons hiertegen verzetten, net zoals we ons internationaal verzetten tegen onrechtvaardigheid.

Annemie Neyts-Uyttebroeck, *namens de ALDE-Fractie*. – Iran is een groot land met een talrijke, overwegend jonge bevolking, een lange bewogen geschiedenis en een indrukwekkende cultuur. Iran ligt daarenboven in een van de meest gevoelige gebieden ter wereld. Om al deze redenen, maar ook uit pure medemenselijkheid laat niets wat in Iran gebeurt ons onverschillig. De Europese liberalen zijn geen voorstander van gedwongen regimeverandering. Wel oordelen wij dat alle volkeren ter wereld, met inbegrip van het Iraanse volk, het recht moeten hebben om de eigen leiders te verkiezen en hen te vervangen wanneer zij niet langer voldoen.

Onder het huidige regime in Iran beantwoorden verkiezingen niet aan de internationale normen voor vrije en eerlijke verkiezingen, en dat was bij de jongste presidentsverkiezingen niet anders. Maar zelfs binnen de strakke Iraanse beperkingen hebben grote delen van de bevolking de officiële resultaten niet aanvaard en zijn ze in protest de straat op gegaan. De zeer gedeeltelijke herziening van de resultaten kon de Iraanse bevolking niet overtuigen en dus bleef het protest aanhouden.

Dat protest werd op bijzonder gewelddadige wijze neergeslagen en de vervolgingen duren voort. Wij stellen deze vervolgingen resoluut aan de kaak en wij roepen de Iraanse overheden op om deze onmiddellijk stop te zetten en alle gevangenen vrij te laten. Ook de vervolgingen van buitenlandse journalisten, NGO-medewerkers en Iraanse medewerkers in buitenlandse ambassades in Teheran moeten onmiddellijk worden stopgezet.

Collega's, voorzitter, Raadsvoorzitter, Commissie, een regime dat zich op deze wijze keert tegen de eigen bevolking en tegen de eigen jeugd, verliest elke legitimiteit, niet enkel binnenlands, maar ook internationaal. Het is dan ook bijzonder tragisch dat deze dramatische ontwikkelingen zich voordoen op een moment dat de president van de Verenigde Staten bereidheid toont om een dialoog te openen. Iran is bezig een historische kans te missen om op het wereldtoneel de plaats in te nemen die zijn geschiedenis en zijn cultuur waardig zou zijn.

Daniel Cohn-Bendit, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (FR) Commissaris, fungerend voorzitter van de Raad, voorzitter van de Commissie, dames en heren, als een volk zich wil bevrijden, wekt het onze bewondering en solidariteit. Dat is het geval met het Iraanse volk. Het is waar dat deze verkiezingen in feite al waren afgelopen voordat zij waren begonnen, maar zelfs in zulke verkiezingen zagen we dat het volk van Iran in staat was de achilleshiel te vinden om uitdrukking te geven aan zijn verlangen naar vrijheid en democratie.

Het is waar dat het in ons belang is om een dialoog in stand te houden met het – terroristische – Iraanse bewind; niemand bestrijdt dit. Tegelijkertijd kunnen we niet overgaan tot de orde van de dag. Wat in Teheran is gebeurd, was ronduit gruwelijk. Marteling komt dagelijks voor in Iraanse gevangenschappen, maar treft niet alleen Britse onderdanen. Ook Iraanse mannen en vrouwen worden dagelijks in deze gevangenschappen gemarteld.

Europa moet daarom zijn stem verheffen. Ik weet dat het moeilijk is een evenwicht te vinden tussen de belangen en het beschermen van het Iraanse volk en onze eigen belangen, die niet altijd overeenkomen.

Desalniettemin, en al is het ingewikkeld, is het belangrijk dat we het Iraanse volk elke dag onze solidariteit betonen. Ik roep de Commissie en de Raad op onderzoek te doen naar de rol die Nokia en Siemens hebben gespeeld en naar het aandeel van Europese wapens in de onderdrukking van het Iraanse volk. Het is immers onbestaanbaar dat grote Europese bedrijven het mogelijk hebben gemaakt dat de Iraanse regering de vrijheid en het verlangen naar vrijheid van het Iraanse volk te onderdrukken.

(Applaus)

Struan Stevenson, *namens de ECR-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, wij zitten hier nu te debatteren over de recente opstand in Iran, maar beseffen wij dat meer dan vijftig van de studentenleiders, de actievoerders die zijn gearresteerd, uit de gevangenis zijn gehaald en door de Iraanse autoriteiten zijn opgehangen, en dat meer dan tweehonderd mensen op straat zijn gedood, onder wie Neda, die een internationaal en zeer krachtig symbool is geworden van de wreedheid van dat fascistische regime tegen de bevolking van Iran? En denken we echt dat geld belangrijker is dan mensenlevens, terwijl we blijven profiteren van onze positie als grootste handelspartner van de Iraanse regering?

Waarom zijn we niet bereid om zwaardere sancties op te leggen? Waarom schrappen we als Parlement niet onze Delegatie voor de betrekkingen met Iran, die in de afgelopen vijf jaar sowieso is verworden tot niet meer dan een gedweë spreekbuis van de Iraanse ambassade in Brussel en die de instellingen van de EU tot schande strekt? Schrap de Delegatie en laten we ons keihard opstellen tegenover de Iraanse autoriteiten. Dat is de enige taal die ze begrijpen.

Helmut Scholz, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, mijnheer de minister, geachte collega's, de GUE/NGL-Fractie is bezorgd over het aanhoudende geweld in Iran. Tevens veroordelen wij de brute mishandelingen van demonstranten ten eerste. Wij zijn uiterst bezorgd over het lot van de talrijke gearresteerden en eisen hun onmiddellijke vrijlating, en wij vinden ook dat het voltallige Europees Parlement dit eveneens dient te doen.

Tegelijkertijd uiten wij kritiek op commentaren in de media en uit regeringskringen van andere staten die het legitieme protest van de Iraanse burgers voor eigen doeleinden misbruiken. Ook de jongste ontwikkelingen in Iran rechtvaardigen nog geen plannen voor een militaire actie tegen Iraanse nucleaire installaties. Mijn fractie verwerpt dergelijke strategieën. Daarom zijn wij verheugd over de duidelijke woorden van Obama, die Israël absoluut geen groen licht heeft gegeven voor een aanval op Iran. Ook de Amerikaanse president kiest voor diplomatie. Iran is een soevereine staat. Alleen de Iraanse bevolking heeft het recht om over maatschappelijke ontwikkelingen te beslissen. De regering van een soevereine staat moet open met het verlangen naar veranderingen omgaan en een politieke oplossing vinden.

Fiorello Provera, *namens de EFD-Fractie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, gefeliciteerd met uw verkiezing. De onderdrukking van burgers die de uitslagen van de verkiezingen betwisten, de censuur van de media en de vervolging van de oppositie bevestigen de afwezigheid van democratie in Iran. Vergelijkbare situaties vinden we ook in andere landen, zoals in China, maar in het geval van Iran zijn er extra redenen tot zorg.

Ten eerste: de leiderschapsambities die blijken uit de inmenging in buurlanden, zoals in de Basra-regio van Irak of de ondersteuning van Hezbollah in Libanon. Ten tweede: de grote invloed die het religieuze extremisme uitoefent op de politieke macht van de Islamitische Republiek. Een paar uur geleden is een zanger – een Iraanse zanger – tot vijf jaar gevangenisstraf veroordeeld wegens belediging van het geloof, en twaalf soennieten zijn ter dood veroordeeld.

President Mahmoud Ahmadinejad heeft meerdere keren verklaard dat de vernietiging van de staat Israël zijn belangrijkste politieke doel is. Het is bovendien alarmerend dat Iran een nucleair programma wil ontwikkelen zonder internationale inspecties toe te staan.

Aangezien Iran een van de grootste producenten van gas en aardolie is, lijkt zijn echte doel het ontwikkelen van een kernwapen als overduidelijk machtsmiddel waarmee landen in de regio en de voltallige internationale gemeenschap kunnen worden gechanteerd. Het is dan ook noodzakelijk dat de gehele Europese politiek een intense inspanning levert om het juiste evenwicht te vinden tussen de strijd tegen het regime van de ayatollahs en de ondersteuning van het gematigde en hervormingsgezinde deel van Iran, dat bestaat en actief is.

De financiële middelen van het Europees financieringsinstrument voor democratie en mensenrechten zouden in dit opzicht kunnen worden gebruikt om alle slachtoffers van de huidige onderdrukking te ondersteunen. Geen enkele politieke interventie kan echter effectief zijn als niet alle Europese landen samen en als eenheid optreden.

Krisztina Morvai (NI). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, als mensenrechtenadvocaat met twintig jaar internationale ervaring wil ik dit Parlement verzoeken om de mensenrechtensituatie in de derde wereld en andere niet-EU-landen nauwkeurig te bekijken, teneinde legitimiteit en geloofwaardigheid te hebben, maar om alstublieft ook veel beter te kijken naar de situatie van de democratie, de rechtsstaat en de mensenrechten binnen de EU, het bijzonder in mijn eigen land, Hongarije. Laat ik een paar feiten noemen.

Op 23 oktober 2006 vond er een grote demonstratie met circa honderdduizend mensen plaats ter herdenking van de revolutie in 1956. Deze demonstratie was georganiseerd door de grootste oppositiepartij, Fidesz, die hier goed vertegenwoordigd is in de PPE en dit jaar in feite de verkiezingen in Hongarije heeft gewonnen. Het was een menigte van gezinnen, ouderen en kinderen uit de middenklassen. De meedogenloze Hongaarse politie heeft deze menigte wreed aangevallen met traangas, met rubberen kogels en met de bereden politie, waardoor enkele honderden mensen ernstige verwondingen hebben opgelopen. Bij diezelfde gelegenheid zijn ook meerdere honderden mensen onrechtmatig vastgehouden en gefolterd in de gevangenis.

Sinds die dag drie jaar geleden, toen 216 vreedzame demonstranten onrechtmatig werden gevangengenomen en door de politie werden gebrutaliseerd, zijn tot nu toe bij elke gelegenheid waarbij sprake was van een protest tegen de regering – niet in Iran, niet in China, niet in Honduras, maar in het EU-land Hongarije – dezelfde dingen gebeurd: massale gewelddadigheden van de politie en onrechtmatige vasthoudingen.

Ik verzoek u alstublieft uw krachten met mij te bundelen en, ongeacht politieke banden, te helpen uitzoeken wat er is gebeurd, uit te zoeken wie verantwoordelijk was, te proberen recht te doen aan de slachtoffers, en alstublieft, als Europese Unie te proberen een einde te maken aan deze massale schendingen van de mensenrechten binnen de EU, zodat de EU over de geloofwaardigheid en legitimiteit beschikt om de mensenrechtensituatie in Iran of een ander land buiten de Unie in detail te onderzoeken.

Francisco José Millán Mon (PPE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, geachte afgevaardigden, ik ben hier om over Iran te spreken, maar in de eerste plaats wil ook ik mijn medeleven uitspreken met de slachtoffers van het vliegtuigongeluk dat vanochtend heeft plaatsgevonden.

Dames en heren, ik ben het eens met veel van wat er al is gezegd over de situatie in Iran na de verkiezingen, die noch eerlijk, noch vrij waren en die president Ahmadinejad en de meest radicale sectoren van het regime in staat hebben gesteld om aan de macht te blijven, een macht waarmee demonstraties met geweld worden neergeslagen, waarmee journalisten het werken onmogelijk wordt gemaakt en waarmee wordt geprobeerd een verondersteld buitenlandse complot verantwoordelijk te stellen voor de binnenlandse wanorde, een macht die ook naar het middel van de desinformatie grijpt om de waarheid te verdoezelen.

Zeker is echter dat het Iraanse regime in eigen land ernstig is verzwakt en dat zijn imago in het buitenland grote schade heeft opgelopen. Bovendien is de oligarchie die de afgelopen decennia de macht heeft gehad nu verdeeld, wat de stabiliteit van het regime niet ten goede zal komen. Tegelijkertijd groeit de ontevredenheid onder de bevolking, vooral als de olieprijs niet meer terugkeert naar het oude niveau en de economische situatie daarom niet verbetert.

De Europese Unie moet met één stem blijven spreken en de misstanden in Iran aan de kaak blijven stellen. De Europese Unie moet eisen dat Iran de mensenrechten meer respecteert, en ook zou moeten worden onderzocht hoe het maatschappelijk middenveld kan worden gesteund, met name de sectoren die democratisch pluralisme en eerbiediging van de mensenrechten voor hun land willen. We moeten die sectoren, die naar het Westen kijken, en vooral naar de Europese Unie, niet teleurstellen.

Maar we mogen met betrekking tot Iran ook niet vergeten welke dreiging het nucleaire programma van dat land inhoudt. Dat programma heeft een destabiliserende werking op de regio en het hele idee van non-proliferatie in het algemeen. Het is van essentieel belang dat de Europese Unie en de Verenigde Staten op dit terrein blijven samenwerken, en ik ben er zeker van dat dit een van de prioriteiten van het Zweedse voorzitterschap is.

Rusland en China moeten daar als permanente leden van de Veiligheidsraad volledig bij worden betrokken. Hun steun is nodig om door middel van onderhandelingen een oplossing te vinden voor deze grote dreiging, en daarvoor is eenheid en vastberadenheid binnen de internationale gemeenschap nodig. Ik verwelkom daarom de resolutie die de G8 vorige week in dit verband heeft aangenomen.

Geachte afgevaardigden, de gebeurtenissen van de afgelopen weken hebben het extremisme en het radicale karakter van de huidige Iraanse leiders volledig blootgelegd. Het is duidelijk dat de internationale gemeenschap het zich niet kan veroorloven dat Iran de beschikking krijgt over een nucleair wapen.

María Paloma Muñiz de Urquiza (S&D). - (ES) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, mijnheer de voorzitter van de Commissie, ik wil mijn eerste interventie in deze plenaire vergadering beginnen door op te merken dat ik blij ben dat de aanleiding voor dit debat over de situatie in Iran niet de hoofdrol van Iran in de media is, een hoofdrol die vervolgens is overgenomen door China, Honduras, de G20, enzovoort.

Helaas hebben de recente executies van soennitische militanten in Iran het land en de mensenrechtenschendingen weer teruggebracht op de voorpagina's van de kranten. Naar mijn mening moet de agenda van het Parlement op het gebied van het buitenlands beleid niet worden bepaald door wat er op dat moment in het nieuws is, maar door het eigen verantwoordelijkheidsgevoel van deze instelling en het weloverwogen en coherente antwoord van het Parlement, in overeenstemming met zijn groeiende rol in het buitenlands beleid van de Europese Unie, vooral op het gebied van de mensenrechten.

En die rol, mijnheer de Voorzitter, omvat het controleren van het coherente gebruik van alle instrumenten die de Europese Unie voor dit beleid tot haar beschikking heeft, en in het geval van Iran moeten we geen schotten plaatsen tussen de dialoog over het nucleaire programma en de totale afwezigheid van een politieke dialoog over de mensenrechten.

De gestructureerde dialoog over de mensenrechten is sinds 2004 opgeschort. We hebben geen samenwerkingsovereenkomst of handelsovereenkomst waaraan we een clause over democratie kunnen hangen, het is ons niet gelukt om een waarnemingsmissie naar de verkiezingen te sturen en de middelen van het Europees Instrument voor democratie en mensenrechten zijn zeer beperkt.

Het Parlement en de hele Europese Unie moeten op een veel doelmatigere wijze gebruikmaken van de instrumenten die ons ter beschikking staan en waar we onszelf mee hebben uitgerust. In dit Parlement, en ook vanuit de Iraanse oppositie, is gevraagd om de betrekkingen met het Iraanse regime volledig te verbreken en de nieuwe regering niet te erkennen.

Wij veroordelen de politieke repressie en het verstikken van de vrijheid van meningsuiting in Iran, maar we vinden niet dat we moeten afzien van onze rol als macht die de mensenrechten, de democratie en de strijd tegen de armoede in de wereld verdedigt en beschermt. Daarvoor is dialoog nodig, mijnheer de Voorzitter, en daarvoor zijn onderhandelingen nodig, daarvoor moet er worden gezocht naar gemeenschappelijke belangen, daarvoor moet er diplomatie worden bedreven en daarvoor moet er een alliantie van beschavingen worden opgebouwd. En ik roep het voorzitterschap van de Raad op om dat te doen.

Anna Rosbach (EFD). - (DA) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, het Europees Parlement heeft verschillende keren over de schendingen van de mensenrechten door Iran gedebatteerd en dat doen we vandaag in feite opnieuw, maar woorden alleen veranderen het afschuwelijke gedrag van de dictators niet. Nu is het tijd voor concrete actie. De wrede afslachting van een bevolking die naar vrijheid snakt en die moedig de straat op is gegaan om te protesteren, moet voor ons reden zijn om er mede de verantwoordelijkheid voor te nemen dat dit criminele regime ten val wordt gebracht. Voor dit regime is geen plaats in de 21e eeuw. De Europese regeringen moeten het Iraanse regime aangeven bij de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties en eisen dat de schuldigen, met name Ali Khamenei en Mahmoud Ahmadinejad, voor een internationale rechtbank worden gebracht.

De Iraanse bevolking wil vrijheid en we moeten de eis van vrije verkiezingen onder toezicht van de Verenigde Naties steunen. Het Parlement kan zijn Delegatie voor de betrekkingen met Iran niet aanhouden, aangezien deze in haar laatste vergadering tot een instrument van het dictatoriale regime is gemaakt, teneinde ons Parlement te beïnvloeden. We moeten laten zien dat we niet samenwerken met dictators.

Nick Griffin (NI). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, vorig jaar heb ik als waarnemer gediend bij de herdenkingen van de revolutie van 1956 in Boedapest. Ik kan bevestigen dat doctor Morvai terecht degenen bekritiseert die zich ergeren aan Iran, maar tegelijkertijd de schendingen van de mensenrechten hier in Europa negeren.

Ik vertrouw erop dat geen van de leden van de ECR-Fractie hier zo hypocriet zal zijn om Iran te veroordelen wegens het gebruik van geweld bij de verkiezingen, terwijl David Cameron een van de sponsors van Unite Against Fascism is, een organisatie van uiterst linkse criminelen die stelselmatig haar toevlucht neemt tot intimidatie en geweld tegen nationalistische dissidenten in Groot-Brittannië. Hetzelfde geldt voor vijf zittende Europese afgevaardigden van de Labourpartij, de Liberal Democrats en de Britse Conservatieve Partij, die tot hun schande verdedigen dat geld van de Britse belastingbetalers wordt gebruikt om hun eigen militie te steunen, die bijeenkomsten van de oppositie verstoort en hen aanvalt met stenen, pijlen en klauwhamers.

Mijn belangrijkste punt is dat de kritiek die hier op Iran wordt geleverd, hoe goed bedoeld en zelfs terecht deze ook mag zijn, als oorlogspropaganda zal worden gebruikt door de machtige gevestigde belangen die veel te winnen hebben bij een militaire aanval op dat land. Neoconservatieven, oliemaatschappijen, bouwondernemingen en de wahabitische moellahs van Saoedi-Arabië willen de soevereine staat Iran allemaal vernietigd zien door een agressieve oorlog. Zelfs Europese liberalen zijn niet zo naïef dat ze nog een keer in leugens over massavernietigingswapens trappen, dus nu worden de mensenrechten gekozen als nieuwe *casus belli*.

Voeg de stem van dit Parlement niet bij het koor van oorlogsstokers voor een derde onrechtmatige en contraproductieve aanval van het Westen op de moslimwereld. En als u het niet laten kunt, laat de oorlog – hypocriete retoriek zal deze helpen rechtvaardigen en ontketenen – dan niet over aan het gebruikelijke dappere Britse kanonnenvoer, dat wil zeggen, aan achttienjarige jongens uit de regio's rond de Mersey, Theems en Tyne. Zend in plaats daarvan uw eigen zonen, zodat die in een kist of zonder benen, zonder armen, of geestelijk beschadigd terugkeren; of bemoei u met uw eigen zaken.

Filip Kaczmarek (PPE). - (PL) Mijnheer de Voorzitter, de dood van onschuldige mensen is altijd tragisch. Als ze echter sterven ter verdediging van waarden als vrijheid en waarheid, dan kunnen we stellen dat hun lijden niet tevergeefs is geweest. Zo is het in het geval van de recentelijke slachtoffers in Iran. Het gaat er niet goed aan toe wanneer het regime op betogers schiet, tegenstanders opsluit in de gevangenis en hen martelt en doodt. De enige bron van hoop en optimisme is het feit dat deze gebeurtenissen de politici en de internationale publieke opinie bewust kunnen maken van de ware aard van het Iraanse regime, dat in staat is om handelingen te plegen die sterk afwijken van de grondbeginselen van de hedendaagse maatschappij. Dit regime heeft bloed aan zijn handen. We mogen dit niet vergeten en we dienen te handelen om zo deze onaanvaardbare toestand te veranderen. In dergelijke situaties rijst altijd dezelfde vraag: wat kunnen we doen? Wel, we kunnen onze steun geven aan de eisen en voorstellen die al werden geformuleerd.

Ten eerste moeten de Iraanse autoriteiten ophouden met geweld te gebruiken tegen degenen wier meningen niet stroken met die van het regime. In het geval van landen als Iran zou de naleving van de fundamentele rechten van de mens door de internationale gemeenschap moeten worden gecontroleerd en gewaarborgd.

Ten tweede zouden er in Iran vrije en eerlijke verkiezingen moeten worden gehouden, waartoe alle kandidaten worden toegelaten en niet alleen degenen die een goedkeuring hebben om zich kandidaat te stellen. Diegenen die beslissen over stemrecht hebben trouwens zelf geen democratisch mandaat. Het eerlijke verloop van de verkiezingen zou moeten worden gecontroleerd door externe waarnemers. Anders hebben verkiezingen geen zin.

Ten derde zouden we alles in het werk moeten stellen om te waarborgen dat de oplossingen voor Iran vreedzaam en politiek van aard zijn. Dit betekent dat we deze Iraniërs moeten steunen die willen dat er fundamentele veranderingen komen in hun land. Zij kunnen ervoor zorgen dat Iran bestuurd zal worden door de winnaars van eerlijke verkiezingen en dat Iran zelf ophoudt een bedreiging te vormen voor de internationale veiligheid.

De Iraanse oppositieleidster in ballingschap, mevrouw Rajavi, heeft gezegd dat de recente gebeurtenissen in Iran voor dit regime het begin van het einde betekenen. Ik hoop van harte dat mevrouw Rajavi gelijk heeft.

Mario Mauro (PPE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik bedank het Zweedse voorzitterschap voor de observaties die aan dit debat vooraf gingen; ze lijken me evenwichtig en doen begrijpen tot welke verantwoordelijkheid we geroepen zijn. Ik zou in die zin graag een opmerking maken die voortvloeit uit het feit dat ik, net als veel anderen, op televisieschermen overal ter wereld de menigten heb gezien die in zekere zin het protest van deze dagen hebben aangewakkerd.

Hoewel het waar is dat Iran een theocratie is waar het fundamentalisme net doet alsof het een machtsplan in de naam van God heeft opgesteld, hebben we deze dagen ook mensen gezien die de straat opgingen terwijl ze "God is groot" riepen. Maar wat een verschil! Die verschillen in de blikken, in de wil die deze mensen hebben geuit en in hun vastbeslotenheid om niet gewelddadig te zijn, maken duidelijk dat de liefde voor de vrijheid en voor de waarheid, de liefde voor het lot van het eigen volk en de liefde en aandacht voor het lot van iedereen in Iran niet dood zijn.

Dertig jaar theocratie, dertig jaar systematische vernietiging van het menselijke, zijn niet voldoende geweest om de herinnering uit te wissen die in het hart van ieder van ons aanwezig is. En daaraan moeten we trouw zijn. Aan dat feit, aan die liefde voor de waarheid en voor de vrijheid moeten we onvoorwaardelijk toegewijd zijn, en daardoor moet het verantwoordelijkheidsgevoel in iedereen worden versterkt. Want het verzoek

aan de Europese instellingen om sterk te zijn, om vastbesloten te zijn en hun stem te laten horen, is niet in de eerste plaats een verzoek van het Parlement om geopolitieke prominentie, maar vooral een verzoek om duidelijk te maken dat de Europese instellingen – als het gaat om de vertegenwoordiging van het politieke project dat we het verenigd Europa noemen – niet anders kunnen dan trouw zijn aan de liefde voor de vrijheid en de waarheid, die iedereen die dezer dagen de straat op is gegaan in zich draagt.

Tunne Kelam (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, in Iran heeft een cruciale verandering plaatsgevonden. Onze eerste conclusies zouden daarom moeten zijn dat Iran niet meer hetzelfde is en dat ook nooit meer zal zijn. Dit komt doordat miljoenen Iraniërs hebben geweigerd om zich nog langer te laten gijzelen door hun klerikale leiders. Ze hebben een buitengewone moed laten zien door de dictatuur aan te vechten.

Het punt is dus niet het meer dan gebruikelijke geknoei met de zogenoemde verkiezingen. Deze keer boden stemmen waarmee overduidelijk was geknoeid, een uitlaatklep voor een volksprotest dat de deskundigen buiten Iran niet konden verwachten of niet wilden verwachten.

Dit doet me denken aan de situatie twintig jaar geleden in Oost-Europa. Terwijl de westerse regeringen voorbereid waren op een langetermijnschikking en een pragmatische coëxistentie met het totalitaire sovjetsysteem, werden miljoenen gijzelaars van het communistische regime plotseling actief: ze daagden het systeem uit, dat plotseling tot een einde werd gebracht.

Het is daarom belangrijk dat we beseffen dat de Europese aanpak van Iran niet kan blijven zoals hij is – gewoon de ogen sluiten voor stelselmatig gemanipuleerde verkiezingen en systematische repressie. Geschat wordt dat in de loop van dertig jaar dictatuur meer dan vijf miljoen mensen gevangen zijn gezet, meer dan tweehonderdduizend mensen zijn doorgemarteld en onlangs meer dan tweehonderd mensen zijn gedood.

De regeringen van de EU-staten hebben te lang geaarzeld om deze vreselijke misdaden te veroordelen en om het regime verantwoordelijk te stellen voor zijn gedrag. Als we de rechten van Iraanse burgers werkelijk willen beschermen, moeten we bereid zijn om het de dictators echt lastig te maken. Wat houdt dit in? We zouden bijvoorbeeld alle leiders van het regime moeten verbieden om naar de EU te reizen; we zouden onze ambassadeurs moeten terugroepen uit Iran als teken van onze verontwaardiging; en vrije verkiezingen kunnen in Iran alleen plaatsvinden onder toezicht van de VN.

Lena Barbara Kolarska-Bobinska (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, aangezien de situatie in Iran escaleert en de schending van de democratie ook een gevaar vormt voor de stabiliteit van de hele regio, moeten we onze bezorgdheid en veroordeling uiten. Verklaringen mogen echter niet slechts symbolisch en leeg zijn. Sommige Europese leiders hebben het over nieuwe sancties die aan Iran moeten worden opgelegd, maar er is nu onmiddellijk een discussie nodig over de bevordering van de democratie aan de basis in dit land.

Ik ben Poolse, en wij in Oost-Europa weten hoe belangrijk dergelijke acties zijn voor het vestigen van democratie. Acties om democratie te bevorderen moeten afgestemd zijn op de politieke en economische situatie in een bepaald land, maar de eerdere ervaringen van de EU met het bevorderen van democratie in Noord-Afrika, het Midden-Oosten en Oost-Europa moeten wel opnieuw worden bekeken en worden geëvalueerd om te zien wat er in Iran moet worden gedaan, wat er in Iran kan worden gedaan, en wat in dit land doeltreffend is in de gegeven situatie.

Ik wil u er ook aan herinneren dat de EU, als zij geloofwaardig wil zijn, ook bepaalde maatregelen moet nemen in Moldavië. We staan met de verkiezingen die binnenkort, op 29 juli, in Moldavië plaatsvinden, voor een nieuwe test. De EU moet alles doen dat in haar vermogen ligt, om in dit land vrije en eerlijke democratische verkiezingen te waarborgen. Het is niet genoeg dat we het hebben over steun voor de democratie: wij als Europees Parlement en de Europese instellingen moeten in dat opzicht actiever zijn.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, het verloop van het verkiezingsproces in Iran moet absoluut aan controle worden onderworpen. Om echter te kunnen starten met een oplossing voor het conflict zouden de Iraanse autoriteiten een verklaring moeten ondertekenen, waarin ze bevestigen dat ze geen geweld meer zullen gebruiken en dat ze zullen overgaan tot de vrijlating van de gevangen oppositieleiders, mensenrechtenactivisten, journalisten, betogers en onderdanen van andere landen, die verantwoordelijk worden gesteld voor de huidige situatie in Iran. Hierbij moet men uiteraard alle respect bewaren voor de soevereiniteit van Iran, maar tegelijkertijd dient Teheran er ook aan te worden herinnerd dat het verplicht is het Internationale Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten te respecteren.

Ik zou ook mijn bezorgdheid willen uiten over het Iraanse kernprogramma. Teheran heeft recht op een kernprogramma voor vreedzame doeleinden, maar het moet de internationale gemeenschap er ook van overtuigen dat de Iraanse nucleaire activiteiten louter vreedzaam van aard zijn.

Maria Eleni Koppa (S&D). - (EL) Mijnheer de Voorzitter, ik wil uiting geven aan mijn diepe gevoelens van verdriet over het tragische vliegtuigongeluk dat vandaag is gebeurd in de provincie Qazvin van Iran.

Het debat van vandaag is noodzakelijk geworden na de gebeurtenissen die volgden op de verkiezingen van 12 juni jongstleden. Ik vind echter wel dat dit debat in het juiste kader moet worden geplaatst. Wij mogen geen verkeerde signalen afgeven. Elke directe of indirecte koppeling van deze gebeurtenissen aan het vraagstuk van het kernprogramma is misleidend. Wij moeten duidelijk maken dat het onderwerp van het debat van vandaag de situatie van de democratie en de mensenrechten in Iran is.

Praten over nieuwe sancties helpt absoluut niet als men de serieuze problemen van het Iraanse volk wil oplossen. Democratie kan niet met dergelijke middelen worden opgelegd. In de Europese Unie moeten wij ons sterker inspannen voor de democratisering en de eerbiediging van de fundamentele vrijheden, maar daarbij moeten wij deze problematiek wel plaatsen in het kader van een echte politieke dialoog en onze contacten met het maatschappelijk middenveld versterken.

Wij moeten eveneens aandringen op een verder onderzoek van de klachten over fraude in het verkiezingsproces en er opnieuw op wijzen dat het recht op vreedzaam protest een onvervreemdbaar recht is van de burgers in alle landen.

Daarom moeten wij vandaag vanaf deze plaats het geweld onomwonden veroordelen en erop aandringen dat de vrijheid van meningsuiting in praktijk wordt gebracht in Iran, evenals in elk ander land van de wereld.

Michael Gahler (PPE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik vind het goed dat we dit debat in de eerste week van het nieuwe Parlement voeren. Helaas hebben onze fractievoorzitters zich tegen een resolutie uitgesproken. Ik vraag me af wie hier eigenlijk moet worden ontzien.

Een resolutie was voor de dissidenten in Iran een steun in de rug geweest, als we met een behoorlijk standpunt hadden bevestigd dat de door officiële kringen zo genoemde presidentsverkiezingen op geen enkele wijze aan internationale democratische normen voldeed, omdat de meeste kandidaten door de Raad van Hoeders uitgesloten werden en omdat er zelfs bij de toegelaten kandidaten geen sprake van gelijke voorwaarden was. We kunnen daarom ronduit de politieke conclusie trekken dat de bekendgemaakte uitslag van de verkiezingen niet de wil van het Iraanse volk weerspiegelt.

Laten we als EU actief van ons instrument voor democratie en mensenrechten gebruikmaken, laten we het vitale maatschappelijk middenveld steunen, of ook advocaten zoals Shirin Ebadi, die zich bijvoorbeeld voor de gedetineerde Bahai inzet. Volgens mij is dat een beleid dat we hier ook op korte termijn kunnen realiseren.

(Applaus)

Ulrike Lunacek (Verts/ALE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de voorzitter van de Raad, dames en heren, we hebben vorige week in de – tot mijn vreugde als Parlements lid – bijengeroepen Commissie buitenlandse zaken mijnheer Makhmalbaf kunnen aanhoren, een Iraanse filmregisseur, die ons duidelijk heeft gezegd dat er voorafgaand aan deze verkiezingen twintig procent democratie was in Iran, maar dat er na deze verkiezingen, die voor zijn gevoel een staatsgreep waren, helemaal geen democratie meer is.

Ik sluit mij bij deze beschrijving aan, het waren duidelijk schijnverkiezingen, waarbij de meerderheid van het Iraanse volk, dat zich voor veranderingen heeft uitgesproken, van zijn rechten is beroofd door massale verkiezingsfraude. Mijnheer de voorzitter van de Raad, ik vraag me vooral één ding af: midden augustus vindt de inhuldiging plaats van de “herkozen” president, mijnheer Ahmadinejad. Wat wordt er in de Raad en in de lidstaten besproken? Wordt er een officiële vertegenwoordiging van de Europese Unie of van de lidstaten afgevaardigd? Ik hoop dat dit niet het geval is! Ik vind namelijk dat er na deze schijnverkiezingen geen officiële vertegenwoordiging van de Europese Unie of van de lidstaten mag worden afgevaardigd, ook al ben ik voor verdere dialoog. Bij deze inhuldiging mag echter niemand de Europese Unie officieel vertegenwoordigen. Wat is uw standpunt in dezen? Op welke manier wordt hier momenteel aan gewerkt?

Pier Antonio Panzeri (S&D). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, zoals we weten bestaat er, wanneer we over buitenlandspolitieke thema's debatteren – zoals vandaag over het thema Iran – altijd het risico dat we enigszins achterlopen op de gebeurtenissen. Niettemin bestaat er geen twijfel dat het Europees Parlement, als het wil, een belangrijke functie kan vervullen bij het aansporen van Europa en de internationale

gemeenschap om datgene wat er gebeurt serieus te nemen en om alle noodzakelijke initiatieven te nemen om er zeker van te zijn dat het proces om in Iran een democratisch systeem in te voeren, werkelijk kan plaatsvinden.

Na alle aandacht van de mondiale publieke opinie voor de verkiezingen in Iran en voor de straatprotesten die het Iraanse regime met geweld heeft proberen te onderdrukken, is het belangrijk dat de Iraanse realiteit niet in stilte wordt gehuld. De zaken realistisch bekijken betekent niet dat de Iraanse kwestie van de agenda moet verdwijnen. Het is ook aan ons om alle aandacht vast te houden en het is ook aan het huidige Zweedse voorzitterschap – dat ik bedank voor wat het vandaag heeft gezegd – om samen met de Verenigde Staten, Rusland en andere landen een krachtig initiatief te promoten om de manier waarop de zaken zich ontwikkelen, van de democratische rechten tot die nucleaire kwestie, te veranderen.

Alejo Vidal-Quadras (PPE). - (ES) Mijnheer de Voorzitter, de afgelopen weken hebben we met ontroering gekeken naar de herhaalde blijken van heroïek en moed van de Iraanse bevolking, die met blote handen de confrontatie met de machinegeweren en wapenstukken van hun beulen is aangegaan. De overweldigende aanwezigheid van vrouwen aan het hoofd van de demonstraties is een onmiskenbaar teken dat de Iraniërs vastbesloten zijn om in een echte democratie te leven.

Mijnheer de voorzitter van de Raad, het antwoord van de Europese Unie is te zwak en te bangelijk geweest. We moeten een krachtig politiek signaal uitzenden waaruit onze absolute afwijzing van deze volkomen verwerpelijke theocratische dictatuur blijkt.

De oplossing is heel goed verwoord door de leider van het verzet in ballingschap, Massoud Rajavi: de hoogste leider van het land moet worden afgezet en een tijdelijke assemblee van deskundigen moet onder internationaal toezicht vrije verkiezingen organiseren. Al het andere is tijdverlies en zal deze schande laten voortduren.

Ria Oomen-Ruijten (PPE). - Mag ik beginnen om Raadsvoorzitter Bildt hier van harte welkom te heten. Ik weet zeker dat hij een aantal hele drukke maanden zal krijgen, want de problemen in de wereld zullen vooral op zijn grote brede schouders gaan rusten.

Voorzitter, ten aanzien van Iran: in de eerste plaats is het regime onberekenbaar. In de tweede plaats zie ik wel dat er haarscheurtjes aan het ontstaan zijn in het regime, met name in religieuze kringen. Ten derde stel ik vast dat het regime alles ondersteunt wat er aan corruptie en foute dingen op deze wereld – in het Midden-Oosten of in Pakistan – plaatsvindt. Ten vierde stel ik vast dat dialoog echt niet helpt en ten slotte constateer ik dat de burgers terecht meer vrijheid willen hebben en dat zij daarvoor ook van ons Europeanen steun moeten krijgen.

Dan vraag ik aan u, mijnheer Bildt, waarom is de Raad niet in staat geweest om een hardere verklaring af te leggen en waarom hebben wij alleen geluisterd naar een paar landen die nog steeds zaken willen doen in weerwil van de situatie van de mensenrechten?

Enrique Guerrero Salom (S&D). - (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik begin uiteraard met het veroordelen van de gebeurtenissen in Iran en de repressie door de Iraanse regering, maar ik neem hier het woord om het standpunt te steunen van degenen die stellen dat we moeten kiezen voor een combinatie van druk door de Europese instellingen en voortzetting van de dialoog en de onderhandelingen.

De geschiedenis en de ervaring laten zien dat het verbreken van elke relatie met autoritaire regimes niet bijdraagt aan een verbetering van de leefomstandigheden van de burgers die onder die regimes gebukt gaan en dat het tegelijkertijd de positie verzwakt van diegenen die opkomen voor het respect voor de democratie en de mensenrechten in die landen.

Daarom denk ik dat we alle drukmiddelen waarover de Europese Unie beschikt tegen het Iraanse regime moeten inzetten, te beginnen met dit Parlement, maar dat we tegelijkertijd de onderhandelingen en de dialoog – de dialoog om druk uit te oefenen – moeten voortzetten, in het bijzonder via de Hoge Vertegenwoordiger, de heer Solana.

Magdi Cristiano Allam (PPE). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, vandaag de dag is Iran de grootste bedreiging van de internationale veiligheid en stabiliteit: aan de ene kant schendt het de resoluties van de Verenigde Naties door zich te willen uitrusten met een atoomwapen, en aan de andere kant herhaalt het de wil om de staat Israël fysiek te vernietigen.

Ik hoop dat Europa, met Zweden als voorzitter, een heldere boodschap aan Iran kan overbrengen waarin in het algemeen wordt aangegeven dat nietonderhandelbare waarden als het recht op leven, op persoonlijke

waardigheid en op keuzevrijheid niet kunnen worden losgekoppeld van het ontwikkelen van bilaterale realties, en waarin in het bijzonder duidelijk wordt gemaakt dat er niet te onderhandelen valt over het bestaansrecht van staat Israël, en dat Europa, dat binnen de eigen grenzen de Holocaust heeft meegemaakt, een tweede holocaust van de Israëlische staat en het Israëlische volk niet zal toestaan.

Philippe Juvin (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik neem graag het woord om ons Parlement op te roepen zich uit te spreken voor financiële en technische sancties tegen Iran.

Natuurlijk zijn er talrijke argumenten tegen sancties, aangezien ze gevolgen zullen hebben voor de levens van Iraanse burgers. Maar het ergste voor Iraanse burgers, mijnheer de Voorzitter, zouden niet de tekorten als gevolg van deze sancties zijn; het ergste zou ons stilzwijgen zijn, ons onvermogen iets te doen. Sancties, mijnheer de Voorzitter, zouden aantonen dat wij niet onverschillig zijn en ik geloof dat dit van cruciaal belang is.

Dat, mijnheer de Voorzitter, is de reden waarom ons Parlement financiële sancties tegen Iran moet eisen.

Charles Tannock (ECR). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de vreselijke theocratische dictatuur in Iran is al schuldig aan een groot aantal misdrijven tegen haar eigen volk: van het ophangen van aanhangers van het bahaigeloof tot het ophangen van homoseksuelen en nu klaarblijkelijk het ophangen van vijftig onschuldige actievoerders. Het simpelweg stelen van een verkiezing door grootschalige stembusfraude mag ons dus nauwelijks verbazen. Ik denk dat deze barst in het regime en de moed van de protesterende jongeren – die ik huldig – uiteindelijk die hele verrotte regering ten val zullen brengen.

De heer Howitt heeft onlangs in een andere vergadering aangevoerd dat we vanuit dit Parlement verkiezingswaarnemers van de EU hadden moeten sturen om te bevestigen dat er daadwerkelijk is gefraudeerd. Nee, we mogen nooit een schijnverkiezing legitimeren die kandidaten al dan niet toelaat op basis van hun religieuze zuiverheid en waarbij de stemmen achter gesloten deuren worden geteld.

Carl Bildt, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik heb heel aandachtig geluisterd naar de verschillende beoordelingen en meningen die zijn geuit. Dit is, zoals gezegd, een heel belangrijk debat over een heel belangrijk onderwerp.

Ik denk dat terecht kan worden gezegd dat we eenstemmig zijn in onze beoordeling van wat er gaande is, wat we op de televisie hebben gezien en, wat belangrijker is, wat we hebben gehoord van de mensen die zelfs meer weten dan wat er op de televisie te zien is.

Ik ben het niet eens met degene die heeft gezegd dat we niet duidelijk genoeg zijn geweest. Als je vergelijkt wat de Europese Unie heeft gezegd, met wat alle andere belangrijke mondiale groepen van actoren hebben gezegd, is er geen twijfel over mogelijk dat wij degenen zijn die het duidelijkst, het meest consequent en het krachtigst zijn geweest in onze bewoordingen.

We hadden graag gewild dat deze woorden meer effect hadden dan ze nu al hebben, maar dat is vaak het geval. Maar ook al zijn woorden belangrijk – daarover bestaat geen twijfel – toch spreken we in de eerste plaats over hetgeen er sinds de verkiezingen van 12 juni gebeurt in Iran.

Ik denk dat het belangrijk is om ons ook te richten op hetgeen we voor 12 juni op de televisie hebben gezien, want dat was plotseling een enigszins ander Iran dan het Iran waaraan we gewend waren. Binnen de grenzen van het regime, dat wel natuurlijk, was er een zekere vitaliteit, een zekere pluraliteit, een duidelijk verlangen naar verandering, naar openheid, naar hervorming. Het is van buiten af heel moeilijk te beoordelen of dit representatief was voor de meerderheid van de Iraniërs of niet, maar dat het belangrijk was, blijkt niet het minst uit de kracht van de represailles die we na 12 juni hebben gezien. Wanneer we veroordelen wat we naderhand hebben gezien, mogen we dus niet vergeten wat we vooraf hebben gezien, noch de betekenis daarvan voor de lange termijn.

Ik denk dat we eenstemmig zijn in wat we zeggen en wat we denken. De heer Saryusz-Wolski, de heer Cohn-Bendit en de heer Mauro; vrijwel hetzelfde, als je kijkt naar wat we nu beoordelen. Het moeilijkste is echter niet wat we zeggen; het moeilijkste is wat we doen nu we met deze situatie worden geconfronteerd. Ik denk dat we verder twee wegen moeten bewandelen.

De eerste ligt tamelijk voor de hand. De Europese Unie moet de duidelijke stem voor mensenrechten en democratie zijn, waar dan ook en onder welke omstandigheden ook. Er kunnen andere factoren zijn waarmee in het beleid rekening moet worden gehouden, maar die mogen op geen enkele wijze afdoen aan de consistentie van onze verdediging van de mensenrechten. Wij moeten de moorden, het gebruik van de

doodstraf dus veroordelen. We moeten aandringen op de vrijlating van degenen die worden vastgehouden. We moeten duidelijk zijn in ons verzoek om de vrijheid en de rechten die er voor elke mens op aarde zijn, volledig te respecteren.

Op de tweede plaats – en ik denk dat hierover mogelijk wel enig verschil van mening bestaat – moeten we ook bereid zijn om de strijd aan te binden. Ik zeg dit in het besef dat dit een veel moeilijker beleid is dan ons gewoon op de achtergrond houden, niets doen of proberen te isoleren. Dat is makkelijk, maar de strijd aanbinden is moeilijk. De heer Kelam verwees naar een deel van de ervaring die we in het verleden hebben opgedaan, en naar het zorgvuldig balanceren waarmee dat gepaard is gegaan. Het feit dat we in het verleden in Europa een zekere ervaring hebben opgedaan, die niet het minst hier wordt weerspiegeld, stelt ons mogelijk in staat om die specifieke weg te bewandelen.

We mogen nooit denken dat elk probleem dat hier ter sprake is gebracht, kan worden opgelost met alleen een diplomatieke dialoog. Dat kan niet. Er spelen ook andere factoren mee. We mogen echter evenmin vergeten dat er kwesties zijn waarvan het onze plicht is om te proberen ze via een diplomatieke dialoog op te lossen. Ik denk dan aan de mensen die bij de Britse ambassade werkten, of de Franse student en anderen, waar we nu in een dialoog een oplossing voor moeten vinden.

Ik kom uit een land waar 1 procent van de burgers uit Iran komt. Ze reizen heen en weer. Het aantal consulaire problemen dat we hebben, is bijna onvoorstelbaar. We moeten bereid zijn om engagement te tonen, om in moeilijke gevallen individuen te helpen, zonder te denken dat dit alles in een keer zal oplossen.

We hebben ook nog het nucleaire dossier dat is genoemd. Er zijn misschien anderen die denken dat er veel eenvoudiger oplossingen voor dat dossier zijn. Ik denk niet dat er überhaupt een oplossing is als we daarover geen ware diplomatieke dialoog aangaan. Dat zijn andere kwesties waarmee we ons moeten gaan bezighouden.

Dit zal in de situatie waarmee we nu te maken hebben, natuurlijk meer van ons vragen en moeilijker voor ons zijn, daarover bestaat geen twijfel. Ik denk dat de discussie vorige week in de Commissie buitenlandse zaken enkele van de moeilijke keuzen naar voren heeft gehaald die we zullen moeten maken, alsook enkele van de moeilijke oordelen die we zullen moeten vellen in de komende weken en maanden – maar niet heel veel langer dan dat. Hier moeten we ons engagement tonen – u, wij in de Raad en u als Europeanen – samen met andere belangrijke internationale actoren, niet alleen met de Amerikanen met de nieuwe en goede aanpak van de regering-Obama, maar ook met anderen – de VN-Veiligheidsraad, Rusland, China, en met de bredere wereldgemeenschap. Alleen dan kunnen we hopen dat we een begin kunnen maken met het vinden van een oplossing voor niet alleen de dringende kwesties, maar ook de andere kwesties die moeten worden aangepakt.

Ik ben dankbaar voor dit debat. Ik denk dat het de duidelijke unanimiteit naar voren heeft gehaald die we hier hebben wanneer het gaat om het verdedigen van onze waarden, maar het heeft ook enkele van de moeilijke keuzen en evenwichtskunstjes naar voren gehaald waar we ons in de komende maanden en jaren mee bezig zullen moeten houden. We weten wat we willen bereiken; nu moeten we ons inspannen om het ook daadwerkelijk te bereiken. Maar denkt u alstublieft niet dat het gemakkelijk wordt. Ik kan u verzekeren dat de Raad zich intensief zal blijven bezighouden met alle aspecten van dit specifieke dossier.

(Applaus)

VOORZITTER: STAVROS LAMBRINIDIS

Ondervoorzitter

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, neemt u mij niet kwalijk, maar ik ontvang zojuist een bericht dat ik met de Raad en al mijn collega's van het Parlement wil delen.

Natalia Estemirova, die kandidaat was voor de Sacharovprijs van het Europees Parlement, is vanochtend in Grozny ontvoerd en wordt door onbekenden vastgehouden. Ik roep de Raad, de Commissie en de Europarlementariërs op tot protest, zodat Moskou weet dat wij aan Natalia Estemirova denken.

De Voorzitter. - Het debat is gesloten.

Richard Howitt (S&D). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil alleen iets rechtzetten, omdat mijn collega de heer Tannock mijn naam heeft genoemd.

Ik heb noch vorige week noch eerder in dit debat gevraagd om EU-waarnemers. Ik heb heel duidelijk gezegd dat de Europese Unie, als de omstandigheden het hadden gerechtvaardigd, een waarnemingsmissie naar de

Iraanse verkiezingen had kunnen zenden. Echter juist omdat de Commissie daar geen vertrouwen in had, hebben wij passende, gerechtvaardigde en objectieve zorgen over het verloop van deze verkiezingen.

Het spijt mij dat de heer Tannock niet in het Parlement aanwezig was om dit eerder in het debat te horen, en ik hoop dat ik erin ben geslaagd een en ander recht te zetten.

De Voorzitter. - Het debat is gesloten.

9. China (debat)

De Voorzitter. - Aan de orde zijn de verklaringen van de Raad en de Commissie over China.

Carl Bildt, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, nog een debat van, overbodig te zeggen, enig belang. Het onderwerp is China, maar het debat vindt natuurlijk wel plaats tegen de achtergrond van een aantal belangrijke ontwikkelingen in Xinjiang in het westen van China. Ik weet dat deze gebeurtenissen door veel leden van dit Parlement en door onze respectieve nationale parlementen in heel Europa op de voet worden gevolgd.

We hebben ook als Raad onze zorgen geuit over de berichten over de onrust daar en we hebben gevraagd om terughoudendheid van alle partijen – en om een vreedzame oplossing van het probleem. Ik denk dat het tijd is dat we zeggen dat we groot belang hechten aan de mensenrechten. We betreuren ook ten eerste het verlies aan mensenlevens en de verwoesting van eigendom en al het andere wat we hebben zien gebeuren, en we kunnen degenen die hiervoor verantwoordelijk zijn, slechts veroordelen, wie dat ook mogen zijn.

Ik wil echter ook van deze gelegenheid gebruikmaken om wat uitgebreider te kijken naar onze relatie met China, een land waarmee we een buitengewoon scala van complexe betrekkingen hebben. Toen we in 2003 besloten om deze betrekkingen op te zetten binnen het kader van een veelomvattend strategisch partnerschap, legden we onszelf vast op een uiterst ambitieuze onderneming, en dit is heel duidelijk terug te zien in de brede en gevarieerde relatie die we tegenwoordig met China hebben.

De complexiteit gaat natuurlijk gepaard met kansen. Zij brengt ook verschillende soorten uitdagingen met zich mee. We hebben geprobeerd deze relatie zo open te maken, dat we eerlijk en openlijk alle punten van zorg kunnen bespreken die de beide partijen kunnen hebben. De basis voor zo'n open dialoog is het gemeenschappelijke belang dat we hebben bij de ontwikkeling van onze relatie, ons gemeenschappelijke belang bij wereldwijde vrede en stabiliteit.

We trachten dit te bereiken door een dialoog en door multilateralisme. We hebben de jaarlijkse topontmoetingen en we tamelijk frequent ontmoetingen op het niveau van de ministers van Buitenlandse Zaken. We hebben ook een intensieve tweejaarlijkse mensenrechtendialoog en dan natuurlijk nog sectorale dialogen over verschillende aangelegenheden, waarvan handel er natuurlijk een van bijzonder belang is. We hebben ook de jaarlijkse dialoog op hoog niveau over handels- en economische aangelegenheden. Zoals u weet zijn we voorts in 2007 onderhandelingen begonnen voor een partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst. De onderhandelingen vorderen, maar de inspanningen in deze onderhandelingen kunnen aan beide zijden nog steeds worden opgevoerd.

We hebben er heel duidelijk belang bij de relatie met China op alle gebieden te ontwikkelen, en dat brengt, zoals ik heb gezegd, de mogelijkheid van een open en eerlijke dialoog met zich mee, ook over kwesties waar onze waarden mogelijk verschillen. En we weten dat zulke kwesties bestaan, zoals mensenrechten en zoals de toepassing van de doodstraf. We hebben er echter ook belang bij te proberen om het gemeenschappelijk belang te verwezenlijken dat we, overbodig te zeggen, tegenwoordig hebben: vraagstukken met betrekking tot de mondiale financiële stabiliteit en met betrekking tot de wijze van omgaan met de uitdaging van klimaatverandering zijn belangrijk.

Ook belangrijk zijn vraagstukken met betrekking tot het buitenlands beleid, of het nu de situatie is waarvoor we op het Koreaanse schiereiland gesteld staan met de provocatie door de DPKI, of de situatie in Birma, waar we natuurlijk bezorgd zijn over wat we zien gebeuren, of ook de situatie in Afrika en de noodzaak om de vitale zeeroutes rond de Hoorn van Afrika te beschermen.

Ik zal nu niet nader op deze kwestie ingaan, maar wil alleen onderstrepen dat we ons zorgen maken over de ontwikkelingen, zonder dat we deze in elk afzonderlijk detail kunnen beoordelen, doordat ze uiterst complex zijn. Ik wil ook onze hoop onderstrepen dat ze vreedzaam kunnen worden opgelost, alsook onze bereidheid

om met de Chinese autoriteiten een eerlijke dialoog aan te gaan over deze kwesties en over het brede scala van andere belangen die we samen hebben en waarover we een dialoog moeten voeren.

Catherine Ashton, *lid van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het is een teken van het belang dat dit Huis hecht aan onze strategische relatie met China, dat dit debat is gepland tijdens onze inaugurele zitting. Ik verwelkom opnieuw de kans om namens mijn collega Benita Ferrero-Waldner, die, zoals ik heb aangegeven, deze week op reis is en helaas niet hier kan zijn, een korte samenvatting te geven van het standpunt van de Commissie.

Ik hoef dit Huis niet te herinneren aan de enorme vooruitgang die we sinds onze eerste top, nu tien jaar geleden, hebben geboekt in de betrekkingen met China. De economische en handelsbetrekkingen zijn getransformeerd, de privé-contacten vermeerderen zich, en we voeren een dialoog over een groeiend aantal zaken.

Sinds de laatste Top EU-China in mei worden goede vorderingen gemaakt met de onderhandelingen over een nieuwe partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst, en we kunnen profiteren van een groeiend aantal contacten op hoog niveau, waaronder het uiterst succesvolle bezoek van minister-president Wen aan voorzitter Barroso eerder dit jaar en de bijeenkomst van de economische en handelsdialoog op hoog niveau, die ik samen met vice-minister-president Wang Qishan heb voorgezeten.

Momenteel concentreren we ons natuurlijk op mondiale uitdagingen, waaronder de economische en financiële crisis en klimaatverandering, alsook op regionale kwesties. Tegelijkertijd hebben we grote belangen in de situatie binnen China, waar we getuige zijn van veel spectaculaire successen, maar ook van ontwikkelingen die ons zorgen baren. Het beleid van China om zijn economie open te stellen heeft honderden miljoenen mensen uit de armoede getild en heeft de wereld geholpen vooruitgang te boeken in de richting van de belangrijke millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling. Maar China is een reusachtig land met aanzienlijke interne problemen en grote verschillen tussen zijn regio's.

De kracht van ons strategische partnerschap maakt ook een constructieve en open uitwisseling van standpunten mogelijk over kwesties waarover Europa en China van mening verschillen. Het kan daarbij gaan om aspecten van onze handelsbetrekking of om mensenrechten, bijvoorbeeld over Tibet, waarvan ik weet dat het in dit Huis bijzonder belangrijk wordt gevonden. Onlangs hebben we onze grote bezorgdheid geuit over de onrust in Xinjiang, hebben we het verlies aan mensenlevens betreurd en hebben we onze condoleances en medeleven overgebracht aan de families van de slachtoffers. We hebben alle partijen verzocht om terughoudendheid te tonen en alle gewelddadigheden onmiddellijk te staken. We hopen dat de situatie door middel van een dialoog vreedzaam, zonder verder bloedvergieten, kan worden opgelost.

De EU heeft in de loop der jaren geprobeerd om aan de Chinese autoriteiten haar zorgen kenbaar te maken over de situatie van de etnische minderheden in China en om haar eigen ervaringen, waarvan vele pijnlijk, te delen op het gebied van het aanpakken van de oorzaken van de marginalisatie, uitsluiting en discriminatie waarmee deze minderheden vaak te maken hebben.

We hebben allemaal hetzelfde doel van een opener, transparanter China, dat zich houdt aan internationale normen op het gebied van de mensenrechten en dat samenwerkt om mondiale uitdagingen het hoofd te bieden. Om dit te bereiken moeten we China in de geest van een constructief engagement dieper blijven integreren in de internationale gemeenschap en blijven werken aan de ontwikkeling van ons strategische partnerschap.

Elmar Brok, *namens de PPE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de voorzitter van de Raad, geachte collega's, ik sluit mij aan bij de fundamentele uitzettingen van de sprekers van de Raad en de Commissie. Ook ik ben van mening dat we het één-China-beleid moeten voortzetten, dat de samenhang van China als staatkundige eenheid gewaarborgd is, dat we deze niet willen aantasten. Natuurlijk aanvaarden wij geen geweld – of het nu gaat om het geweld van demonstranten dat onder bepaalde omstandigheden heeft plaatsgevonden, of om het geweld van de staat tegen demonstranten. Dit wilde ik vooraf opmerken.

Men moet echter ook beseffen dat in China het geweld van de centrale staat – die in deze veelvolkerenstaat met tal van culturele verschillen niet voldoende begrip opbrengt – een probleem is dat zich steeds weer zal herhalen. Daarom zijn meer culturele autonomie, meer bewegingsvrijheid en meer mogelijkheden met betrekking tot identiteit en taal voorwaarden voor het samenleven van vele volkeren onder het gemeenschappelijke dak van één staat.

De Chinese geschiedenis is vol van afscheidingen en herenigingen, die gepaard gingen met grote gewelddadige acties. Dat komt in de Chinese geschiedenis keer op keer voor. China moet tot het inzicht komen dat het zo niet door kan gaan en dat die autonomie moet worden ingevoerd.

De Oeigoeren vormen een gematigde soennitische minderheid. Van hen gaat geen directe terroristische dreiging uit. Daarom bestaat hetzelfde gevaar als in Tibet: als er geen overeenkomsten worden gesloten met de gematigden, komen er steeds meer radicale jongeren die niet meer kunnen of willen wachten. Een oplossing in de zin van identiteit staat daarom op den duur een oplossing in de weg. De Chinese regering zou er niet goed aan doen het alleen over terroristen te hebben die de eenheid van de staat willen ondermijnen, en te zeggen dat er buitenlandse krachten zoals Al-Qaida achter zitten. Ik ben van mening dat dat geen oplossing zou zijn voor dit land en dat wij een dergelijk beleid niet zullen accepteren. Dit alles wel onder de premisse die ik hier aan het begin heb geschetst.

Adrian Severin, *namens de S&D-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het Chinese volk vraagt ons zeer terecht waarom het Europees Parlement de situatie in China op de agenda van de eerste vergaderperiode van zijn nieuwe termijn heeft geplaatst.

Ons antwoord moet duidelijk zijn: omdat China zeer belangrijk voor ons is en niet omdat wij vinden dat wij China een lesje moeten leren of het land moeten vertellen hoe het gevoelige interne problemen volgens ons zou moeten oplossen. Juist omdat China zo belangrijk is voor ons, moeten wij alle gebeurtenissen die de interne stabiliteit in gevaar brengen, of die de Chinese veiligheid zouden kunnen bedreigen, goed in de gaten houden.

Ditmaal werd de context geschapen door de multi-etnische gebeurtenissen in de regio Xinjiang en het streven naar autonomie door de voornaamste etnische groep in de regio: de Oeigoeren. Dergelijke omstandigheden zijn altijd gevoelig en daarom is respect voor mensen- en minderhedenrechten die leiden tot een gevoel van waardigheid en veiligheid voor zowel de minderheid als de meerderheid belangrijk.

Minderhedenrechten mogen echter geen excuus noch een vergoelijking zijn voor separatistisch beleid of extremistische manieren om dit beleid te bevorderen en al helemaal niet voor het doden van vreedzame burgers die tot een minderheid of een etnische gemeenschap behoren.

Bij zijn vraag om mensenrechten en de rechten van minderheden ten volle te respecteren, bij zijn uiting van compassie voor alle mensen van wie deze rechten zijn geschonden en in zijn verzoek om verduidelijking omtrent de terroristische, religieuze, extremistische en separatistische dimensies van deze gebeurtenissen dient het Europees Parlement de Chinese regering en maatschappij zijn steun aan te bieden om met deze lastige zaken om te gaan, die ook in sommige van onze landen een probleem vormen. We verzoeken de Chinese overheid om geen excessief gebruik van geweld te maken, maar we moeten iedereen in de wereld aansporen minderhedenrechten niet te gebruiken als een manier om geopolitieke doelen te bereiken.

Graham Watson, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, dit Huis uit al heel lang kritiek op de Volksrepubliek China voor de manier waarop zij etnische minderheden behandelt. De Oeigoeren uit de provincie Xinjiang hebben meer dan de meeste andere minderheden te lijden gehad, met name sinds de bezetting van Oost-Turkestan door China in 1949.

De Volksrepubliek beweert dat zij niet op zoek is naar territoriale uitbreiding. De geschiedenis toont echter aan dat zij in het communistische tijdperk heeft geprobeerd Oost-Turkestan, Tibet en Taiwan te overheersen en te onderwerpen. Dat is de reden waarom de Europese Unie het wapenembargo tegen China niet moet opheffen.

Dat een Europese minister-president de reactie op de meest recente onlusten “genocide” noemt, is misschien overdreven, maar dat de Volksrepubliek klaagt over inmenging in binnenlandse zaken toont aan dat China een nogal ouderwets wereldbeeld heeft. Nu de wereldeconomie vorm wordt gegeven op computercampussen aan de Amerikaanse westkust, in Indiase callcenters en Chinese fabrieken en nu belangrijke beslissingen in een nanoseconde van Beijing naar Brussel kunnen worden gecommuniceerd, zijn we werkelijk één mondiale gemeenschap geworden. In deze gemeenschap is geen ruimte voor repressie of onderwerping op basis van ras, religie of etniciteit, noch voor islamofobie, antisemitisme of andere vormen van haat.

China's problemen worden op dit moment veroorzaakt door vergrijzing in het binnenland. Het land heeft meer jongeren nodig die buiten de stad willen werken, hetzelfde probleem als waar wij in de Europese Unie mee kampen. Ik zag dit toen ik Urumqi vier jaar geleden bezocht. Maar China zal zeggen dat het

beleidsmaatregelen nodig heeft om economische migranten te beschermen, beleidsmaatregelen om de legitieme eisen van etnische minderheden te erkennen, net als wij.

Hier kan de Europese Unie een rol spelen, mijnheer Bildt. Wij weten dat hoe volwassenere een democratie wordt, des te meer ruimte er aan de bevolking wordt gegeven voor zelfbestuur en zelfbeschikking. De grootste problemen in Europa vinden we dan ook in jonge democratieën als Hongarije en Spanje. We moeten de Chinese bevolking, die heel goed in staat is in een democratie te leven – zoals te zien in Taiwan en Hong Kong – helpen hun groeiende economische kracht samen te laten gaan met een groeiende politieke volwassenheid bij het ontwikkelen van democratie. We moeten ze ook helpen bijpassende beleidsmaatregelen te ontwikkelen, zoals Erasmus Mundus, beleidsmaatregelen waarover de commissaris heeft gesproken om het aantal directe contacten en uitwisselingen te verhogen. Ik ben ervan overtuigd dat de Europese Unie een belangrijke rol kan spelen om hier samen met China voor te zorgen.

Helga Trüpel, *namens de Verts/ALE-Fractie.* – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, mijnheer de voorzitter van de Raad, ik veroordeel het geweld van beide zijden, zowel aan de kant van de Han-Chinezen als aan de kant van de Oeigoeren, en ik betreur de onschuldige slachtoffers.

Dit is echter geen conflict waarin de krachten gelijk zijn verdeeld. De Oeigoeren zijn een onderdrukt volk van negen miljoen mensen. Voor mij is duidelijk dat het minderhedenbeleid in China gefaald heeft. Er is namelijk geen harmonieuze samenleving, zoals de Communistische Partij van China beweert. In Xinjiang in het gebied van de Oeigoeren is er evenmin culturele autonomie als in Tibet. In de praktijk is er geen zelfbestuur, ook al heten deze regio's over zelfbestuur te beschikken, en vooral – en dat is met name voor de jonge generatie van doorslaggevend belang – hebben de Oeigoeren geen gelijke sociale en economische rechten. Maar de Communistische Partij van China herhaalt steeds die ene monotone beschuldiging van crimineel separatisme. Eenieder wie voor de mensenrechten en de democratie in China opkomt, loopt gevaar als crimineel en separatist te worden beschouwd.

De Volksrepubliek China moet evenwel tot het besef komen dat er alleen kans op interne vrede bestaat als de rechten van minderheden worden gewaarborgd. Alleen wanneer gelijke rechten worden verleend kan er in China een vreedzame interne ontwikkeling komen en kan het land zijn aanzien herstellen.

Tot slot een heel belangrijke opmerking aan het adres van het Zweedse voorzitterschap van de Raad: inderdaad hebben we belang bij een strategisch partnerschap met China met betrekking tot het klimaatbeleid en algemene kwesties van buitenlands beleid. Maar we kunnen de mensenrechten en de kritiek op de situatie in China niet opofferen aan strategische belangen. In ons strategisch beleid ten aanzien van China moeten we integendeel duidelijke uitspraken doen over het minderhedenbeleid en mensenrechtenschendingen.

Charles Tannock, *namens de ECR-Fractie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, eeuwenlang hebben de Oeigoeren met moeite hun schamele kostje bijeen gescharreld in een onherbergzaam gebied van een groot land. De meesten van hen zijn vreedzame moslims. Helaas is een deel van de lokale bevolking in de afgelopen jaren echter steeds meer geradicaliseerd door terroristen die zijn verbonden aan Al-Qaida. China heeft afwijkende meningen van zijn eigen minderheden nooit getolereerd, maar ik deel de Chinese zorgen over het gevaar van islamitisch terrorisme van de Oeigoeren. Ik heb de Raad drie jaar geleden gesteund in zijn poging het Oeigoerse Oost-Turkestan Bevrijdingsfront te verbieden.

China's autoritaire optreden en de dominantie van Han-Chinezen mag niet door Oeigoerse terroristen, van wie sommigen zelfs in Guantánamo Bay zitten, als excuus worden gebruikt om angst en geweld te verspreiden. De meeste slachtoffers van het recente geweld waren namelijk Han-Chinezen.

Velen van ons zijn natuurlijk bezorgd over de mensenrechten in China en datzelfde geldt voor mij, ook als vriend van Taiwan. De EU blijft echter vasthouden aan een één-China-beleid en aangezien de EU Taiwan en Tibet officieel beschouwt als onderdelen van de Volksrepubliek China, moeten wij de afscheiding van de provincie Xinjiang op geen enkele wijze steunen.

Een interessant aspect van deze kwestie is de vraag of deze controverses ervoor zal zorgen dat moslimpartners van China in Afrika, zoals Soedan, hun betrekkingen met het land zullen heroverwegen.

Ten slotte merk ik op dat de Turkse minister-president Erdogan dit geweld "genocide" heeft genoemd. Dat is wel wat wrang van een man wiens eigen land weigert de Armeense genocide te erkennen. Zijn pogingen om gevoelens van pan-Turks nationalisme aan te spreken zijn ook nogal hypocriet in het licht van de manier waarop Turkije zijn eigen minderheden en met name de Koerden in Oost-Turkije behandelt.

Bastiaan Belder, *namens de EFD-Fractie*. – Binnen en buiten Xinjiang heeft de oproep tot jihad reeds geklonken. En zo dreigen de bloedige botsingen tussen Han-Chinezen en Oeigoeren op Chinees grondgebied binnens- en buitenslands dramatisch te escaleren. Tegen die gevaarvolle, religieuze dimensie van de etnische tegenstelling in Xinjiang weert zich de inheemse christelijke gemeenschap nadrukkelijk. Zij bidt juist voor vrede, stabiliteit én rechtvaardigheid voor alle burgers van Xinjiang.

En irrationeel genoeg grijpt de Chinese overheid deze helpende hand niet, maar slaat die juist repressief neer! Dat blijkt uit een regelrechte campagne van regeringswege tegen vreedzame protestantse huiskerken, vandaag de dag. Zo werden op 3 juli tijdens een eredienst acht christenen gearresteerd in Xinjiang. Vier van hen zitten nog steeds vast op een geheime plaats en twee Chinees-Amerikaanse zendelingen worden simpelweg vermist.

Raad en Commissie, ik vraag u dringend te interveniëren bij de Chinese autoriteiten om geloofsvrijheid voor allen te waarborgen in deze kritieke situatie in Xinjiang. Hét probate tegenmiddel voor de oproep tot jihad. Bewijs ook voor de Chinese huiskerken dat zij in Peking streven naar een harmonieuze samenleving zijn inbegrepen!

Laima Liucija Andrikiienė (PPE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, “geweld”, “een groot aantal slachtoffers”, “honderden doden en gewonden in China bij de opstand in de provincie Xinjiang”: dit waren de alarmerende berichten die we tien dagen geleden ontvingen. In Xinjiang werd het internet volledig platgelegd, waardoor communicatie naar en vanuit de afgelegen regio sterk werden beperkt. Rekening houdend met wat vorig jaar in Tibet is gebeurd, zouden de recente ontwikkelingen in Oost-Turkestan, ook bekend als Xinjiang, de Chinese regering moeten wakker schudden met betrekking tot zijn algemene beleid inzake etnische minderheden in China.

De boodschap die de Oeigoeren hebben gestuurd is dat die beleidsmaatregelen hebben gefaald en dat de Chinese regering dit moet begrijpen en een oplossing moet zoeken. De Oeigoerse bevolking in de regio, die bestaat uit acht miljoen mensen, heeft lang geklaagd over de manier waarop zij door de Chinese centrale overheid wordt behandeld. Kort geleden heeft de Chinese overheid de Oeigoeren niet beschermd tegen de gewelddadige aanvallen van racistische bendes. Dit heeft niks te maken met de oorlog tegen terreur, het controversiële concept dat de Chinese regering gebruikt als rechtvaardiging voor haar repressieve behandeling van de Oeigoeren in Oost-Turkestan.

Het feit dat president Hu Jintao zijn deelname aan de G8-top in Italië moest inkorten en moest terugkeren naar China toont aan dat de Chinese overheid zich realiseert dat de gebeurtenissen in de provincie geen geïsoleerd incident zijn. In plaats van oplossingen te zoeken via repressie en hard optreden, moet het Chinese leiderschap juist met positieve maatregelen komen, die een oplossing bieden voor de algemene klachten van het Oeigoerse volk, vooral als China zich volwassen wil tonen en een echt harmonieuze maatschappij wil creëren.

Ik ben het volledig eens met het standpunt van de EU dat door de waarnemend voorzitter is geuit om alle zijden op te roepen tot terughoudendheid en de Chinese regering te verzoeken de vrijheid van meningsuiting en informatie te respecteren, evenals het recht op vreedzaam protest.

Véronique De Keyser (S&D). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, de Chinese overheid treedt hard op in de geweldsuitbarsting in het autonome gebied van Xinjiang. Het officiële dodental van de botsingen tussen de Oeigoeren en de Hans is 186, maar het bloedvergieten gaat door.

China doet het voorkomen alsof dit geweld in hoofdzaak een etnisch conflict is tussen Hans en Oeigoeren. In werkelijkheid is het de haast onontkoombare uitkomst van een repressief beleid in Xinjiang. Het gebied is van strategische waarde, maar moeilijk te controleren. Als vitale doorgangsroute en met zijn rijkdom aan natuurlijke hulpbronnen – goud, olie en gas – is het van cruciaal belang voor de toekomstige Chinese energievoorziening. De bevolking bestaat echter uit een groot aantal niet-Chinese etnische groepen, waarvan de Oeigoeren de grootste zijn. Het zijn voor het merendeel soennitische moslims van Turkstalige afkomst die bijna de helft van de bevolking uitmaken. Zij worden al tien jaar stelselmatig gediscrimineerd en bedreigd met assimilatie en de dood. Hun identiteit is in gevaar.

China's beleid jegens deze etnische minderheid was in de jaren tachtig feitelijk liberaal, maar is gaandeweg verhard. De Chinese autoriteiten grepen 11 september 2001 aan om ruchtbaarheid te geven aan hun gevecht tegen – en merk op hoe deze begrippen samensmelten – terrorisme, separatisme en religieus extremisme. In april 2009 sloeg Amnesty International alarm: na Tibet komt Xinjiang. De Oeigoerse separatisten zouden na de mislukking van hun geweldloze strategie op zoek gaan naar andere manieren om hun eis inzake erkenning van hun identiteit af te dwingen en dat is inderdaad gebeurd.

China kan de eenheid echter niet blijven bewaren met een opeenvolging van bloedbaden. Als ondertekenaar van internationale overeenkomsten is het verplicht zijn etnische minderheden te beschermen. Ook zijn grondwet en een wet uit 1984 inzake regionale autonomie verplichten het deze minderheden te beschermen. Zal Europa zijn ogen blijven sluiten en zich beperken tot het veroordelen van de onderdrukking en vergeefs smeken om de vrijlating van politieke vluchtelingen? Nee. Mensenrechten in China zijn een politiek probleem en we moeten de moed hebben dit land aan zijn verplichtingen jegens zijn bevolkingsgroepen te herinneren en aan het risico dat het neemt ten opzichte van de internationale gemeenschap als het deze verplichtingen verzaakt. Wij verwachten dat het Zweedse voorzitterschap in deze zaak ferm optreedt.

Tomasz Piotr Poręba (ECR). - (PL) Mijnheer de Voorzitter, de manier waarop de betogingen in de provincie Xinjiang werden neergeslagen toonde ons nogmaals het autoritaire karakter van de communistische overheid in Beijing. Ten gevolge van het grootste etnische conflict dat de voorbije tientallen jaren in China heeft plaatsgevonden zijn ten minste 180 mensen omgekomen, en 1600 anderen zijn gewond geraakt. Het Europees Parlement is verplicht om geweld te veroordelen dat ontspruit aan etnische en religieuze discriminatie. Op dezelfde manier zouden we ook moeten optreden in dit geval, waar de macht van een autoritair land zich heeft gericht tegen de Oeigoerse minderheid. Die is echter niet het enige slachtoffer van totalitaire regeringen.

De inwoners van een Europa dat gebaseerd is op christelijke waarden hebben een speciale opdracht tegenover de christelijke minderheden die in andere delen van de wereld worden vervolgd. In het geval van China bestaat deze minderheid volgens niet-officiële bronnen uit meer dan 30 miljoen mensen. Op deze manier worden vertegenwoordigers van een bevolking de grootte van een groot Europees land getreiterd, vervolgd, de mogelijkheid ontzegd om werk te vinden, gemarteld en vermoord door de communistische Chinese overheid. Het Chinese regime is zich er van bewust dat het christelijke geloof samengaat met een verlangen naar vrijheid en een rechtsstaat. Daarom probeert het zijn verdere ontwikkeling te beperken. De strijd tegen de christelijke kerk brengt echter niet de verlangde resultaten, want het aantal gelovigen neemt elk jaar nog systematisch toe.

De Chinese autoriteiten moeten begrijpen dat de zogenaamde Centrale Staat pas echt een modern land kan worden wanneer het de grondbeginselen van democratie en geloofsvrijheid begint te respecteren.

Bernd Posselt (PPE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, het debat van vandaag toont weer eens aan dat de Raad de zwakke schakel van de EU is. Dit Huis heeft een heel duidelijk standpunt inzake mensenrechten, en namens de Commissie heeft Lady Ashton zich hier bewonderenswaardig duidelijk uitgelaten. Van de Raad heb ik alleen gehoord dat beide partijen worden veroordeeld vanwege hun gewelddaden.

Natuurlijk moet ook het geweld van de Oeigoeren worden veroordeeld. Maar kan dit geweld op een lijn worden gesteld met een communistische dictatuur die niets van het bloedbad op het Plein van de Hemelse Vrede heeft geleerd, die een heel volk bruut en bloedig onderdrukt, en met het feit dat dit volk bedreigd is door een doelgericht nederzettingenbeleid? Kunnen we dit vergelijken met gebeurtenissen die het product van de Chinese propaganda zijn en door niemand aan een internationaal onderzoek zijn onderworpen? Ik vind van niet.

De Oeigoeren worden nu van separatisme beticht. Maar is het separatisme als het huis in brand staat en ik het huis uit wil rennen? Is het separatisme als ik ten onrechte in de gevangenis wordt gestopt en ik probeer te vluchten? Dat is geen separatisme, maar een uitdrukking van de wil om te leven! Als de Oeigoeren in China de ruimte zouden krijgen om in hun geboortestreek in vrijheid, waardigheid en zelfstandigheid te leven, dan zou er ook geen separatisme zijn. Dat is het enige recept tegen separatisme.

De Oeigoeren zijn geen minderheid, ze zijn een volk, net als de Zweden, maar een volk dat nu eenmaal kleiner is dan dat van de Han-Chinezen. Maar heeft een volk ongelijk, alleen omdat het kleiner is? En moeten we aan een macht toegeven, alleen omdat zij groter is? Ik vind van niet. Daarom hebben we als Europese Unie een grote verantwoordelijkheid.

Ik vertegenwoordig hier de kieskring München. In München is het Wereldcongres van de Oeigoeren gevestigd. Vroeger hadden we in München Radio Liberty en Radio Free Europe. We zijn er nu nog steeds trots op dat we destijds de stem van de vrijheid waren. Ik ben ervan overtuigd dat we op een dag net zo trots zullen zijn dat we het centrum van de vrije Oeigoeren waren, en ik hoop dat alle Oeigoeren op een dag van deze vrijheid kunnen genieten!

Evelyne Gebhardt (S&D). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, beste collega's, we moeten in alle duidelijkheid zeggen dat China een uniform systeem heeft, en we willen ook niet dat het land uit elkaar valt! Wij respecteren het Chinese systeem. Dit betekent echter niet ...

(interruptie van de heer Posselt)

Wij respecteren het uniforme systeem in China. Maar dat betekent niet dat de verscheidenheid van de volkeren in China niet ook dient te worden gerespecteerd. Als sociaaldemocraten eisen wij een dergelijk respect.

Wij willen dat de burgerrechten, de mensenrechten, de vrijheid van de mensen in China worden gerespecteerd. Wij willen dat de vrijheid van meningsuiting wordt gerespecteerd. Wij willen dat journalisten zich ongehinderd kunnen bewegen, zodat zij ook over de feitelijke situatie kunnen berichten. Dat is wat wij willen. En wij maken onze collega's in China ook volledig duidelijk dat we van hen verwachten dat ons beginsel, namelijk dat de mensenrechten universeel zijn, ook in China als beginsel geldt. De politici zeggen telkens weer: laten we eerst de sociale problemen oplossen, daarna kunnen we over mensenrechten praten. Maar dat is de verkeerde weg. Het is andersom: eerst de mensenrechten, dan de sociale rechten, want die vormen er een onderdeel van, je kunt het één niet van het ander loskoppelen.

Derhalve was ik ook erg teleurgesteld, mijnheer Bildt, over hetgeen u heeft gezegd. Uit uw woorden viel namelijk de houding af te lezen: laten we economisch samenwerken, dat heeft onze prioriteit, de rest interesseert ons niet zo. Dat is niet de aanpak die we nodig hebben, wij willen een aanpak die de Europese Commissie ook heeft voorgesteld, namelijk: eerst een gemeenschappelijke basis voor ons werk, als fundament voor onze samenwerking. Want wij zijn voor samenwerking, dat staat als een paal boven water, maar voor samenwerking niet op een willekeurige basis, maar op een goed fundament dat de menselijke waardigheid eerbiedigt.

Nirj Deva (ECR). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de heer Bildt feliciteren met zijn evenwichtige interventie van zojuist. Ik geloof in de grenzen van de natie zoals erkend door de Verenigde Naties en ben dus tegen separatistisch geweld waar dan ook ter wereld, of dat nu plaatsvindt in Kasjmir, Indonesië, Sri Lanka, waar ik ben geboren, Noord-Ierland, waar ik ben gebombardeerd, Spanje of zelfs in China.

Ik betreurt dat zo'n 1680 mensen gewond zijn geraakt en 184 mensen zijn gedood in China, een land dat zeer belangrijk is voor de EU. Het probleem begon in een speelgoedfabriek in Guangdong en breidde zich van daaruit uit. Onder de mensen die bij de rellen in Urumqi zijn gedood, bevonden zich 137 Han-Chinezen en 46 Oeigoeren. Dit is vreselijk en we moeten het veroordelen.

Als deze rellen zijn aangemoedigd of bijgestaan door krachten van buiten, met name separatistische fundamentalisten, dan moeten zij worden aangeklaagd door het Internationaal Strafhof.

Als er geen sprake is geweest van inmenging van buitenaf, dan moet de Chinese politie de zaak afhandelen en dienen wij haar te steunen. We leven in een kleine wereld. We moeten samenleven. De EU is hier een goed voorbeeld van. Het steunen van separatisme, waar dan ook ter wereld, druist in tegen de geest van de EU. We kunnen niet enerzijds ons best doen om Europa te verenigen en anderzijds afscheidingen in China aanmoedigen. Dat leidt slechts tot chaos en conflicten.

Csaba Sógor (PPE). - (HU) Aan wiens kant staan we eigenlijk, aan de kant van China of het Tiananmenplein? China of Tibet? China of het gebied van de Oeigoeren? Aan de kant van 1,2 miljard Chinezen of 8 miljoen Oeigoeren? Aan de kant van onderdrukking, de invoering van een vreemde levensvorm, een comfortabel leven, gezondheid en geld of aan de kant van een agrarisch nomadenverleden, dat weliswaar met veel armoede en ziekte gepaard gaat, maar ook met behoud van de eigen cultuur en vrijheid? In de toespraak van enkele collega's klonk de taal van de voormalige dictatoriale regimes in Oost-Europa door. Een vrouw met elf kinderen zou een terrorist zijn. Een vrouw die in de gevangenis heeft gezeten en van wie twee kinderen nu nog in de gevangenis zitten. Aan wiens kant staan we? Dat is de vraag. Aan de kant van papieren autonomie of van echte autonomie? Aan de kant van onderdrukking, een vreemde levensvorm, de uitbuiting van de natuurlijke schatten van het Oeigoergebied, of aan de kant van het behoud van culturen, vrijheid en het zelfbeschikkingsrecht van volkeren? Voor mij is het duidelijk aan welke kant ik sta. Ik hoop dat dit voor mijn collega's ook geldt. We moeten vriendschap sluiten met China zodat het land van ons kan leren, maar daarvoor moeten wij wel het goede voorbeeld geven op het gebied van mensenrechten, vrijheidsrechten, zelfbeschikking en autonomie. We hebben nog veel te doen. Ik denk daarbij aan de onlangs toegetreden landen.

Emine Bozkurt (S&D). - Ik heb geluisterd naar de inleidingen van zowel de Raad als de Commissie en misschien ligt het aan de vertolking, maar ik heb geen enkele keer het woord Oeigoeren gehoord en over de Oeigoeren hebben wij het vandaag natuurlijk. Er zijn honderden doden te betreuren en nog veel meer gewonden.

De Europese Unie staat vierkant voor fundamentele rechten, mensenrechten, burgerrechten, vreedzaam demonstreren. Wij zien dat deze heel erg in de verdrukking komen. Uiteraard hoor ik in de inleidingen de noodzaak tot dialoog. Die noodzaak onderstreep ik ook ten zeerste. Die dialoog is ontzettend belangrijk. Graag wil ik echter van de Raad en de Commissie weten welke concrete acties zij op de korte termijn gaan ondernemen.

Reinhard Bütikofer (Verts/ALE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, het fundament voor deze discussie is het universele karakter van de mensenrechten, maar ook de noodzaak van een mondiaal partnerschap. Er was hier sprake van de harmonieuze samenleving. Dat is een leus van de Communistische Partij van China, maar het betekent ook meer: het is een diep gevoelde hoop van het Chinese volk. De harmonieuze samenleving is niet domweg een maskering van autoritaire toestanden. Ik ben van mening dat het wel eens onze taak zou kunnen zijn om het Chinese volk bij de verwezenlijking van een harmonieuze samenleving te helpen.

Bij een partnerschap hoort ook dat we de dingen bij de naam noemen. Als we het over Xinjiang hebben, moet ook het woord 'Oeigoeren' vallen! De dingen bij de naam noemen heeft echter niets te maken met de geest van confrontatie, waarvan wij ons distantiëren.

Tot slot een opmerking aan het adres van mijnheer Posselt. Hij had het over separatisme. Nu weet ik, mijnheer Posselt, dat uw partij daar ervaring mee heeft, maar ik geloof dat het beter is dat we het net als mijnheer Brok maar beter over de voortzetting van het één-China-beleid kunnen hebben.

Struan Stevenson (ECR). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, het zou een grove fout zijn om China in dit debat vandaag in dezelfde categorie te plaatsen als Iran. De EU heeft heel goede betrekkingen met China en ik denk dat we er goed op moeten letten dat onze discussies over de recente gebeurtenissen in Urumqi correct zijn en gebaseerd op de feiten.

Het incident dat plaatsvond op 5 juli betrof een opzettelijke aanval op de Han-Chinese bevolking van die stad door de Oeigoeren. Zoals we weten zijn bepaalde militanten onder de Oeigoerse bevolking van Xinjiang islamitische fundamentalisten die een eigen staat eisen. Zij hebben een gewelddadige aanval beraamd die heeft geleid tot de dood van 137 Han-Chinezen. De grote meerderheid van de doden was dus Han-Chinees. De Chinese regering heeft op passende wijze politie en militairen ingezet om een einde te maken aan het geweld en de tegenaanvallen van de Han-Chinezen tegen de Oeigoeren een halt toe te roepen. Wat had China anders moeten doen? Laten we onze kritiek dus baseren op feiten en de Chinezen niet oneerlijk beschuldigen.

Sabine Lösing (GUE/NGL). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik vind dat dit conflict toch zeer eenzijdig wordt beschreven. Ik ben het eens met de vorige spreker dat het in dit geval toch erg vaak om aanvallen van Oeigoeren op Han-Chinezen gaat, en wel om aanvallen die deels ook een racistische achtergrond hebben.

(Interrupties)

Ik heb bijvoorbeeld een interview gelezen met een Oeigoerse vrouw, die zei: "Wilt u misschien door gele communisten worden geregeerd?" De Oeigoeren hebben in hun regio tal van privileges, ze mogen bijvoorbeeld meerdere kinderen krijgen, hun geloof ook tijdens het werk beoefenen enzovoort. Daardoor bestaat er bij de daar wonende Han-Chinezen ook veel afgunst.

Derhalve is een gedifferentieerde analyse van oorzaken en gevolgen nodig. Soms komen de problemen ook uit een andere hoek dan je op het eerste gezicht zou denken of dan men je wil doen geloven. We moeten ervoor oppassen een eenzijdig standpunt in te nemen.

We moeten de Chinezen helpen hun problemen op te lossen. Het eenzijdige perspectief dat hier vaak wordt gepresenteerd is mijns inziens zeer gevaarlijk. De Chinese regering geeft wel degelijk tekortkomingen van haar minderhedenbeleid toe. Ook geeft zij nalatigheden toe. Maar zij toont ook de wil om veel dingen te verbeteren. Hierbij moeten wij de regering door vertrouwenwekkende en ook kritische samenwerking ondersteunen.

Carl Bildt, waarnemend voorzitter van de Raad. - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik denk dat dit debat goed weergeeft hoe complex deze materie is. Men heeft kwesties aan de orde gesteld die variëren van het andere systeem dat China heeft en de evolutie van dat systeem, het belang dat wij hechten aan mensenrechten en

de noodzaak China te helpen zich te ontwikkelen naar een opener maatschappij, met meer respect voor de mensenrechten en voor de problemen inzake de rechten van minderheden. Problemen van China dus.

Maar China is helaas niet het enige land in de wereld dat te maken heeft met deze problemen en het geweld, het etnische geweld dat we de afgelopen dagen in de straten van Urumqi hebben gezien. Etnisch geweld is altijd slecht. Het moet worden veroordeeld en we kunnen slechts onze steun geven aan degenen die in deze specifieke situatie voor verzoening proberen te zorgen op basis van respect voor de mensenrechten. Uit eigen ervaring weten we hoe moeilijk dit is.

De heer Bütikofer verwees naar het concept van een harmonieuze maatschappij. We willen allemaal bijdragen aan en leven in een harmonieuze maatschappij en uiteraard moeten we bekijken wat we kunnen doen om China te helpen zich te ontwikkelen in een maatschappij die door alle burgers in China als harmonieus wordt gezien. Daar zijn ze nog niet. Sterker nog, er zijn maar weinig volledig harmonieuze maatschappijen, maar dat is natuurlijk bekend. Ik wil overigens zeggen dat ik veel wijsheid hoorde in de eerste opmerkingen van de heren Brok, Severin en Watson die ons zou kunnen helpen bij de verdere onderhandelingen in onze belangrijke betrekkingen met China, wetende hoe complex deze relatie in alle opzichten is.

VOORZITTER: MIGUEL ÁNGEL MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Ondervoorzitter

De Voorzitter. - Het debat is gesloten

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Helmut Scholz (GUE/NGL), schriftelijk. – (DE) Conflictoplossing voor miljoenen Oeigoeren in China – dialoog in plaats van veroordeling. Wij betreuren de bloedige rellen, de doden en gewonden in Xinjiang-Oeigoer. Het optreden van de politie en veiligheidstroepen was onevenredig en doet afbreuk aan de doelstellingen van de Chinese regering met betrekking tot groei en stabiliteit. Tegelijkertijd is het onjuist om China van “culturele genocide” te beschuldigen. De regering streeft wel degelijk naar een evenwicht tussen minderhedenautonomie en modernisering in de veelvolkerenstaat. Het is ook aan ons om de ontwikkeling van de rechtsstaat en de democratie in China in de geest van partnerschap te ondersteunen, zonder de historische, geografische en culturele bijzonderheden over het hoofd te zien. Eenzijdige terechtwijzingen verstikken iedere dialoog. En zij vormen geen vervanging voor een beleid dat erop is gericht betere garanties voor de mensenrechten te bieden. China is voor Europa een belangrijke partner – naast de VS en Rusland. De overwinning van de financiële crisis, armoedebestrijding, het indammen van de klimaatverandering en de continuïteit van de energie- en watervoorziening zijn zonder de inspanningen van de Volksrepubliek China niet mogelijk. De meerderheid van de Oeigoeren is ontsteld over de gebeurtenissen van de afgelopen weken en wil vooral weer in vrede kunnen leven. De Chinese regering weet dat dit conflict niet met geweld valt op te lossen. We kunnen de dialoog tussen de Han-Chinezen en de Oeigoerse en andere minderheden ondersteunen, in plaats van de decennia oude inmenging van buitenaf met ondeugdelijke middelen voort te zetten. Een geïnstitutionaliseerde dialoog over de versterking van de rechtsstaat in China is in dit kader een belangrijke taak voor het Europees Parlement.

10. Honduras (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde zijn de verklaringen van de Raad en de Commissie over Honduras.

Carl Bildt, waarnemend voorzitter van de Raad. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, onze wereld is groot. Ik ben dankbaar voor deze mogelijkheid om in te gaan op de situatie in Honduras en de ernst van de ontwikkelingen daar, niet alleen voor Honduras, maar voor de hele regio. Ik zal proberen het kort te houden.

Sinds het begin van deze specifieke crisis, afgelopen maand, heeft het voorzitterschap het militair optreden tegen president Zelaya, die democratisch is gekozen, wat men er verder ook over kan zeggen, veroordeeld. Dat optreden was in strijd met de grondwettelijke orde van Honduras.

Wij hebben opgeroepen deze grondwettelijke orde volledig te herstellen en we hebben alle partijen en instellingen verzocht om zich te onthouden van geweld of praten over geweld en om te streven naar een snelle en vreedzame oplossing.

Ik denk dat wij, net zoals wij verwachten dat bij problemen in verschillende delen van Europa de Europese Unie de leiding moet nemen en wij hopen dat de rest van de wereld ons steunt in onze inspanningen, ervoor

hebben gekozen ons te richten op het steunen van de Organisatie van Amerikaanse staten bij hun pogingen om door middel van dialoog en compromis een oplossing te vinden voor hun problemen.

Op dit moment is geen enkele van onze ambassadeurs in Honduras aanwezig. Ook hebben we nu geen diplomatieke contacten.

Wij zijn zeer verheugd over de recente inspanningen van de Costa Ricaanse president Oscar Arias, winnaar van de Nobelprijs voor de Vrede, om de verschillende partijen bij elkaar te brengen. Het zal alleen niemand verrassen dat dit tot nu toe geen gemakkelijke onderneming is geweest. Maar het nieuws dat er onder voorzitterschap van president Arias een nieuwe bijeenkomst is belegd voor aanstaande zaterdag is bemoedigend. We kunnen hem slechts aanmoedigen zijn inspanningen voort te zetten en we kunnen de partijen slechts verzoeken zich open te stellen voor een compromis en daarbij elk onderdeel van de grondwet van Honduras ten volle te respecteren.

Tot besluit wil ik graag het belang onderstrepen dat wij, voorbij de huidige crisis, hechten aan eerlijke, spoedige en transparante presidentsverkiezingen in Honduras later dit jaar. De rechtstaat en respect voor de mensenrechten moeten in de hele wereld de hoeksteen blijven van een democratische regering. Midden-Amerika, Latijns-Amerika, heel Amerika horen daar ook bij.

Catherine Ashton, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het is me wederom een genoegen een korte bijdrage te leveren aan dit debat namens mijn college Benita Ferrero-Waldner, nu we het hebben over de politieke crisis in Honduras.

Na vele jaren maakt Latijns-Amerika opnieuw een institutionele breuk door. De crisis in Honduras toont ons hoe kwetsbaar de rechtstaat is, evenals het institutionele kader voor het oplossen van conflicten in sommige Latijns-Amerikaanse landen, en hoe deze landen in een zware crisis kunnen belanden, vooral nu ze door een periode gaan van flinke politieke polarisatie.

De Commissie heeft snel gereageerd. We hebben onze diepe bezorgdheid geuit over de gebeurtenissen in Honduras en we hebben benadrukt hoe belangrijk het respecteren van de rechtsstaat, democratie en democratisch gekozen organen voor ons zijn. We hebben er bij alle partijen op aangedrongen hun geschillen vreedzaam en met respect voor het juridisch kader van het land op te lossen en, in het belang van vrede en stabiliteit in het land, spoedig een dialoog aan te gaan.

We hebben de gewelddadigheden betreurd, des te meer nu er ook doden zijn gevallen, en alle betrokken partijen verzocht zich zo gematigd en terughoudend mogelijk op te stellen. De Commissie heeft verklaard bereid te zijn alle initiatieven die gericht zijn op een vreedzame oplossing van de crisis en het herstel van de grondwettelijke orde te steunen.

Zoals het voorzitterschap heeft gezegd, steunden wij het initiatief van de Organisatie van Amerikaanse Staten en haar secretaris-generaal, de heer Insulza, dat helaas op niets is uitgelopen. Wij zijn zeer verheugd over de bemiddelingspogingen van de Costa Ricaanse president en vertrouwen erop dat deze zullen leiden tot een vreedzame oplossing van de crisis.

Na de gebeurtenissen in Honduras en na raadpleging van de Midden-Amerikaanse overheden en de EU-lidstaten, hebben we besloten de volgende onderhandelingsronde inzake een associatieovereenkomst met Midden-Amerika, die gepland was voor 6-10 juli in Brussel, uit te stellen. We gaan er echter van uit dat deze onderhandelingen zo spoedig mogelijk kunnen worden hervat.

Nogmaals, zoals het voorzitterschap al heeft gezegd, is het EU-voorzitterschap vanwege de ernst van de situatie teruggeroepen voor overleg en hebben alle andere EU-ambassadeurs ook het land verlaten.

Wij blijven onderzoeken op welke manier wij kunnen bijdragen aan een oplossing voor deze crisis, in nauw overleg met het voorzitterschap en de lidstaten. Vooralsnog is nog niet besloten de ontwikkelingssamenwerking op te schorten, maar betaling van onze financiële verplichtingen met betrekking tot begrotingssteun wordt voorlopig aangehouden.

We zijn ons er zeer wel van bewust dat de gebeurtenissen in Honduras een gevaarlijke precedent zouden kunnen scheppen, een stap terug op het gebied van democratie, en de regio zou kunnen destabiliseren. Daarom blijven wij de situatie nauw in de gaten houden en steunen wij alle pogingen om een vreedzame oplossing te vinden. We zullen het Parlement op de hoogte houden van de ontwikkelingen.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, *namens de PPE-Fractie*. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, het feit dat een constitutioneel president door militairen uit zijn residentie wordt gehaald, in een vliegtuig wordt gezet en naar een buitenland wordt overgebracht, is iets dat uit democratisch oogpunt scherp en zonder enige terughoudendheid moet worden veroordeeld.

Op basis van deze premisse, mijnheer de Voorzitter, moet worden gezegd dat een feit dat is opgemerkt door enkele prestigieuze waarnemers, zoals de schrijver Mario Vargas Llosa, in elk geval veelzeggend is, namelijk dat de meest vooraanstaande verdedigers van de afgezette president Zelaya – die overigens unanieme steun heeft verworven van de verschillende politieke partijen, inclusief zijn eigen partij, en het Hooggerechtshof, tegen het Nationaal Congres van de Republiek – vertegenwoordigers zijn van regimes die de mensenrechten systematisch schenden en de individuele vrijheden langzaam maar zeker inperken, zoals dit Parlement in het meest recente verslag over de situatie van de mensenrechten in de wereld heeft erkend.

Nu moeten we een uitweg uit deze situatie zien te vinden. Dat heeft de fungerend voorzitter van de Raad gezegd: de Europese Unie moet helpen om een terugkeer naar de normale democratische situatie te bewerkstelligen door steun te geven aan het werk van een persoon die zich heeft ingespannen om de situatie in de regio te consolideren, president Óscar Arias van Costa Rica.

In de tweede plaats moet de Europese Unie met het oog op de komende presidentsverkiezingen al haar ervaring met waarnemingen bij verkiezingen aan Honduras ter beschikking stellen en bereid zijn om een waarnemingsmissie van de Europese Unie naar dat land te sturen.

Tot slot is het belangrijk, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, dat de Europese Unie op een coherente manier optreedt, zonder dubbele standaarden. Het is onaanvaardbaar dat de Europese Unie enerzijds haar politieke dialoog met het enige niet-democratische land in de regio versoepelt en intensiveert, en anderzijds de burgers van een van de armste landen van Latijns-Amerika laat betalen voor de fouten van hun leiders, waar de heer Zelaya zeker toe behoort.

En ik ben van mening, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, mevrouw de commissaris, dat de Europese Unie, zoals de heer Bildt heeft gezegd, actief aanwezig moet zijn in de regio. En aan die actieve aanwezigheid wordt op dit moment invulling gegeven bij de onderhandelingen over een associatieovereenkomst, die nu een kritiek punt naderen. Mijnheer de Voorzitter, we mogen niet toestaan dat de goeden onder de kwaden lijden, en in dit verband denk ik dat we moeten overwegen om, zodra het conflict is opgelost, snel terug te keren naar de onderhandelingsstafel.

Luis Yañez-Barnuevo García, *namens de S&D-Fractie*. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, wij sluiten ons aan bij de unanieme veroordeling door de internationale gemeenschap, niet alleen vanwege de ernst van de situatie – waar de fungerend voorzitter van de Raad en de commissaris nadrukkelijk op hebben gewezen – maar ook omdat dit een zeer ernstige precedentwerking kan hebben op een continent dat met veel moeite en veel inspanningen is teruggekeerd naar de democratie, op een enkele uitzondering na.

Daarom kunnen we deze situatie niet accepteren. De Europese Unie en de lidstaten hebben er goed aan gedaan om hun ambassadeurs terug te roepen, alle vormen van samenwerking te annuleren en de onderhandelingen met de regio op te schorten. Ik ben het eens met de fungerend voorzitter van de Raad en de voorzitter van de Commissie dat we nu een uitweg uit deze situatie moeten zien te vinden door middel van een dialoog onder leiding van de sociaaldemocratische president van Costa Rica en Nobelprijswinnaar Óscar Arias, en niet moeten aanzetten tot het gebruik van repressief geweld of tot een opstand.

Dit is niet het moment om de echte of vermeende fouten te analyseren die president Zelaya, wiens mandaat over zes maanden afloopt, misschien heeft gemaakt. Dat is nu niet aan de orde. Dit is het moment om de buitengewoon ernstige inbreuk op de constitutionele orde in Honduras door de strijdkrachten (met steun van het Congres en de rechterlijke macht, dat is waar, maar op volkomen onrechtmatige en illegale wijze) te analyseren.

Er zal genoeg tijd zijn om over zijn toekomst na te denken, maar nu moeten we zonder enig voorbehoud eisen dat president Zelaya, tot januari 2010 de constitutioneel president van het land, in zijn functie wordt hersteld.

Izaskun Bilbao Barandica, *namens de ALDE-Fractie*. – (ES) (*Spreker spreekt kort in het Baskisch*) Mijnheer de Voorzitter, ik gebruik het Euskera, ofwel het Baskisch, een minderheidstaal die nog niet tot de officiële talen van dit Huis behoort. Ik hoop dat deze taal in de toekomst een gelijkwaardige status aan die van andere talen zal krijgen en dat we dan in mijn moedertaal en de taal van Baskenland zullen kunnen spreken.

Dit gezegd hebbende, wil ik opmerken dat ik en mijn fractie het ermee eens zijn dat de staatsgreep – laten we de zaken bij hun naam noemen, want dat is wat er in Honduras heeft plaatsgevonden – zonder meer moet worden afgewezen. Misschien kwalificeren sommigen het feit dat hij heeft geprobeerd om de burgers te raadplegen als een fout, misschien wel als de grootste fout. Dat gaan we verder niet analyseren. Ik ben het met de Commissie en de Raad eens dat we moeten werken aan het herstel van de constitutionele en institutionele orde die omver is geworpen en aan de terugkeer van de president van Honduras, die rechtmatig door de hele bevolking is gekozen.

Ook deel ik de zorgen om de agressie tegen enkele leden van de regering, onder andere in de diplomatieke missies die zijn geaccrediteerd in Honduras en die, zoals we hebben gehoord, zijn teruggetrokken. En mijn fractie steunt natuurlijk ook, net als de vertegenwoordiger van de Commissie, alle acties die door de Organisatie van Amerikaanse Staten worden ondernomen om dit conflict het hoofd te bieden en op te lossen.

Mijn fractie wil opmerken dat we vanuit Europa moeten bijdragen aan de versterking van de democratie in Honduras en dat we ervoor moeten zorgen dat de mensenrechten worden gerespecteerd, en daarom moeten we ervoor zorgen dat de politieke dialoog de enige manier is waarmee het probleem dat we op dit moment hebben wordt opgelost.

Ook steunen wij uiteraard het werk van de winnaar van de Nobelprijs voor de Vrede, de heer Óscar Arias, en daarom hopen we ook dat er in november 2009, zodra de eerder genoemde maatregelen zijn aangenomen, verkiezingen kunnen plaatsvinden die volkomen transparant zijn en waarbij het democratisch systeem en de mensenrechten volledig worden gerespecteerd. En ik hoop dat de huidige situatie ook toelaat dat we de onderhandelingen over een overeenkomst met de Europese Unie kunnen voortzetten.

Raül Romeva i Rueda, namens de Verts/ALE-Fractie. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, ook ik wil van deze gelegenheid gebruikmaken om de recente gebeurtenissen in Honduras krachtig te veroordelen en onze consternatie over deze gebeurtenissen uit te spreken.

Ik heb de situatie in het land en in de regio de afgelopen jaren kunnen volgen in mijn hoedanigheid van vicevoorzitter van de Delegatie voor de betrekkingen met de landen van Midden-Amerika, en voor mij is het vooral veelbetekenend en belangrijk dat we dit onderwerp behandelen op de eerste dag dat we in dit Huis met elkaar debatteren. Dat laat zien dat deze kwestie van fundamenteel belang is. Honduras heeft de trieste en betreurenswaardige eer het eerste Midden-Amerikaanse land te zijn waarin in de eenentwintigste eeuw een staatsgreep wordt gepleegd, en dat is iets wat we niet mogen we vergeten.

Daarom veroordeel ik niet alleen de staatsgreep tegen president Zelaya met kracht, maar dring ik er ook bij de Europese Unie op aan om couppler Roberto Micheletti niet te erkennen. Ik denk dat de Europese Unie moet eisen, wat ze ook doet, dat de constitutionele orde moet worden hersteld. Het is essentieel dat de verkiezingen van november 2009 op een serieuze, verantwoordelijke en geloofwaardige manier worden voorbereid, en daarom vind ik het ook een goede zaak, op dit moment althans, om de onderhandelingen over een associatieovereenkomst met de regio te bevriezen.

Ook vraag ik dat de steun wordt bevroren, zoals andere actoren hebben gedaan, bijvoorbeeld de Wereldbank en de Verenigde Staten. Dat wil zeggen de handelssteun, niet de humanitaire steun.

Afgezien van deze maatregelen denk ik dat het belangrijk is dat er een duidelijk en beknopt onderzoek komt naar wie er verantwoordelijk zijn voor de staatsgreep. Het is evident dat een groot aantal personen verantwoordelijk is en het is evident dat ook meerdere personen belang hebben bij deze staatsgreep, van wie we in enkele gevallen de namen niet eens kennen.

Ik denk dat de Europese Unie zou moeten aandringen op een dergelijk onderzoek, en daarvoor is het ook nodig dat er vanaf nu voortdurend internationale delegaties worden gestuurd om de bewegingen te steunen die op dit moment in het land bestaan, om de democratie die van ze is afgepakt terug te vragen, terug te vorderen, terug te eisen.

Willy Meyer, namens de GUE/NGL-Fractie. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, vier dagen na de coup besloot mijn fractie mij naar Tegucigalpa te sturen om ter plaatse vast te stellen wat de gevolgen van deze militaire coup of staatsgreep waren. En ik heb in Tegucigalpa de gevolgen van elke militaire coup kunnen vaststellen: repressie, het ontbreken van vrijheid, aanhoudingsbevelen tegen collega-parlementsleden die de coup niet steunden, arrestaties van leiders van maatschappelijke organisaties en ziekenhuizen met veel gewonden – dit alles onder gebruikmaking, van de avondklok. Dat is het duidelijke beeld dat ik heb gekregen.

Ik verwelkom het antwoord van de Raad en de Europese Commissie; dat is het enige mogelijke antwoord. In de eerste plaats moet worden voldaan aan alle eisen van de Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS). Ik wil hier melden dat ik tijdens het gesprek dat ik met de secretaris-generaal van de OAS heb gehad heb kunnen vaststellen dat deze organisatie hier heel duidelijk over is: elke actie van deze illegale regering van coupplager Roberto Micheletti zal nietig worden verklaard en de OAS heeft al besloten om geen waarnemers te sturen naar verkiezingen die door deze regering worden georganiseerd.

Ik hoop dat ook de Europese Unie deze gedragscode of deze routekaart zal aannemen, zodat elke actie die deze regering onderneemt daadwerkelijk als onrechtmatig zal worden beschouwd. Daarom kunnen we in deze omstandigheden geen waarnemingsmissie sturen naar verkiezingen die worden georganiseerd door een regering van coupplagers.

Ik denk dat deze week beslissend zal worden. President Zelaya, de enige president van Honduras, heeft dat heel duidelijk gemaakt: hij heeft duidelijk gemaakt dat hij een termijn van een week heeft gesteld en dat als er binnen een week geen regeling voor zijn terugkeer is getroffen – op basis van de dialoog onder leiding van Costa Rica – hij zelf zal terugkeren.

Daarom hoop ik dat de instellingen – het Parlement, de Raad en de Commissie – zich achter dit besluit van de enige rechtmatige president scharen, zoals de OAS dat ook heeft gedaan, zoals de Verenigde Naties dat hebben gedaan en zoals overigens ook de Verenigde Staten hebben gedaan. Ik denk dat het heel belangrijk zou zijn als deze toon, een toon waarmee wordt geëist dat de constitutionele orde wordt hersteld en dat president Zelaya in zijn functie wordt hersteld, onderdeel is van de identiteit van dit Parlement.

Overigens hoop ik, collega's, dat dit Parlement het duidelijke besluit zal nemen om zonder enige terughoudendheid de staatsgreep te veroordelen en de terugkeer in zijn functie van president Zelaya te steunen. En ik hoop ook dat we ons daarom bij alle initiatieven van de internationale organisaties zullen aansluiten.

Kader Arif (S&D). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, dames en heren, allereerst wil ik mij bij de vorige sprekers aansluiten door de staatsgreep tegen president Zelaya van Honduras zo scherp mogelijk te veroordelen. Zijn willekeurige hechtenis en zijn uitzetting uit het land zijn een schending van de grondwettelijke orde, die zo spoedig mogelijk moet worden hersteld. De militaire machtsgreep waarbij Roberto Micheletti zichzelf tot nieuwe president heeft uitgeroepen roept herinneringen op aan de donkerste periodes in de geschiedenis van Midden-Amerika die we hebben gekend, en deze aanval op de democratie is onzes inziens onaanvaardbaar.

Ik juich het daarom toe dat de Organisatie van Amerikaanse Staten de deelname van Honduras aan deze instelling heeft opgeschort en dat zij president Oscar Arias heeft aanvaard als bemiddelaar om te helpen een oplossing te vinden.

Ik ben echter ook zeer bezorgd, commissaris, over de handelsbetrekkingen die de Europese Unie met het land onderhoudt. Al maanden worden er onderhandelingen gevoerd tussen de Europese Commissie en Midden-Amerika over een vernieuwde associatieovereenkomst. Na de staatsgreep werden bijeenkomsten die voor afgelopen week waren gepland, afgelast. Daarmee mogen we ingenomen zijn. Ik meende dat ik u begreep, maar ik zou graag meer bijzonderheden willen weten. Is de Commissie vastbesloten de onderhandelingen op te schorten totdat de institutionele politieke situatie in Honduras weer genormaliseerd is? Dat is wat ik en mijn fractie vragen, maar ik zou graag wat meer bijzonderheden willen weten over het standpunt van de Commissie op dit gebied.

Een andere kwestie die ik aan de orde wil stellen, commissaris, is dat van de “Generalised System of Preferences Plus”, waarvan Honduras profiteert. Diverse organisaties uit het maatschappelijk middenveld hebben melding gemaakt van arbitraire beslissingen en mensenrechtenschendingen sinds de staatsgreep, vooral met betrekking tot de bewegingsvrijheid en de vrijheid van vergadering en van meningsuiting. De Europese Commissie moet zich in deze zaak ferm opstellen. De GSP+ is een stimuleringsregeling, waarbij duidelijke verbintenissen moeten worden aangegaan om er voordeel uit te halen. Er zijn meer dan genoeg getuigenissen die twijfel doen rijzen over het feit of de staat Honduras onder zijn zelfbenoemde president aan zijn verplichtingen voldoet. Bijgevolg verzoek ik de Commissie te onderzoeken of het mogelijk is Honduras tijdelijk de begunstelingen te onthouden die in verband met het GSP+ aan het land zijn verleend.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, met onze beginselen van vredelievendheid mogen wij niet de indruk wekken dat wij, door beide partijen in het huidige conflict op te roepen tot terughoudendheid, van mening zijn dat de plegers van de staatsgreep in Honduras en de grondwettelijke

regering beide even schuldig zijn. In een geval als dit is het geweld van de opstandelingen die strijden voor de terugkeer van president Zelaya legitiem, en die van de coupplegers misdadig.

De persoonlijke bemoeienis van de staatshoofden of regeringsleiders van Midden- en Zuid-Amerika om ervoor te zorgen dat de grondwettelijke president Manuel Zelaya onvoorwaardelijk in zijn ambt wordt hersteld, toont aan dat het gehele werelddeel voorgoed wil afrekenen met het tijdperk van staatsgrepen en dictaturen.

Na de unanieme besluiten van de VN en van alle regionale samenwerkingsorganisaties, moet Europa zijn rol opeisen in dit gevecht, aangezien het een gevecht is, geen regeling. Het is een historisch gevecht. Europa moet alle banden van wat voor aard dan ook – politiek, commercieel – en alle onderhandelingen met het oproerige bewind verbreken tot aan het onvoorwaardelijke en ononderhandelbare herstel van president Zelaya in zijn ambt, aangezien er niets te onderhandelen valt waar het de democratie betreft. Europa moet de regering-Obama en de Verenigde Staten verzoeken om ook alle handels- en militaire betrekkingen met het oproerige bewind te verbreken. Dat is de prijs die we moeten betalen om te bewijzen dat wij de beginselen waard zijn die wij zo vaak beweren na te leven teneinde die van anderen te bekritisieren.

Bogusław Sonik (PPE). - (PL) Mijnheer de Voorzitter, de toestand in Honduras vereist dat de Europese Unie haar specifieke en vastberaden acties voortzet, wat zal leiden tot stabilisatie. Ze zullen ook de grondwettelijke orde herstellen en voorkomen dat het conflict tussen de aanhangers en tegenstanders van de afgezette president Zelaya escaleert. Daarom steun ik het initiatief van collega Salafranca om zo snel mogelijk in naam van het Europees Parlement een missie naar Honduras te sturen.

De twistende partijen moeten zo snel mogelijk gaan onderhandelen, zodat een overeenkomst kan worden uitgewerkt die het mogelijk maakt dat Zelaya zijn functie als president weer opneemt en zijn huidige ambtstermijn verder uitzit, zonder dat er echter wijzigingen worden aangebracht in de grondwet die zijn herverkiezing zouden mogelijk maken. Een dergelijke oplossing zou hoop kunnen geven op stabilisatie van de toestand. Misschien zal dit voor beide...

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). - (EL) Mijnheer de Voorzitter, mijns inziens moeten wij als Europees Parlement maar ook als Europese Unie de noodzakelijke veranderingen aanbrengen om ervoor te zorgen dat de staatsgreep in Honduras een zo kort mogelijk leven beschoren is, president Zelaya terug kan keren naar zijn land en eindelijk een eind wordt gemaakt aan de cyclus van militaire staatsgrepen in Latijns- en Midden-Amerika.

Laten wij eens kijken naar de grote progressieve en democratische veranderingen die zich de laatste jaren hebben voltrokken in een aantal van deze landen. Met die veranderingen zijn de grondwettelijke en democratische vrijheden versterkt, is het beleid tegen het ongebreideld marktgedrag conceptueel en inhoudelijk hard gemaakt en zijn de lange ketenen van het neokolonialisme verbroken. Daarom mogen wij mijns inziens niet uit het oog verliezen dat Europa een grote verantwoordelijkheid heeft als het erom gaat vredelievend op te treden op het internationale toneel en banden van democratie en solidariteit met de volkeren en de landen aan de overkant van de Atlantische Oceaan te smeden.

Carl Bildt, fungerend voorzitter van de Raad. - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik geloof dat allen die het woord hebben genomen zich in ferme woorden hebben uitgesproken ter verdediging van de democratie en grondwettelijke orde in heel Latijns-Amerika. In die zin veroordelen ze natuurlijk wat er is gebeurd. Wat de achtergrond ook is, wij sturen niet ons leger erop uit om een gekozen president te arresteren en hem het land uit te zetten. Wat de achtergrond ook moge zijn, daar moeten we heel duidelijk in zijn; daar zijn we ook heel duidelijk in.

Om de situatie op te lossen moet echter wel een soort compromis worden gevonden. Op basis van de woorden van de heer Salafranca en anderen, is iedereen het er wel over eens dat president Arias waarschijnlijk de beste persoon is om dat compromis te bereiken. Hij zal waarschijnlijk flink wat tijd moeten besteden aan het onderhandelen met vertegenwoordigers van beide partijen, maar ik denk dat het belangrijk is dat zijn inspanningen zowel onze steun krijgen als die van de andere Amerikaanse staten.

Hoe de oplossing er precies uit komt te zien, dat is aan hen. Maar op basis van wat ik in het begin heb gezegd, moge duidelijk zijn dat wij een herstel van de grondwettelijke orde wensen. De terugkeer van president Zelaya is noodzakelijk voor het herstel van de grondwettelijke orde. Dat is waarschijnlijk echter niet voldoende en er zullen zeer zeker andere zaken nodig zijn voor een volledig herstel van de grondwettelijke orde.

Onze oproep voor de terugkeer en rehabilitatie van president Zelaya is dus noodzakelijk, maar waarschijnlijk niet voldoende voor een volledig herstel van de grondwettelijke orde, die cruciaal is voor onze betrekkingen met Honduras, voor de ontwikkeling van Honduras en voor de geloofwaardigheid van de grondwettelijke orde en democratie in dat deel van de wereld.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

11. Mededeling van de voorstellen van de Conferentie van voorzitters: zie notulen

12. Agenda van de volgende vergadering: zie notulen

13. Sluiting van de vergadering

(De vergadering wordt om 17.30 uur gesloten)